

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA
MAGISTERSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM
2014–2016

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Lucie Bumbálková

Barvy interiérů jako prostředek komunikace

Praha 2016
Vedoucí diplomové práce:
RNDr. Josef Musil, CSc.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

MASTER PART-TIME STUDIES

2014–2016

DIPLOMA THESIS

Lucie Bumbálková

Interior colours as an element of communication

Prague 2016

The Diploma Thesis Work Supervisor:

RNDr. Josef Musil, CSc.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracovala samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpala, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

.....
Lucie Bumbálková

Poděkování

Chtěla bych poděkovat svému vedoucímu práce RNDr. Josefu Musilovi, CSc. za jeho cenné rady a připomínky, které mi poskytoval při zpracování této práce.

Anotace

Diplomová práce se věnuje neverbální komunikaci vyjádřenou prostřednictvím barev v bytových i nebytových interiérech. Ve své teoretické části se zabývá základními pojmy z oblasti komunikace, psychologie osobnosti i teorie barev, vývojem a přehledem interiérových stylů, využitím barev v bytových i nebytových interiérech a nabízí na ně dva rozdílné pohledy. Praktická část na základě dotazníkového šetření a rozhovoru s odborníkem zjišťuje preferenci barev běžných komunikantů v bytových i nebytových interiérech, a jak barvy v interiérech běžní komunikanti vnímají.

Klíčová slova

Barva, bytový interiér, dotazníkové šetření, komunikant, nebytový interiér, neverbální komunikace, rozhovor, světlost, sytost, tón.

Annotation

This Thesis is dedicated to nonverbal communication expressed by colours in residential and nonresidential interiors. The Theory specializes in essential concepts of communication, Psychology of Personality, The Colour Theory, Development and Views in interior styles, Utilization of colours in residential and nonresidential interiors and offers two different views on them. In Practical part carried out questionnaire survey and interviewed and expert to find out which colours current communicant preferred in residential and nonresidential interiors and how colours in interiors perceive current communicant.

Keywords

Caliber, colour, communicant, interview, nonresidential interior, nonverbal communication, questionnaire survey, repletion, residential interior, tone.

OBSAH

ÚVOD.....	10
TEORETICKÁ ČÁST.....	12
1 ZÁKLADNÍCH POJMY Z OBLASTI KOMUNIKACE.....	12
1.1 Vymezení pojmu komunikace.....	12
1.2 Vývoj mezilidské komunikace.....	12
1.3 Druhy komunikace.....	13
1.3.1 Přímá a nepřímá komunikace.....	13
1.3.2 Verbální a neverbální komunikace.....	14
1.3.3 Dělení podle komunikačního kanálu.....	15
1.3.4 Symetrie komunikace.....	16
1.3.5 Další dělení komunikace.....	16
2 PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI.....	17
2.1 Pojem osobnost.....	17
2.2 Struktura osobnosti.....	17
2.3 Ego.....	20
2.4 Geneze osobnosti a její utváření.....	21
2.5 Dynamika osobnosti.....	22
3 TEORIE BAREV.....	24
3.1 Působení barev.....	24
3.1.1 Vnímání barev.....	24
3.1.2 Fyzikální působení barev.....	24
3.1.3 Psychologické působení barev.....	25
3.1.4 Symbolika barev.....	26
3.2 Teorie barev.....	29
3.2.1 Základní atributy barev.....	29
3.2.2 Chromatické a achromatické barvy.....	30
3.2.3 Principy míchání barev.....	31
3.2.4 Dvanáctidílný barevný kruh.....	32
3.2.5 Kontrasty barev.....	33
3.2.6 Soulad barev.....	35
4 VÝVOJ A PŘEHLED INTERIÉROVÝCH STYLŮ.....	36

4.1	Historický vývoj nábytkových stylů a interiérů	36
4.2	Přehled vybraných interiérových stylů	41
5	BARVY V INTERIÉRECH	44
5.1	Privátní a veřejný interiér	44
5.2	Interiérové designerství	45
5.3	Působení barev v interiéru	46
5.3.1	Světlé a tmavé barvy v interiéru	46
5.3.2	Syté a méně syté barvy v interiéru	47
5.3.3	Teplé a studené barvy v interiéru	47
5.3.4	Chromatické barvy	48
5.3.5	Achromatické barvy	51
5.3.6	Optické zvětšení a zmenšení interiéru	52
5.3.7	Využití barevných schémat v interiéru	52
5.4	Použití barev v interiéru	53
5.4.1	Barvy v privátním interiéru	54
5.4.2	Barvy ve veřejném interiéru	56
5.5	Osvětlení interiéru	58
5.6	Materiály používané v interiérech	59
5.7	Dekorování interiéru	62
6	ROZDÍLNÉ PŘÍSTUPY K INTERIÉRŮM	64
6.1	Feng-shui	64
6.1.1	Feng-shui v obytném prostoru	64
6.1.2	Použití barev v bytovém interiéru feng-shui	65
6.1.3	Feng-shui pracovního prostředí	66
6.2	Wabi Sabi	67
6.2.1	Principy wabi sabi	68
6.2.2	Interiér podle wabi sabi	69
	PRAKTICKÁ ČÁST	71
7	Cíl práce a formulace výzkumných otázek	71
7.1	Výzkumná metodika	71
7.2	Výsledky vlastního šetření	72
7.2.1	Prezentace výsledků	72

7.2.2 Interpretace výsledků výzkumných otázek	83
7.3 Diskuze	87
ZÁVĚR	90
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	92
SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK	95
SEZNAM PŘÍLOH.....	96
PŘÍLOHY	I

ÚVOD

Každý člověk má potřebu vlastnit svůj soukromý prostor pro vykonávání činností, které za soukromé považuje, a zároveň proto, aby ho hranice tohoto prostoru chránily. V dřívějších dobách plnilo bydlení funkci ochrany před okolními vlivy a postupně se rozvinulo podle možností, které byly k dispozici. Úroveň bydlení se neustále zvyšovala a v současné době je na vysoké úrovni, jelikož je na trhu k dostání nepřeborné množství materiálů i barev z celého světa.

Cílem této práce je popsat a analyzovat využití barev v neverbální komunikaci v bytových i nebytových interiérech a jejich vnímání běžnými komunikanty. Obsahem jsou jak teoretické podklady vycházející z odborných pramenů, tak praktická část stanovující výzkumné otázky, k jejichž zodpovězení slouží data získaná z dotazníkového šetření a polostrukturovaného rozhovoru s interiérovým odborníkem.

Důvodem je rostoucí význam barev v prostoru, které se stávají neoddělitelnou součástí celého interiéru. Barevnost a celkový charakter interiéru umocní dojem jeho uživateli a poskytne mu podmínky v oblasti jeho soukromého, i veřejného života. Význam barev a jejich vnímání je zcela individuální záležitostí, která je podmíněna jak určitým kulturním prostředím, ze kterého je zároveň význam symboliky barev odvozen, tak i vlastním upřednostňováním stupnice barev. Barvy použité v interiéru mohou být neverbálním vyjádřením toho, jak je jedincem vnímán okolní svět, a zároveň odrazem vlastního projevu obsahující jeho hodnoty, dovednosti, zkušenosti a postoje ve vztahu jak k sobě samému, tak k okolí.

Téma diplomové práce je zaměřeno na neverbální komunikaci vyjádřenou prostřednictvím barev v bytových i nebytových interiérech. Diplomová práce částečně navazuje na autorčinu bakalářskou práci, jejímž tématem bylo využití barev a tvarů v neverbální komunikaci z pohledu módy. Volba tématu diplomové práce je tak záměrná s úmyslem rozšířit problematiku barev o další zaměření. V souvislosti s tím jsou v teoretické části práce převzaty některé kapitoly, které jsou podle potřeby doplněny a prohloubeny o skutečnosti relevantní pro tematické zaměření této diplomové práce.

První kapitola teoretické části obsahuje základní pojmy z oblasti komunikace, a poskytuje novější koncepci pojmu neverbální komunikace. Druhá kapitola je orientována na pojmy z psychologie osobnosti se zaměřením na její utváření, strukturu

a dynamiku. Třetí kapitola je zaměřena na teorii barev a objasňuje fyzikální i psychologické působení barev, symboliku jednotlivých barev, základní atributy barev, kontrasty barev a jejich soulad. Ve čtvrté kapitole je předložen historický vývoj nábytkových stylů a interiérů od prvopočátků bydlení po současné styly, které jsou v interiérech nejčastěji využívány. V páté kapitole je představen základní rozdíl mezi privátním a veřejným interiérem, a předmět interiérového designérství jako samostatného povolání. Dále je věnována působení barev a jejich základním vlastnostem, se zaměřením na jejich použití v privátním a veřejném interiéru. Obsahuje základní přehled osvětlení, materiálů a dekorací, které jsou v interiérech využívány. V poslední kapitole jsou specifikovány základní myšlenky a principy starobylého čínského umění feng-shui a japonského konceptu wabi sabi, vycházejícího z buddhismu, a promítnuty do využití v interiéru s přihlédnutím k těmto dvěma odlišným přístupům.

Hlavním záměrem praktické části práce je analýza využití barev v neverbální komunikaci v bytových i nebytových interiérech a jejich vnímání běžnými komunikanty. Pro tento účel jsou stanoveny výzkumné otázky, které jsou zodpovězeny prostřednictvím dat, získaných z dotazníkového šetření od náhodných respondentů, a z polostrukturovaného rozhovoru s profesionálním odborníkem na interiéry. Získané poznatky a informace z teoretické části práce slouží jako podklad pro praktickou část. Nejdříve jsou demonstrovány výsledky získané z dotazníkového šetření, které jsou následně interpretovány, a spolu s daty získaných z rozhovoru s profesionálním odborníkem, porovnávány v odpovědích ke stanoveným výzkumným otázkám. V závěru práce jsou diskutovány některé výsledky získané z datové matice dotazníkového šetření, odpovědi, které nejsou aplikovány na výzkumných otázkách, či vzájemné rozpory v odpovědích získaných z obou dat.

TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍCH POJMY Z OBLASTI KOMUNIKACE

1.1 Vymezení pojmu komunikace

Pojem komunikace je odvozen z latinského *communicatio* a znamená sdělení či sdílení. Obecná definice říká, že komunikace je „přenos informace pomocí znakového systému, uskutečňovaný mezi lidmi přímo nebo pomocí technicko-organizačních prostředků.“¹ Informace je zde každým obsahem procesu komunikace a je vymezena jako snížení neurčitosti poznání. Informaci představuje např. jakékoliv literární, výtvarné či hudební dílo, ale i novinářská zpráva nebo údaj o počasí. Znakovým systémem je zpravidla označován jazyk, i za podmínek, při kterých se nejedná o řečovou komunikaci. Znak je zde chápán obecně, jelikož mezilidská komunikace neoperuje s osamocenými znaky, ale s jejich systémy. Vyjma jazyka ve smyslu řeči a písma do této kategorie spadá např. i řeč hluchoněmých či kouřové signály, které používají indiáni.

Součástí každé komunikace je vysílatel a příjemce informace, zdroj informace, který může a nemusí být shodný s vysílajícím, sdělení samotné a jeho nosič (signál nebo kanál umožňující přenos informace). Pro užití komunikace jsou podstatné některé její vlastnosti, např. přesnost, srozumitelnost nebo citová působivost.²

1.2 Vývoj mezilidské komunikace

Schopnost komunikovat se u člověka postupně vyvíjela a ovlivnila jak vývoj samotné civilizace, tak vývoj kultury a hospodářství.³ Její vývoj souvisí s objevováním nových způsobů komunikace. Nástin vývoje mezilidské komunikace lze vystihnout

¹ MUSIL, J. *Sociální a mediální komunikace*. In: BUMBÁLKOVÁ, L. *Využití barev a tvarů v neverbální komunikaci z pohledu módy*. Praha: 2014, s. 10. Bakalářská práce. Univerzita Jana Amose Komenského Praha.

² Tamtéž, s. 10.

³ POLÁKOVÁ, E., L. SPÁLOVÁ a E. HÖFLEROVÁ. *Efektivní sociálně-mediální komunikace*. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, 2008, s. 11. ISBN 978-80-7368-567-6.

pomocí jednotlivých epoch – epochy signálů, epochy mluvení a jazyka, epochy písma, epochy tisku a epochy elektrické komunikace.

Epocha signálů: Důležitost významu hlasových signálů narůstala z potřeby komunikovat ve skupině v prostředí bez možného vizuálního kontaktu.

Epocha mluvení a jazyka: Řeč jako obvyklý jev je datován do doby asi 35 000 let př. n. l.

Písmo: Bylo objeveno na více místech zároveň asi 3000 let př. n. l. Prvotním záměrem byla komunikace na dálku z důvodu komerční korespondence. Pro vývoj civilizace bylo však využití písma podstatné ke komunikaci přes hranice časové existence člověka. Písmo poskytlo uchování a předávání znalostí a přispělo tak k rozmachu civilizace a její šíření. Podstatný význam mělo písmo pro středověké kláštery, kde byly knihy opisovány.

Epocha tisku: Její počátek souvisí s vynálezem knihtisku Johannesem Gutenbergem přibližně okolo roku 1450. Následkem toho klesla cena knih oproti rukopisům opisovaným v kláštorech, což vedlo k demokratizaci vzdělání.

Epocha elektronické komunikace: Začíná ve 20. letech 20. století šířením rozhlasu. Později pronikla ke značné části lidské populace televize a následně internet.

1.3 Druhy komunikace

1.3.1 Přímá a nepřímá komunikace

Přímá komunikace se uskutečňuje přímo mezi komunikátorem a komunikantem (jednotlivcem či skupinou) jen za účasti lidských osob. Nepřímá komunikace je zprostředkovaná pomocí technicko-organizačních prostředků. Technický prostředek je pro nepřímou komunikaci nezbytný, je obecně označován (komunikační) médium a bývá podporován organizační strukturou. Jako příklad lze uvést popsaný papír, notový záznam či obraz.

1.3.2 Verbální a neverbální komunikace

Verbální komunikace se vyznačuje znakovým systémem založeným na slovech, ostatní druhy komunikace jsou neverbální. Verbální komunikace je uskutečňována nejen za pomoci pronášených a slyšených slov, ale spadá do ní např. znakování neslyšících či Braillovo písmo. Nepřímá verbální komunikace probíhá zpravidla vizuálně. Nepřímá vizuální verbální komunikace nesouvisí pouze s písmem, řadí se do ní často graficky znázorněné znaky za předpokladu, že komunikant jednoznačně odvodí jejich význam. Nepřímá nepísmová vizuální verbální komunikace se uplatňuje zejména v situacích vyžadujících rychlost či při překonávání jazykových bariér, např. dopravní značení, turistické značky apod.

V oblasti psychologie bývá na neverbální komunikaci nahlíženo jako na řeč těla, ovšem tento druh komunikace je mnohem bohatší v oblasti nepřímé komunikace, jelikož zahrnuje také např. i veškeré umění s výjimkou umění slovesného. Při přímé komunikaci se neverbální komunikace uplatňuje zároveň s verbální, zvláště při komunikaci párové a v malých skupinách. Je zde vnímána např. mimika, gesta a držení těla. Do neverbální komunikace spadá i veškerý doprovod mluveného slova např. tón hlas, tempo a rytmus. Také mají na neverbální přímé komunikaci podíl v odlišném poměru další komunikační kanály založené na ostatních smyslech. Především pocity jsou komunikovány neverbálně z důvodu jejich neschopnosti verbalizace. Jistou podmínkou pro správné porozumění je přesnost komunikace a zamezení vzniku komunikačních chyb. Při dělení komunikace na verbální a neverbální je důležité odlišit komunikaci pomocí pojmů, tj. vázané na více či méně přesně významově definované slovo, od nepojmové komunikace, tj. pomocí dojmů. Verbální komunikace úzce souvisí s analytickým poznáním, přesností i správností poznání a racionalitou. Pojmenování věci je pro komunikaci nezbytné.

Příkladem nejnovějšího rozšíření koncepce neverbální komunikace podle O. Tegze (2003) je představení neverbální komunikace mj. jako potřeby orientování se, poznávání, hledání významu, shody i souladu, a také objevování rozporu. Jedním z hlavních hledisek této koncepce pojmu neverbální komunikace je komunikace činy, která poukazuje na rozpor či harmonii prožívání, chování či jednání jedince s jeho postoji, vyjádřenými názory apod. S tímto druhem komunikace operují jedinci ve svém každodenním životě.

Do další oblasti neverbální komunikace řadí oblast vlastních produktů člověka. Vyjádření pomocí vlastního projevu, ať už např. písemným či výtvarným výtvořem, poukazuje na vnímání světa, potřeby a postoje jedince ve vztahu k sobě i k okolnímu světu, jeho hodnoty, o které usiluje, a úroveň jeho osvojených dovedností. Jeho jakýkoliv umělecký či jiný tvořivý projev tak obsahuje vysokou vypovídající hodnotu. V této oblasti je potřeba klást vyšší důraz na kvalitu pozorování, a to zejména upuštěním od hodnotících soudů a představ pozorovatele, jehož vlastní představy a hodnoty by mohly proces pozorování zastavit, omezit či výrazně ovlivnit.

Mezi další oblast pojmu neverbální komunikace řadí oblast konzumace cizích produktů. Tato oblast představuje volbu předmětů, výtvořů a aktivit, které přicházejí k jedinci z vnějšího prostředí. Jde zde o to, zdali jedinec podléhá nejnovějším trendům např. v oblasti módy, bydlení či při výběru značky auta.

Do další oblasti řadí oblast obecně nazývanou jako řeč těla, avšak výklad těchto signálů často vede k nesprávnému pochopení či kritickému posuzování lidí.

V poslední oblasti neverbální komunikace představuje studium vztahů mezi jednotlivým a obecně sdíleným stanoviskem k životu, výši jejich vzájemné harmonie a rozporu, rozsah spolupráce jednotlivých účastníků procesu či naopak rozpor v činnosti mezi jednotlivcem a celkem, a to ve větších časových úsecích, jako je kultura, architektura, malířství, hudba a literatura, a jejich produkty i dokumenty v jednotlivých etapách vývoje společnosti a obecně civilizace.⁴

1.3.3 Dělení podle komunikačního kanálu

Komunikační kanál je způsob, jak vnímá komunikant znakový systém. Může být založen na jednom ze smyslů nebo na jejich kombinaci. Pro lidskou, a zvláště masovou komunikaci, je zcela podstatný vizuální a akustický kanál. Převážná část přímé komunikace se uskutečňuje za pomoci obou těchto kanálů. Verbální komunikace uskutečňovaná pomocí akustického kanálu (hlasu) je určena biologicky. Jazyk je základním nástrojem lidské komunikace, který je jak hlavním znakem národní příslušnosti, tak detaily jeho používání odlišují např. příslušnost k sociální skupině.

⁴ TEGZE, O. *Neverbální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Computer Press, 2003, s. 17–21. Business books (Computer Press). ISBN 80-722-6429-X.

1.3.4 Symetrie komunikace

Podstatným význam má symetrie komunikačního procesu. Pouhé dělení na jednosměrnou a obousměrnou komunikaci není dostačující. Ve skutečnosti představují tyto druhy komunikace dvě krajnosti spojité hodnoty poměru rolí účastníků procesu komunikace. Symetrie tak není dělicím znakem, ale podstatnou stránkou procesu komunikace. Při zcela symetrické komunikaci se role vysílatele a příjemce pravidelně střídá. Masová komunikace má sklon k asymetrii, naopak přímá a především párová komunikace k symetrické komunikaci. Kladením vhodných otázek podporuje symetrii párové a skupinové komunikace, předpokladem je správné naslouchání, respektive pozornost a následné pokládání stručných (neobsahujících 2 – 3 věty) a jednoznačných otázek souvisejících s diskutovaným problémem poskytujících přiměřeně rozvinutou odpověď. Dialog představuje vrcholný typ symetrické komunikace, u něhož je podstatou stimulace vzniku nových nápadů a řešení, a které jsou vytvořeny synergickým efektem jako společný výsledek.

1.3.5 Další dělení komunikace

Komunikace může vznikat spontánně z přirozené potřeby něco sdělit nebo může být cílená a řízená jistým záměrem. Spontánnost tak nepředstavuje dělicí znak, ale významnou stránku komunikačního procesu. Spontánní komunikace bez postranních úmyslů je však vzácným případem, pravděpodobnější je komunikace z nutnosti dané jednoznačně účelem či cílem bez vnitřní potřeby komunikovat se svým protějškem. Další dělení komunikace vzniká pro speciální účely, běžné je dělení podle počtu účastníků. Vždy cílená a řízená je masová komunikace jako jediný způsob oslovení velkých skupin.

2 PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI

2.1 Pojem osobnost

Pojem osobnost byl do psychologie začleněn počátkem 20. století. Jeho význam se liší podle použití, např. v lidové řeči, právních vědách či sociologii. Tento pojem představuje vnitřní psychické uspořádání člověka, jeho vnitřní dynamickou strukturu, vymezující jeho duševní život.⁵ Pojem osobnost definoval L. A. Pervin takto: „*Osobnost je komplexní organizace kognicí, emocí a chování, která dává životu osoby směr a souvislost.*“⁶ Ačkoliv je každý jedinec psychicky jedinečný, lze u něj nalézt i rysy, které jsou shodné určitým skupinám. Tyto rozdíly jsou dále omezeny věkem (psychika dítěte a dospělého), pohlavím či kulturní a rasovou příslušností. Studium těchto odlišností se zabývá diferenciální psychologie.⁷

2.2 Struktura osobnosti

Pojem struktura osobnosti představuje vnitřní uspořádání osobnosti. Strukturu tvoří trvalejší stav, relativně statické uspořádání celku i jeho chování. Prvky (dispozice) struktury osobnosti představují psychické vlastnosti osobnosti a jsou tvořeny různými kategoriemi rozděleny dle funkcí, které se mohou slučovat v určité syndromy nebo typy osobnosti.

Psychická vlastnost osobnosti neboli rys osobnosti je individuální psychologickou charakteristikou, ta je pak rozlišována na dvě kategorie. Do první spadají charakteristiky vlastností psychických procesů, jako je např. vnímání či myšlení, tou druhou jsou charakteristiky psychických vlastností osobnosti, tj. rysy, dispozice, a jejich projevy, které se interindividuálně liší. Stejná dispozice se tak může u každého jedince v téže

⁵ NAKONEČNÝ, Milan. *Psychologie osobnosti*. Vyd. 2., rozš. a přeprac. Praha: Academia, 2009, s. 9–10. ISBN 978-80-200-1680-5.

⁶ Tamtéž, s. 10.

⁷ Tamtéž, s. 12.

situaci projevovat jinak.⁸ Vztahy mezi vlastnostmi osobnosti mohou mít dva rozměry, logický a reálný (psychologický). Posuzování vztahů mezi vlastnostmi náležející různým osobám lze v rovině logických vztahů, u jednotlivce se pak nemusí logicky vylučující se vztahy vylučovat psychologicky. Každá vlastnost jedince je individualizovaná, a zároveň může vytvářet typ, tj. soubor vlastností, které mají něco společného, anebo společnou charakteristiku určitého počtu jedinců.⁹

Temperament úzce souvisí s emocionalitou a je chápán jako jedna její část. Jednou ze základních vlastností lidského duševního života je vzrušivost. Tato dispozice určuje formální vlastnosti osobnostní dynamiky jako je např. intenzita pohybů a jejich tempo či hloubka prožívání. Jedna z definic uvádí temperament jako: „*konstituční podmiňování individuálních rozdílů z hlediska reaktivity a samoregulace, vyjadřované prostředky emocionality, behaviorální úrovně aktivity a pozornosti.*“¹⁰ Na temperament má také vliv dědičnost.

Emocionalita, která se řadí k trvalejším vlastnostem osobnosti, determinuje zejména dynamiku prožívání emocí a z části působí na jejich obsah a vnější projev. „*Emocionalita, tj. určitými obsahy vybavený temperament, je surovinou, z níž zkušenosti formují tvar osobnosti. Vývojem se temperament přetváří v emocionalitu, tj. v systém emoční výbavy osobnosti, který je rozhodujícím činitelem jejího chování.*“¹¹ Významnou roli v emocionalitě jedince hrají nálady. Tyto emocionální stavy trvají jen po určitou dobu a od převážné části emocí nemusí mít výraznější předmět. Dalším důležitým aspektem lidské emocionality je emocionální zralost, která je určována věkem jedince.

Výkonnost a výkon se řadí mezi podstatné faktory lidského života. Výkon je vykazován jedincem při plnění různých úkolů a je určován mnoha činiteli i vnějšími okolnostmi. Schopnosti jsou psychickými i fyzickými předpoklady k výkonu a jsou zpravidla brány jako naučené, získané dispozice k určitým činnostem. Vrozeným předpokladem k výkonu je nadání a zkušeností rozvinuté nadání jsou schopnosti. Také je rozlišován talent, který je vykládán dvěma způsoby, tj. jako mimořádné nadání či jako mimořádné schopnosti. Nadání je pak chápáno jako mimořádně velká vloha a vloha jako

⁸ NAKONEČNÝ, Milan. *Psychologie osobnosti*. Vyd. 2., rozš. a přeprac. Praha: Academia, 2009, s. 135–137. ISBN 978-80-200-1680-5.

⁹ Tamtéž, s. 155–157.

¹⁰ Tamtéž, s. 169.

¹¹ Tamtéž, s. 188.

vrozená schopnost. Předpokladem dobrého výkonu v různých oborech činností je určitý soubor schopností. Stejná schopnost však může mít podíl na výkonu v rozdílných kategoriích činnosti. Za jednu z obecných schopností je považována inteligence, která je chápána ze dvou úhlů, v užším pojetí jako dispozice k myšlení, v širším pojetí jako schopnost získávat a uplatňovat zkušenost. Z obecného hlediska je inteligenci rovněž přisuzován vliv dědičnosti, který však s rostoucím věkem klesá a je zde stále více uplatňován vliv prostředí (výchovy). Zcela zvláštním komplexem schopností je tvořivost, která je považována za jednu z nejcennějších vlastností osobnosti. Je zdrojem pokroku nejen v životě společnosti vůbec, ale i ve vědách, umění a technice.¹²

Neobvyklou složkou ve struktuře osobnosti zastupují postoje, které vyjadřují hodnocení objektu subjektem, a jehož objektem může být cokoliv, např. bytost, událost či idea. Jsou to komplexní fenomény obsahující kognitivní složku (subjekt má určité informace o objektu postoje), emocionální složku (subjekt něco pociťuje k objektu postoje) a konativní složku (subjekt má sklon se chovat určitým způsobem k objektu postoje). Funkčními prvky určující směr a intenzitu chování osobnosti jsou motivy, tj. psychologické příčiny směru a intenzity lidského chování. Různé významy tohoto pojmu uvádějí motivy jako vědomé cíle a záměry chování či cíle chování vůbec včetně nevědomých účelů chování. Motivem není vnější objekt, ale dosažení vnitřního uspokojení, tj. vyhnutí se něčemu nepříjemnému. Základní formou motivů jsou potřeby, které jsou stavem nějakého nedostatku ve fungování organismu (biologické potřeby organismu) či v sociálním bytí jedince (potřeby člověka jako sociální bytosti). Ostatní formy motivů se z potřeb vyvíjejí.¹³

Termínem typ je vystihována charakteristika určité skupiny lidí, která má společné výrazné znaky, ale které jsou další znaky odlišné. Každý jedinec je charakterizován zejména svou psychickou i fyzickou individualitou, která je s rostoucím věkem výraznější. Zároveň je u mnoha lidí projevována jednota typu a individuality, tj. každý člověk je jedinečný, a zároveň má společné vlastnosti určitého typu lidí. První psychologické typologie vznikly už ve starověku, nejznámějším příkladem jsou však Hippokratovy typy temperamentu. V psychologii je užíván pojem ideální typ, který

¹² NAKONEČNÝ, M. *Psychologie osobnosti*. Vyd. 2., rozš. a přeprac. Praha: Academia, 2009, s. 190–217. ISBN 978-80-200-1680-5.

¹³ Tamtéž, s. 235–248.

představuje pouze výjimečné extrémní případy daného kontinua vlastností, a poukazuje spíše na ideální případy odvozovány nikoli empiricky, ale racionálně. Je nutné také odlišit typy aktuálních (psychických) procesů od typů osobnosti (dispozic).

Dnes známé pojmy extraverze a introverze vnesl do psychologie C. G. Jung. Tento švýcarský psychiatr srovnával dosavadní typologie a na základě vlastních zkušeností i teorie sestavil typologii vlastní. Rozeznává čtyři psychické funkce nezávislé na obsahu: iracionální cití a intuici a racionální cítění a myšlení. Čítí a intuice pracují s dojmy a bez hodnocení, myšlení a cítění s hodnocením, kdy myšlení je hodnocení prostřednictvím poznatků a cítění prostřednictvím emocí. Obě tyto funkce (racionální i iracionální) se doplňují a určují varianty obou základních typů. Podle Junga je při pozorování lidí zjišťována koncentrace na sebe anebo na své okolí, a pak je možné třídění na introverty a extraverty. Tyto typy jsou považovány za doposud nejspolehlivější charakteristiky osobnosti a jsou používány i v psychodiagnostické praxi.¹⁴

2.3 Ego

Pojem ego je v psychologii vykládáno různými významy a označuje různé aspekty *já* nebo jáství. Pojem ego je prezentováno jako obraz sebe sama, sebepojetí (představa o sobě samém) a sebehodnocení (vlastnosti, které si jednotlivec připisuje nebo o kterých se domnívá, že mu jsou připisovány), anebo jako centrální psychický aparát v oblasti geneze, struktury i dynamiky. Podstatou ega je obraz *vlastního já* a hodnocení sebe sama. Tento obraz sebe sama obsahuje soudy a úsudky o sobě samém a s tím související pocity. Subjekt si o sobě vytváří obraz *vlastního já* ve dvou propojených rovinách (reálné a ideální ego). Za koho se subjekt považuje, je reálné ego, tím čím by chtěl být je ideální ego. Čím je menší rozdíl mezi reálným a ideálním egem, tím je ego silnější.¹⁵

S pojmem ego úzce souvisí sebehodnocení, což je proces, ve kterém subjekt hodnotí svou vlastní činnost, své schopnosti i vlastnosti, a také pocity a představy o tom, jak je vnímán druhými, a vede k vytvoření sebepojetí. Sebehodnocení pomáhá subjektu udržovat vědomí pozitivní hodnoty o sobě a snaží se o její udržení, obnovení či

¹⁴ NAKONEČNÝ, M. *Psychologie osobnosti*. Vyd. 2., rozš. a přeprac. Praha: Academia, 2009, s. 262–270. ISBN 978-80-200-1680-5.

¹⁵ Tamtéž, s. 321.

expanzi. Zdrojem sebehodnocení může být percepce vlastních schopností a úspěchů či odezva sociálního okolí na jedince a jeho činnost.¹⁶

2.4 Geneze osobnosti a její utváření

Základními aspekty fungování osobnosti a jejího dalšího utváření je spojena se vznikem *já* a jeho vývojem k sebepojetí a sebehodnocení, které jsou dvěma aspekty tvořící základní funkce ega.

Novorozenec nejdříve nerozlišuje vlastní tělo od vnějšího prostředí, postupně však začíná dítě vnímat vlastní tělo a vzniká tak vědomí *tělového já*, kdy dítě vnímá nejen své tělo např. sluchem či čichem, ale i vnitřními receptory. Po vzniku vědomí *tělového já* následuje obraz vlastního těla, který je nejen důležitým zdrojem sebehodnocení, ale i vnějším aspektem osobnosti. Tento obraz obsahuje představy o vlastním těle i pocity s ním spojené (např. vzhled, zdraví, síla). Z vědomí *tělového já* a obrazu vlastního těla se dále formuje tělesné sebepojetí, jehož jádrem je tělesný zjev. Vlastní hodnocení tělesného zjevu však může být od hodnocení okolí odlišné. V období vzniku vědomí *sociálního já*, tj. kdy se z člověka utváří specificky lidská forma organizace, se stává člověk osobností. K tomuto vědomí dochází ke konci třetího roku věku. Podstatou *jáství* je vědomí sebe sama, které si dítě začíná uvědomovat při užívání řeči a gest, a s nimi spojené přebírání rolí. *Já* představuje zejména *vědomí já*, naproti tomu *jáství* (ego) je formou určité organizace psychické činnosti. Důležitou podmínkou vývoje *jáství* je přijetí cizích hodnot, tj. žádoucí ze společenského hlediska správnosti chování. Později se identifikace s rodiči rozšiřuje na vrstevníky či skupiny, jehož je dítě součástí, a vede k respektování určitých norem. Pojetí sebe sama (ego, sebejá) má však dvě hlediska. Jedním z nich je reálné ego, tj. za koho se jednotlivec považuje, a naproti tomu ideální ego, tj. čím by chtěl být.¹⁷ „*Psychologickým těžištěm funkčního systému ega je sebepojetí, utvářející se v rámci sebehodnocení, které vede k dvěma psychologickým důsledkům: k míře*

¹⁶ NAKONEČNÝ, Milan. *Psychologie osobnosti*. Vyd. 2., rozš. a přeprac. Praha: Academia, 2009, s. 347. ISBN 978-80-200-1680-5.

¹⁷ Tamtéž, s. 83-93.

sebevědomí (hodnocení úrovně vlastní výkonnosti) a k tomu, co se nazývá svědomí a vyjadřuje morálně založenou sebereflexi vlastních činů.“¹⁸

Vlastnosti osobnosti se utvářejí prostřednictvím interakce učení a konstitučních vlivů. S utvářením osobnosti individuální zkušeností souvisí zejména dva způsoby učení: učení z důsledků příjemného či nepříjemného chování (vnitřní a vnější tresty a odměny) a učení nápodobou. Trvalejší vlastnosti vznikají jako důsledek opakování, tj. přejímání názorů, činností a návyků. Při učení nápodobou se člověk učí jak z modelů chování druhých, tak přejímáním názorů od autorit a obdivovaných osob.¹⁹

2.5 Dynamika osobnosti

Pojem dynamika osobnosti se značně překrývá s problematikou motivace, avšak dynamika osobnosti se zabývá motivačními dispozicemi osobnosti, které ho nutí k určitému jednání, a které jsou zaměřeny na dosažení určitého cíle. Motivy představují základní funkční prvky dynamiky osobnosti, faktory regulace chování, jejichž funkcí je zaměřování chování na určitý cíl. Dynamika osobnosti je vymezována základními principy vyjadřující dvě základní tendence, které spolu úzce souvisejí, a ve kterých se uplatňuje vztah k sebepojetí a sebehodnocení. Mezi tyto tendence patří udržení vnitřní psychické rovnováhy a zajištění příjemných a omezení nepříjemných zážitků.²⁰

Dynamická funkce ega reprezentuje vývojově nejvyšší princip motivace chování a projevuje se existencí egovztažným chováním a egovztažných motivů. Egovztažná motivace je uplatňována tam, kde je snaha udržet si vysokou hodnotu ega či příležitost ji zvýšit, anebo je hodnota ega ohrožena. Základní aspekty dynamického fungování ega vyjadřují pojmy evalvace (zhodnocení) a devalvace (znehodnocení) ega. Evalvací může být pochvala či úcta, devalvací podceňování či výsměch.

Ego převážné části lidí je postiženo pozitivním sebeoceňováním či spokojeností se sebou samým, nízká sebeúcta pak snižuje aktivitu jedince. Tato míra pozitivního sebeoceňování je vyjádřena poměrem reálného a ideálního ega. V osobnosti je vždy obsaženo jisté

¹⁸ NAKONEČNÝ, Milan. *Psychologie osobnosti*. Vyd. 2., rozš. a přeprac. Praha: Academia, 2009, s. 107. ISBN 978-80-200-1680-5.

¹⁹ Tamtéž, s. 114–120.

²⁰ Tamtéž, s. 358–362.

množství nespokojenosti se sebou samým a funguje jako motivace pro překonávání určitých nedostatků.²¹

²¹ NAKONEČNÝ, Milan. *Psychologie osobnosti*. Vyd. 2., rozš. a přeprac. Praha: Academia, 2009, s. 383-392. ISBN 978-80-200-1680-5.

3 TEORIE BAREV

3.1 Působení barev

Dostatek světla je základní podmínkou pro vnímání barev vyskytujících se v okolí. Výsledný barevný vjem vzniká až po vyslání impulsu zrakových orgánů, které reagují na světlo, do mozku. V různých oborech lidské činnosti je barva vnímána rozdílným způsobem. Např. ve fyzice je barva objektivně měřitelnou veličinou, která je podmíněna spektrálním složením dopadajícího a odraženého světla. V psychologii je barva „vyjádřením zrakového vjemu vyvolaného světelným paprskem určité vlnové délky“.²² Podstatnou funkci zde zastává nejen lidské oko jako zrakový orgán, ale i lidské myšlení a nabyté zkušenosti. Umění a výtvarná výchova pak na barvu nahlíží zcela subjektivně. Zde je barva neoddelitelnou složkou vizuální a estetické povahy uměleckého díla.

3.1.1 Vnímání barev

Barevné vidění má pro jedince dva významy. Ulehčuje vyčlenit sledovaný objekt z pozadí, tj. detekce, a napomáhá při jemnějším rozlišování mezi objekty a jejich skupinami, tj. diskriminace. Barvy jsou odlišovány za pomoci receptorů, které jsou obsaženy v lidské sítnici. Čípky slouží k vnímání barev, tyčinky k vidění za nižšího osvětlení a k detekci změny.²³

3.1.2 Fyzikální působení barev

Světelný zdroj vysílá světelnou energii do okolí, kde dopadá na povrch objektů. Část světelných paprsků je pak pohlcena a část odražena zpět do okolí. Kombinace světelných paprsků, které jsou přítomny v odraženém světle, jsou vnímány jako barva objektu.

²² DANNHOFFEROVÁ, J. *Velká kniha barev: kompletní průvodce pro grafiky, fotografy a designéry*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2012, s. 13. ISBN 978-80-251-3785-7.

²³ EYSENCK, M. W. a M. T. KEANE. *Kognitivní psychologie*. 1. vyd. Praha: Academia, 2008, s. 69. ISBN 978-80-200-1559-4.

Elektromagnetické záření se skládá z elektrické, a zároveň magnetické energie, je různých vlnových délek, vytváří spektrum obsahující rozdílné druhy záření, např. radiové vlny, infračervené a ultrafialové záření, rentgenové záření atd., a nelze ho zaznamenat lidským okem. V pásmu mezi infračerveným a ultrafialovým světlem však existuje oblast, ve které lidské oko spatří světelným vjem, který je vnímán jako barva. Dle fyzikálního hlediska je tak barva světelným paprskem určité vlnové délky, jelikož v barevném spektru plynule přechází jeden barevný tón v druhý. Toto spektrum je proto označováno jako spojité.

Světelné zdroje mohou být jak přirozené, např. slunce, tak umělé, např. žárovka. Tyto viditelné světelné zdroje zpravidla vysílají do okolí paprsky všech vlnových délek. Výsledkem je bílé, tzv. achromatické světlo, jehož jedinou vlastností je jeho intenzita. Při dopadu bílého světla na povrch předmětu jsou některé paprsky povrchem pohlceny, a jiné odraženy. V případě pouhých světelných paprsků je nelze lidským okem registrovat, avšak kombinace vlnových délek odražených světelných paprsků je vnímána jako barva předmětu. Světelné paprsky mohou materiálem procházet, mohou být materiálem pohlceny, či se odrazit od jeho povrchu a změnit svůj směr i své barevné složení.²⁴

3.1.3 Psychologické působení barev

Barevný obraz zprostředkovaný zrakovým ústrojím je ovlivněn zkušenostmi jedince i kvalitou jeho zraku. Vnímání barev je hluboce podmíněno kulturním prostředím daného jedince i historickými, sociálními či psychologickými vlivy. Účinek jednotlivých barev je také ovlivněn věkem, povahou, prostředím i sociálními zvyklostmi dané kultury. Barvy dále mohou odrážet duševní i tělesný stav jedince, včetně jeho nálad a pocitů. Některé barvy se vyznačují povzbuzujícím, jiné naopak utlumujícím účinkem. Zjištěné poznatky tak mohou být aplikovány v různých oblastech lidské činnosti.²⁵ Ve výtvarném umění může mít barva např. význam emotivní, tj. citový obsah barev závisí na psychofyzilogické povaze barev, která je podmíněna zkušeností, např. teplo a chlad,

²⁴ DANNHOFFEROVÁ, J. *Velká kniha barev: kompletní průvodce pro grafiky, fotografy a designéry*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2012, s. 15–21. ISBN 978-80-251-3785-7.

²⁵ Tamtéž, s. 42.

význam asociativní, tj. význam barev se váže ke konkrétnímu předmětu i význam symbolický, tj. symbolika barev přispívá ke konkretizaci představy.²⁶

3.1.4 Symbolika barev²⁷

U každého jedince je vnímání barev rozdílné, a zároveň se postupem času mění. Je ovlivněno určitým kulturním prostředím, ze kterého je zároveň význam symboliky barev odvozen. Symbolika barev je tak úzce spjata s určitým kulturním prostředím a mění se jen výjimečně, ačkoliv každý jedinec upřednostňuje svou vlastní stupnici barev.

Význam *černé* barvy je negativní, absence světla představuje protiklad barvy bílé. Vyniká na matném povrchu, elegantní je na povrchu lesklém. Kromě negativní emoci, jako je např. zlo, strach, prázdnota, samota, smutek, podrázenost, lítost, může představovat i pozitivní emoce, např. úctu, autoritu, vážnost, důstojnost a formálnost. Lidé, kteří tuto barvu upřednostňují, tak často projevují svůj odpor k určité situaci, menší oblíbenost černé barvy značí strach z nadcházejícího konce.

Šedá barva představuje kombinaci světla a tmy, nečistou bílou či neúplnou černou. Symbolizuje neutralitu, průměrnost, tlumí city. Z pohledu pozitivních emocí může značit např. spolehlivost, skromnost, pokoru, inteligenci, odpočinek, protiklad vyznačuje např. pasivitu, nudu, neurčitost, nerozhodnost, smutek či bolest. Preferují ji zejména lidé se snahou izolovat se od společnosti či kolektivu, kteří chtějí zůstat stranou, bez vazeb, a zároveň touží po zastavení.

Světlo, čistotu a mír symbolizuje *bílá* barva. Tato barva má největší koeficient odrazivosti, dokáže nejlépe odrážet světlo. Symbolika ve světě je však zcela odlišná, jelikož v Evropě je spojována se svatebním obřadem, a naopak v Japonsku se smutkem, kde je využívána na pohřbech. Je spojována s celou škálou pozitivních emocí, jako je např. nevinnost, věrnost, posvátnost, pravdivost, laskavost, dokonalost, pořádek, jednoduchost, jemnost, křehkost, lehkost, značí však např. i chlad, nejistotu, opatrnost, tesknost i izolaci. Lidé upřednostňující bílou barvu tím vyjadřují svou nedůvěru a sklíčenost.

²⁶ KULKA, J. *Psychologie umění*. 2. vyd., přeprac. a dopl. v Grada Publishing. Praha: Grada, 2008, s. 250 – 254. ISBN 978-802-4723-297.

²⁷ DANNHOFFEROVÁ, J. *Velká kniha barev: kompletní průvodce pro grafiky, fotografy a designéry*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2012, s. 44 - 50. ISBN 978-80-251-3785-7.

Nejvíce světla ze všech chromatických barev poskytuje barva *žlutá*, a proto symbolizuje světlo, slunce, zlato, jaro i mládí. V křesťanském náboženství je zlatožlutá barva znázorním nadsmyslového světa. Vyjadřuje např. radost ze života, naději, optimismus, moudrost, osvícení, harmonii, osvobození, ale i např. nedůvěru, žárlivost, závist, zbabělost či faleš. Ti, kteří žluté barvě dávají přednost, jsou lidé se snahou začlenit se do tohoto světa, a zároveň se vymanit z obyčejných problémů. Malá oblíbenost poukazuje na zvolnění tempa na cestě za sebezdokonalením.

Kombinací žluté a červené vzniká, nejteplejší barva ze všech, *oranžová*. Symbolizuje slunce, teplo a mezinárodně je uznávána jako barva bezpečí. Značí velké množství pozitivních emocí, např. radost, pro kterou je oblíbená zejména u malých dětí, zábavu, přátelství, energii, vitalitu, povzbuzení, dynamiku, kreativitu, jedinečnost, zralost, úrodu, bohatství, také však hrubost, rozmar a vzdor. Lidé upřednostňující tuto barvu mají radost ze života, nechybí jim sebevědomí, nezávislost a cítí se dobře ve společnosti, kde si získali své místo. Nižší oblíbenost oranžové barvy nasvědčuje přetvářce.

Červená barva je znakem životního tepla, symbolem krve a ohně, a zároveň vyvolává pocit nebezpečí. Ve středověku byla spojována se zákonem a spravedlností. K pozitivním emocím, které vyvolává červená barva, se řadí např. láska, vášeň, vzrušení, touha, žádostivost, hrdost, energie, životní síla, dynamika a pohyb. K negativním emocím vyvolávající tato barva patří např. boj, válka, hněv, agrese, zlost, krutost i nemravnost. Oblíbenost této barvy může také znamenat počínající duševní problémy. Lidé jí upřednostňující si vychutnávají svůj život naplno a touží po úspěchu se snahou zvítězit. Menší obliba této barvy může představovat strach ze života. Zesvětlení červené barvy dá vzniku barvě růžové. *Růžová* je považována za barvu romantickou, značí pasivitu a nezralost člověka. Její velká obliba značí větší potřebu lásky a ochrany, ovšem přehnaná touha po této barvě vyjadřuje narušený vztah k realitě a záměrné odvrácení se od vážných problémů. Odmítání růžové barvy poukazuje na postrádání něhy, a zároveň na snahu o samostatnost a odmítání sentimentálních citů.²⁸ Spojením červené a modré vzniká barva purpurová, která byla dříve spojována s nejvyšším úřadem, pravdou a zákonem.

²⁸ HULKE, W. M. *Magie barev: kniha o léčivé moci barev a jejich působení na lidské tělo, duši a ducha*. Praha: Pragma, 1996, s. 43. ISBN 80-720-5000-1.

Působí slavnostně a důstojně, ale i pasivně, spojována je se zralostí a symbolizuje např. moc, bohatství a vznešenost. Její odstíny však bývají spojovány i se smrtí.

Fialová je přechodem mezi červenou a modrou barvou a obsahuje napětí mezi nimi. Žlutá barva je protipólem fialové barvy, a proto působí těžce a chladně. Kombinuje se nejlépe s bílou, zelenou a tyrkysovou. Je považována za barvu tajemnou a magickou zejména pro svou spjitost se smrtí. Značí smíšené pocity a charakter rozpolcenosti. Z pohledu kladných emocí vyjadřuje např. mystiku, inspiraci, osobitost, skromnost, pokoru, pokání, odpoutání, moudrost, důstojnost, vznešenost, luxus a bohatství, k záporným emocím fialové barvy se řadí např. krutost, utrpení, trest, napětí, neklid, znepokojení, nevědomost či bláznovství. Ti, kteří tuto barvu preferují, mají snahu oslnit okolí či jsou emocionálně nezralí, a touží tak po porozumění. Neoblíbenost fialové barvy vyjadřuje záporné stanovisko ke spojení s duchovním světem.

Přesným protikladem své komplementární barvy, kterou je oranžová, je barva *modrá*. Modrá představuje barvu statickou a pasivní, spojovanou s relaxací, vzbuzuje dojem hloubky a stability. V Evropě je spojována s vírou, v Asii s nesmrtelností. Symbolizuje nebe, oblohu, vzduch, vodu a chlad. K pozitivním emocím spojovaným s modrou barvou se řadí např. mír, spravedlnost, osvobození, oddanost, důvěra, odpočinek, víra, věrnost, touha, inteligence, diskrétnost, vyrovnanost, koncentrace či sounáležitost a nekonečnost, ale také vyjadřuje depresi, odevzdanost a apatii. Ti, kteří dávají přednost této barvě, jsou zdrženliví, s uměním ovládat své emoce, naopak lidé, kteří tuto barvu nepreferují, kladou důraz na materiální stránky a odklání se od ideálů.

Tyrkys je barvou sebeznázornění, která podporuje sebevědomí, fantazii a spontánnost, a zároveň barvou přátelských citů a sympatií. Oblíbenost této barvy značí hravý a náladový charakter, půvab, šarmantnost, ale i sobeckost a touhu po uznání a obdivu. Odmítání tyrkysové značí potíže s nalezením sebe sama a seberealizací, touhu po vysvobození z napětí, a zároveň zakrývání slabín.²⁹

Zelená barva má uklidňující, stabilizující a harmonizační vliv. Ve středověku byla považována za barvu lásky, nyní je symbolem naděje a přátelství, je spojována s přírodou a mládím. K pozitivním emocím vyjadřující tuto barvu se řadí např. poctivost, připravenost, pohotovost, vytrvalost, hojnost, úspěch, harmonie, jednota, rovnováha,

²⁹ HULKE, W. M. *Magie barev: kniha o léčivé moci barev a jejich působení na lidské tělo, duši a ducha*. Praha: Pragma, 1996, s. 49. ISBN 80-720-5000-1.

pravda, důvěra, klid, mír, jistota, bezpečí, k negativním pak zvláště závist a chamtivost, ale i nezkušenost. Lidé dávající přednost zelené barvě jsou hrdí, někdy dávají najevo svou nadřazenost, i snaží se v druhých vzbudit dobrý dojem a uznání, jejich názory jsou stálé. Absence oblíbenosti zelené barvy u některých jedinců může značit problémy se zachováním rovnováhy.

Hnědá barva je pro svou nejednoznačnou charakteristiku a symboliku považována zejména za barvu půdy a dřeva, a může tak mít mnoho podob. Její tóny mohou být žluté, červené či zelené. Vyvolává klid, důvěru a bezpečí, symbolizuje např. domov, jistotu, tradici, pořádek, naopak i zdrženlivost, střízlivost, vážnost, solidnost či mlčenlivost. Lidé, kteří upřednostňují hnědou barvu, mohou mít psychické či fyzické problémy, a hledají pocit bezpečí.

3.2 Teorie barev

Charakteristika každé barvy je jednoznačně dána určitými kvalitativními vlastnostmi, např. chromatičností, světlostí či jasem. Tyto vlastnosti podléhají jak charakteru světelného zdroje a vlastnostem povrchu, tak i schopnostem a zkušenostem jedince s vnímáním barev. Základní atributy barev pojmenoval Hermann von Helmholtz, který použil k přesnému označení barvy samostatné hodnoty: barevný tón, světlost a sytost. Johannes Itten je rozšířil o kvantitu, tj. velikost plochy, kterou určitá barva pokrývá oproti ostatním barvám, a dopad simultánního kontrastu, tj. kontrast vzniklý pozorováním dvou sousedních barevných ploch.³⁰

3.2.1 Základní atributy barev³¹

Barevný tón představuje základní vlastnost, která odlišuje jednu barvu od druhé. Označuje spektrální barvu určité vlnové délky a je kvalitativní charakteristikou barvy ovlivněnou délkou světelného paprsku. Barvy viditelné v elektromagnetickém spektru jsou často označovány jako barevné tóny, kdy každý z nich je určován svou vlnovou

³⁰ DANNHOFFEROVÁ, J. *Velká kniha barev: kompletní průvodce pro grafiky, fotografy a designéry*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2012, s. 65. ISBN 978-80-251-3785-7.

³¹ Tamtéž, s. 66–72.

délkou. Ve spektru do sebe barevné tóny plynule přecházejí. Toto spektrum vzniká rozkladem bílého světla a představuje tak vzorník barevných tónů. Pro identifikaci základních barevných tónů jsou jednotlivé barevné tóny spektra označeny již známými názvy, např. žlutá, červená, modrá, zelená aj.

Světlost je nejvýznamnější vlastností pro vyjádření kontrastu, je podmíněna velikostí rozkmitu světelných vln a příbuzností barevného vjemu s pocitem bílého světla. Světlost je spjata s relativním stupněm světlosti či tmavosti vybrané barvy a vymezuje množství vyzařované světelné energie, eventuálně přidávání bílé nebo černé barvy do základního barevného tónu. Zesvětlováním či ztmavováním určité barvy se nemění její tón, ale vede k vzniku různých světlostních stupňů, tj. odstínů. Valér barvy pak představuje odstín barvy od nejsvětlejší po nejtmaší. Světlým odstínem barvy se rozumí sytý barevný tón smíchaný s bílou či světlejší šedou barvou, tmavým odstínem barvy pak sytý barevný tón smíchaný s černou či tmavší šedou barvou.

Sytost je vyjadřována stupněm intenzity barvy či silou určitého barevného tónu. Vyznačuje se relativní čistotou dané barvy a ovlivňuje její pestrost. Nejvyšší hodnotu má sytost v čistých, nemíchaných barvách spektra. Mícháním barevného tónu s dalšími barvami je snižována intenzita barevného tónu. Sytost barevného tónu je možné snížit příměsí šedé barvy se stejnou světlostí, čímž se nezmění barevný tón ani jeho světlost, ačkoliv by zanikala intenzita barevného tónu, tj. snížila by se sytost dané barvy; příměsí černé nebo tmavě šedé barvy, kdy barevný tón zůstane stejný, avšak změna sytosti by způsobila i změnu světlosti barvy, tj. snížení sytosti by vedlo ke ztmavení; příměsí bílé nebo světlé šedé barvy, kdy barevný tón zůstane stejný, avšak změna sytosti by způsobila i změnu světlosti barvy, tj. snížení sytosti by vedlo k vyšší světlosti; příměsí odpovídající komplementární barvy, kdy by změna sytosti vedla k zesvětlení či ztmavení v závislosti na světlosti komplementární barvy, jen v případě, že se nejedná o dva komplementární barevné tóny s přibližně stejnou světlostí.

3.2.2 Chromatické a achromatické barvy

Chromaticnost je vyjádřením barevnosti světla. Veškeré barvy světelného spektra jsou barvami achromatickými, tj. pestrými, a vyznačují se zejména sytostí a světlostí. Barvy, které barevné spektrum neobsahuje, tj. černá, bílá a všechny odstíny šedé, jsou barvami achromatickými. Vyznačují se svou neutrálností, a proto jsou vhodné ke

kombinaci s barvami chromatickými. Jejich odlišnost, oproti barvám chromatickým, spočívá pouze ve světlosti, a tak jsou využívány ke změně světlosti a sytosti chromatických barev. Naopak chromatické barvy mohou výrazně ovlivnit achromatické barvy.³²

3.2.3 Principy míchání barev³³

Základní odlišnost mezi aditivním a subtraktivním mícháním barev je ve zdroji světla. Barvy světla jsou získávány podle aditivního, tj. součtového způsobu míchání, pigmentové barvy podle subtraktivního, tj. odčítacího způsobu míchání. U aditivního systému tak vzniká barva mícháním světla vyzařovaného bezprostředně ze světelného zdroje, naopak u subtraktivního systému vzniká barva světla odrazem od barevných povrchů.

Většina soustav uspořádání barev je založena na míchání barev z několika základních barevných tónů, ze kterých se následně odvozují další barevné tóny. Pořadí míchání barev určuje, zdali jsou barvy primární, sekundární či terciální. Primární barvy představují základní barvy, které není možné získat z jiných barev, tj. červená, zelená a modrá. Dále však byly, na základě pokusů s barevnými pigmenty, určeny jako primární barvy žlutá, červená a modrá. Sekundární barvy vznikají z primárních barev optickým spojením dvou světelných paprsků, čímž vznikne žlutá, azurová a purpurová barva, či smícháním dvou barevných pigmentů, kdy vznikne barva oranžová, zelená a fialová. Barvy terciální pak vznikají smícháním jedné primární a jedné sekundární barvy.

Aditivní (součtový) způsob míchání

Zdrojem přirozeného světla, které je vnímáno jako bílé, tzv. achromatické světlo, jsou sluneční paprsky, které jsou tvořeny celým spektrem barev. Barva světla je však závislá na intenzitě zastoupení červené, zelené a modré složky, tj. paprsků dlouhých, středních a krátkých vlnových délek. Při zastoupení těchto paprsků v téměř stejném poměru jsou vnímány jako achromatické, pokud je však zastoupení složek více odlišné, pak je světlo vnímáno jako chromatické, tj. barevné. Aditivní míchání barev tak spočívá

³² DANNHOFFEROVÁ, J. *Velká kniha barev: kompletní průvodce pro grafiky, fotografy a designéry*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2012, s. 79. ISBN 978-80-251-3785-7.

³³ Tamtéž, s. 88–93.

v přidávání světelných paprsků různých vlnových délek k černé, ze které je možné postupně dostat barvu bílou. Veškeré ostatní barvy vznikají složením tří základních paprsků, tj. červeného, zeleného a modrého v různých poměrech. Při sloučení červené a zelené barvy vzniká barva žlutá, zelené a modré barva azurová, a modré a červené barvy barva purpurová.

Subtraktivní (odčítací) způsob míchání

Subtraktivní míchání barevných pigmentů je založeno na zcela odlišném principu, než v případě aditivního míchání barevných světel. Všechny barvy se vytvářejí z barev, které jsou v aditivním světelném modelu doplňkové, a kterými jsou barva žlutá, azurová a purpurová. Každá z dvojic primárních subtraktivních barev dají vznik barvám sekundárním. Při smíchání žlutého a purpurového pigmentu vzniká barva červená, žlutého a azurového pigmentu barva zelená, a azurového a purpurového pigmentu barva modrá. Sekundární barvy subtraktivního míchání tak představují primární barvy aditivního míchání. Subtraktivní způsob míchání je založen na odrazu světla, kde každý barevný pigment pohltí část dopadajícího světla. V případě bílé barvy je světlo odraženo, naopak černá barva světlo pohlcuje.

Při aditivním míchání barevných světel vzniká vždy světlejší barva, při subtraktivním barva tmavší. Výsledkem subtraktivního odečítání barevných pigmentů je tak barva černá, výsledkem aditivního sčítání barevných světel je bílá barva.

3.2.4 Dvanáctidílný barevný kruh

Základ kruhu podle Johannese Ittena tvoří tři primární barvy – žlutá, červená a modrá. Žlutá barva se nachází v horní části kruhu, červená v pravé dolní části, modrá v levé dolní části tak, že tyto barvy tvoří základ rovnostranného trojúhelníku. Mícháním dvou primárních barev rovným dílem vznikají sekundární barvy, kdy oranžová barva vznikne ze žluté a červené, zelená z modré a žluté, fialová z červené a modré. Mícháním dvou sousedních primárních a sekundárních barev vznikají terciální barvy. Spojením žluté a oranžové vznikne žlutooranžová, červené a oranžové červenooranžová, červené a fialové červenofialová, modré a fialové modrofialová, modré a zelené modrozelená, žluté a zelené žlutozelená barva. Levá část kruhu je tvořena studenými barvami – žlutozelená, zelená, modrozelená, modrá, modrofialová a fialová, pravá pak teplými

barvami – žlutá, žlutooranžová, oranžová, červenooranžová, červená a červenofialová barva. V horní polovině kruhu se tak nacházejí světlé barvy, v dolní polovině tmavé barvy. Komplementární barvy leží v kruhu naproti sobě – žlutá naproti fialové, žlutooranžová naproti modrofialové, oranžová naproti modré, červenooranžová naproti modrozelené, zelená naproti červené, červenofialová naproti žlutozelené.³⁴

3.2.5 Kontrasty barev³⁵

Barevný kontrast znamená stav, kdy jsou mezi dvěma pozorovanými barvami viditelné rozdíly. Při dosažení maximální úrovně rozdílů se jedná o diametrální kontrast. Mezi achromatickou černou a bílou barvou vzniká nejvyšší stupeň kontrastu, u chromatických barev nastává nejvyšší kontrast mezi komplementárními barvami. Nejvýznamnější kontrasty pak vznikají porovnáváním základních vlastností barev, tj. kontrast barevných tónů, kontrast světlosti a kontrast sytosti. Tyto kontrasty se v mnoha případech vyskytují současně, např. sytostní kontrast je doprovázen tím světlostním. Barvy mohou kontrastovat např. na principech barev teplých a studených, světlých a tmavých, aktivních a pasivních, vzdálených a blízkých v barevném spektru, ale mohou také být výsledkem činnosti zrakové soustavy či emocí jedince. Uklidňujícím dojmem působí malý kontrast barevných tónů, nejméně je vnímám kontrast barevných tónů spolu sousedících v barevném spektru, a nejvíce pak kontrast doplňkových barev.

Kontrast barevných tónů spočívá v rozdílnosti vlnových délek elektromagnetického záření. V lidském oku vzniká barevný vjem, který se výrazně projeví jak u sousedních barev, které mají stejnou světlost a sytost, ale liší se tónem, tak i v případě malých rozdílů barev.

Světlostní kontrast je důležitým faktorem v životě každého jedince, jako je den a noc či světlo a tma, a ze všech kontrastů barev je tím nejvýznamnějším. Umožňuje jedinci orientaci v okolním prostředí, a nadbytek i nedostatek světla tuto schopnost značně omezuje. Světlostní kontrast označuje rozdíl ve světlosti i tmavosti barevných tónů, kdy světlé barevné tóny odrážejí více světla a ty tmavé naopak světlo více pohlcují. Světlostní

³⁴ DANNHOFFEROVÁ, J. *Velká kniha barev: kompletní průvodce pro grafiky, fotografy a designéry*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2012, s. 143–145. ISBN 978-80-251-3785-7.

³⁵ Tamtéž, s. 97–118.

kontrast přispívá k dynamičnosti barev a je základem pro vznik jiných kontrastů v případě chromatických i achromatických barev.

Sytostní kontrast představuje kontrast čistých a lomených barev a je jednou ze základních vlastností každé barvy. Vyjadřuje stupeň čistoty barvy, tj. čisté barvy jsou všechny spektrální barevné tóny bez podílu bílé a černé barvy. Sytost je tak spojována s kvalitou barvy, sytostní kontrast označován jako kvalitativní kontrast. Významně se projevuje u barev s rozdílnou sytostí, ale stejnou světlostí či barevným tónem, nejvíce však, pokud sytostní kontrast působí sám.

Teplotní kontrast dělí vnímání barev dle subjektivních pocitů na studené a teplé, ačkoliv přesně vymezená hranice mezi nimi neexistuje. Působení teplých a studených barev je ovlivňováno dle toho, zda sousedí s teplými či studenými barvami. Dle Ittenova dvanáctidílného barevného kruhu lze hlavní barvy spektra rozdělit na teplé barvy, které se nacházejí v pravé polovině kruhu od žluté po červenofialovou, a studené, v levé polovině kruhu od fialové po žlutozelenou. Achromatické barvy jsou z teplotního hlediska považovány za neutrální, ačkoliv při kombinaci s barvami chromatickými mohou působit vedle studených barev teple a vedle teplých studeně. Studené i teplé barvy je možné využít pro vytvoření iluze prostorové hloubky plochy. Teplé barvy vystupují více do popředí, studené barvy ustupují do pozadí. Vnímání těchto barev je ovlivňováno i osvětlením, tj. při slunečním světle jsou barvy vnímány tepleji než v případě umělého osvětlení.

J. W. Goethe označil teplé barvy jako aktivní, studené jako pasivní. Z hlediska smyslových pocitů však aktivní barvy představují barvy vzrušivé a pasivní barvy klidné. Toto rozdělení je jen z části spojeno s teplotním vnímáním barev, také záleží na stupni sytosti, kdy se jeví čistý barevný tón jako aktivní, lomený černou či bílou barvou jako méně aktivní. Černá barva pak více snižuje aktivitu barevných tónů než barva bílá. Aktivní barvy se tak nachází v pravé polovině dvanáctidílného barevného kruhu podle Ittena, kde dominuje červená barva. Tato barva vyvolává pocit vzrušení a přenáší ho na ostatní barvy, které se v této části kruhu nachází. Levé polovině kruhu dominuje zelená barva, která ze všech barev působí nejkliďnějším dojmem a přenáší ho na ostatní barvy umístěné v této polovině kruhu.

3.2.6 Soulad barev

Soulad barev představuje společné působení dvou nebo více barev, také subjektivně vnímaný rovnovážný stav mezi barvami. J. W. Goethe považoval soulad barev jako rovnováhu mezi barvami, J. Itten charakterizoval soulad barev jako psychofyziologický stav rovnováhy, kdy je tento stav velice subjektivní. Soulad barev je ze základního pohledu nejen otázka estetiky, ale i psychologie a fyziologie. Funkci zde dále plní i výběr barev a vztahy mezi nimi, vymezení jejich světlosti a sytosti či velikost barevných ploch. Za nesoulad barev je označována kombinace barev, která např. spolu subjektivně neladí, vzbuzuje negativní emoce či barvy, které nelze sdružit a neexistuje mezi nimi vzájemný vztah. V případě komplementárních sytých barev je důležité nepřihazovat další barvy, jelikož kombinace těchto barev může sama o sobě působit nepříjemně a nevkusně, jejich působnost lze snížit tmavšími či lomenými odstíny barev.

Vnímání barev a jejich kombinování je individuální, původ barevného souladu se nachází v několika fyziologických jevech. Jedním z nich je zkušenost lidského oka, které je zvyklé na některé kombinace barev pocházejících z přirozeného prostředí, např. v přírodě, či na základě světelných podmínek a osvětlení předmětů, které jedince obklopují.³⁶

³⁶ DANNHOFEROVÁ, J. *Velká kniha barev: kompletní průvodce pro grafiky, fotografy a designéry*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2012, s. 149–152. ISBN 978-80-251-3785-7.

4 VÝVOJ A PŘEHLED INTERIÉROVÝCH STYLŮ

4.1 Historický vývoj nábytkových stylů a interiérů

Pravý význam interiéru vznikl v 18. století v období rokoka, kdy se poprvé specializoval na celodenní civilní pobyt, jelikož interiéry v předchozích dobách úzce souvisely s velkou architekturou. Historické epochy se promítly do vývoje současných stylů i stylů předchozích.

Prvopočátky bydlení lze vyčíst z archeologických nálezů materiálů, jako je např. kámen, dřevo, sláma i keramika. Část Evropy byla v období paleolitu (cca 1100 let př. n. l.) skryta pod ledovci, a tak probíhal život v jeskyních, ze kterých se dochovaly nástěnné malby pravěkých zvířat. Později se život přesouvá ven, pod skalní převisy s jednoduchými chatrčemi, a následně vznikají první osady.

Mezi první vyspělé civilizace se zařadila Mezopotámie (3500–500 př. n. l.), kde byly žijícími kulturami vytvořeny všechny základní druhy nábytku. Vyšší vrstva obyvatelstva disponovala nábytkem ze dřeva, které bylo vzácné, a kovu, nižší vrstva bydlela v cihlových domech, kde měla lůžka a ostatní nábytek vyrobený z rákosu. Ve starém Egyptě (2800–300 př. n. l.) bylo už možné se setkat se skládacími židličkami, s čalouněným křeslem, polštáři vyrobenými pevnou technikou, potahy z kůže a různých druhů tkanin. Největší oblíbenosti se těšila červená barva. V Indii (3000 př. n. l.) vznikaly v ulicích dlážděné chodníky i kanalizace, domy disponovaly koupelnami a toaletami. Čína (2100 př. n. l.) je spojována s objevem hedvábí, porcelánu a mincí. V asijských kulturách byly domy vybaveny nízkými stoly, jelikož bylo pravidlem sedět či klečat na zemi.³⁷

Z období antiky se nábytek starověkého Řecka (1000 až 150 př. n. l.) téměř nedochoval, informace jsou tak podloženy malířským, sochařským uměním či archeologickými vykopávkami. Řecké domy disponovaly dřevěnými a kamennými stoly, sedacím nábytkem, lůžky z kovového, dřevěného či kamenného materiálu a truhlicemi, které nahrazovaly skříně. Nábytek a bydlení Římanů (750 př. n. l. –

³⁷ HRADECKÁ, J. *Škola interiérového designu: pro všechny, koho zajímá dobré bydlení*. Praha: Grada, 2013, s. 190 – 191. ISBN 978-80-247-3559-7

476 n. l.) se od řecké kultury příliš nelišil. Spali na prostých dřevěných lehátkách, materiál sedacího nábytku se lišil podle použití v interiéru – dřevěný, a exteriéru – kamenný či cihlový, stoly byly z kovu, dřeva nebo mramoru, k odkládání používali skříně, truhly i malé komody.

Keltskou a germánskou kulturu (40 př. n. l. – 600 n. l.) spojovalo mnoho stejných prvků. Typickým prvkem v tomto období byl plochý ornament, motiv kříže a spirály a zvířecí motivy, zdobily se umělecké předměty.

Byzantská kultura byla významně ovlivněna tradicemi řeckého a římského umění, ale i keltskou a germánskou kulturou. Vznikaly sochařské i zlatnické práce, mozaikářské práce skládající se ze skleněných kostiček výrazných barev i barvy zlaté.

V islámské architektuře (od 7. stol. n. l.) vznikaly mešity a náboženské školy, kde byl vyučován korán. Zdobícími prvky byly opakující se vzory rostlin a rostlinné a kaligrafické ornamenty, typická jsou barevná vitrážová okna. Převládaly barvy bílé, žluté, modré, zelené a zlaté.

První zděné stavby se objevují v 9. století, vzniká románská architektura v jižní, západní a střední Evropě v období 11. až 13. století. Interiéry jsou strohé, nábytek jednoduchý, výjimečně zdobené kusy nábytku s geometrickými ornamenty. Stěny domů zdobily omítky, v prostorách chrámů nástěnné malby, v kláštorech nástěnné koberce.³⁸

V období gotiky (12. – 15. století) bylo spojeno řemeslo s bydlením, což mělo za následek zvětšování síní, aby zde mohlo být řemeslo provozováno. Horní část domu zůstávala obytná, byly zde vytvářeny výklenky a komory, které sloužily jako úložný prostor. Novinkou v období gotiky byly kachlová kamna, které byly vykládány keramikou. Keramika a dekorační textil byly využívány pro obkládání stěn jako ochrana proti chladu a průvanu. Barva zdí byla bílá, doplněna látkovými a dřevěnými obklady. Velké oblíbenosti se těšily textilní závěsy a barevné výšivky s přírodními motivy květin. Podlaha disponovala dlaždicemi, u bohatších vrstev dřevem s asijskými koberci. Kuchyně v černé barvě měla otevřené ohniště, které ústilo do komína. Společenský význam měla v této době ložnice, kde se odehrávaly porody v přítomnosti rodiny a hostů, a zde se také shromažďovala rodina, která přihlížela smrti umírajícího. Při těchto událostech byly domy veřejně přístupné.

³⁸ HRADECKÁ, J. *Škola interiérového designu: pro všechny, koho zajímá dobré bydlení*. Praha: Grada, 2013, s. 190 – 195. ISBN 978-80-247-3559-7

Období renesance (14. – 17. století) přineslo podstatné rozdíly mezi bytovým interiérem v severní a jižní části Evropy. V interiérech na jihu byla využívána kamenná a keramická dlažba či mramor, oproti severu, kde bylo užíváno dřevo a zateplující látky. Na jihu zdobily malované stropy barevné ornamenty či geometrické vzory, stěny zůstávaly většinou bílé, doplněné štukatérskou výzdobou a ručně tkanými nástěnnými koberci, tzv. gobelíny. Objevují se zde první papírové tapety s ornamenty. Na severu byly v oblibě dřevěné obklady a látkové tapety, podlahy zdobily dřevěné palubky, parkety a koberce dovezeny z dalekých zemí. Kladením většího důrazu na hygienu vnesl do bytového interiéru komfort koupelen s teplou vodou a splachovací toalety.

Období baroka (17. – 18. století) přináší oddělení práce od bydlení a dává tak vzniku výrobních manufaktur. Charakteristickými materiály baroka je bohaté kování, používání perletě a slonoviny, novým prvkem se stalo čalounění židlí a křesel. Celkový interiér umocňovaly bílé stěny a velká rastrová okna bez záclon, která prosvěťovala halu domu, jelikož bylo využíváno zejména tlumeného osvětlení, a také pro společenskou kontrolu volným pohledem z ulice do domu. Stěny místností tak pokrývaly obrazy s náboženskými motivy pro propagaci náboženských myšlenek, nikoli z důvodu zdobnosti. Stěny společenských místností byly vykládány dřevem, u bohatších vrstev pak koženými tapetami, v jejichž domech vládl jas, jemnost tvarů a barev. Dominantními prvky společenských místností byla manželská postel, jídelní stůl a krb.³⁹

Období rokoka (1730–1770) přineslo patrné proměny zejména ve vnitřním členění budov za účelem zvýšení intimity. Velikost pokojů se zmenšovala, a tím se tak zvýšil tepelný komfort. Na zdech bylo využíváno nových technik štuky, textilních, hedvábných i damaškových tapet, zlacení nábytku deklarovalo movitost majitele. Hlavním dekorem doby je rokaj neboli mušlička, od které vznikl název rokoko, a dále fauna a flóra, využíváno bylo jemných barev.

Klasicismus (1770–1830) je rozdělen na několik období: styl Ludvíka XVI., empír a biedermeier. V období stylu Ludvíka XVI. byl nábytek inspirován kulturou starého Řecka s povrchovou úpravou v barvě slonové kosti se zlacením. Období empíru vneslo do interiéru klid, řád a geometrickou souměrnost. Zdi zdobily papírové tapety s dekorem květin a střídavého proužku. Bylo využíváno světlých tónů a nevýrazných

³⁹ BRUNECKÝ, P. *Dějiny a bydlení*. 2., přeprac. vyd. V Brně: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2009, s. 87–138. ISBN 978-80-7375-354-2.

barev, vymezeny byly přesné funkce každé místnosti. Byly používány světlé druhy dřeva v kombinaci s černými lištami. Obytný pokoj, ložnice a kuchyně představoval základ bydlení. Rozvoj průmyslu přineslo více obyvatel do měst a dalo tak vzniku levných pavlačových domů. V období *biedermeieru* se obytný interiér nepodřizoval přísné symetrii. Prostor byl rozdělen na jednotlivé části a každý z nich plnil svou konkrétní funkci. Vznikaly pracovní kouty s šicím stolkem či psacím strojem. Stěny tvořil štuk, jednoduchá papírová tapeta či malba před šablony, tzv. *patronova malba*. Důraz byl kladen zejména na funkčnost a útulnost bez využití zdobnosti.

Historismus (1850–1910), architektonický i umělecký směr 19. století, přinesl návrat předchozích, historických stylů, zejména klasicismu, gotiky, románského slohu, renesance a baroka. Inspiruje se jimi, avšak využívá technických inovací, nových materiálů a někdy tyto styly vzájemně promíchává, čímž vzniká zcela nový sloh.⁴⁰

Styl z období *secese* (1895–1910) odmítá temný a těžký přepych předchozího stylu, interiéry jsou tak prosvětlovány velkými okny lesklým nábytkem elegantního stylu. Pozornosti se dostalo veřejným interiérum v podobě sedacích zařízení zejména do kanceláří, čekáren, obchodů, čítáren i přednáškových sál. Objevila se zde myšlenka jednotného umění, zařizující bytový interiér jako dům v jednom stylu. Inspiraci nachází *secesní styl* u květů lilií a růží, objevují se zde i abstraktně stylizované rostliny a zvířata.⁴¹

Na počátku 20. století vzniká také styl *Art deco*, který se vyvinul ze *secese* a nových moderních stylů, *Škola Bauhaus* (1906), umělecké hnutí *De Stijl* (1907–1931), které vzniklo z umělecké filozofie, známého jako *neoplasticismus*. Dále *kubismus*, jehož princip spočívá v prostorové koncepci díla, „*předmět nezobrazuje jen z jednoho úhlu, ale z mnoha úhlů současně*“.⁴² Jeho zárodky lze najít v roce 1906. Fenomén se však ve světě stal český *kubismus*, později *obloučkový kubismus*, který byl českou obdobou stylu *art deco*.

Funkcionalismus (konec 20. let až konec 70. let 20. století) lze jednoduše přirovnat k výroku „*Forma následuje funkci*“.⁴³ Funkcionalistické budovy postavené

⁴⁰ HRADECKÁ, J. *Škola interiérového designu: pro všechny, koho zajímá dobré bydlení*. Praha: Grada, 2013, s. 197 – 199. ISBN 978-80-247-3559-7.

⁴¹ BRUNECKÝ, P. *Dějiny a bydlení*. 2., přeprac. vyd. V Brně: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2009, s. 87–201. ISBN 978-80-7375-354-2.

⁴² HRADECKÁ, J. *Škola interiérového designu: pro všechny, koho zajímá dobré bydlení*. Praha: Grada, 2013, s. 201. ISBN 978-80-247-3559-7

⁴³ Tamtéž, s. 201.

v tomto období jsou strohé, jednoduchých tvarů a nedají se považovat za umělecká díla. Architektura po 1. světové válce se snažila o kombinaci účelnosti a výtvarných představ, a byla ovlivněna jak zdobností secese, tak i strohostí individualistické moderny.

Individualistická moderna přináší objevy nových materiálů: skla, železa, železobetonu a neomítaných cihlových zdí. V interiéru je kladen důraz na vzdušnost, světlost a jednoduchost, která se odráží i v tvorbě nábytku. Jídelna slouží jako obřadní reprezentativní prostor. Vzniká kubismus, který je ve světě projevem výtvarného umění, ale v Čechách se vyvíjí i ve stavební architektuře a nábytku. Základem tvorby kubismu je hmota formována základními prostorovými tělesy, např. krychlí, jehlanem, válcem a kuželem a zdobným motivem se stávají geometrické ornamenty trojúhelníků, čtverců a kosoúhelníků. 30. léta přináší širší uplatnění principů funkcionalismu celé Evropě. Do popředí vstupují zásady hygieny, nové materiály a technologie. Dochází k vytvoření zón ve městech, které oddělily místa pracoviště, bydlení a rekreace.⁴⁴

Důsledkem 1. světové války byl nedostatek bytů, a tak se pozornost zaměřuje na výstavbu malých bytů, který většinou tvořil jeden pokoj s kuchyní. Také vzniká vztah mezi rodinným domem či vilou a zahradou, který je přerušen druhou světovou válkou. V poválečné architektuře vzniká hromadná stavební výroba, kdy kvantita převažovala nad kvalitou, a jednoduchost funkcionalismu se promítl jak do veřejných staveb, tak i obytných domů. V 70. letech vzniká výstavba sídlišť, která postrádala pracovní příležitosti i občanskou vybavenost. V Evropě přebírá hlavní roli severský nábytek, který je reakcí na vývoj a změny požadavků na bydlení. Vzniká skládaný mobilní nábytek s důrazem na funkčnost. V 80. letech po vzoru skandinávského příkladu dochází v Evropě k přestavbě poválečných sídlišť. Do místa bydliště se navrací aktivity: zaměstnání, obchody, služby, kulturní i společenská zařízení, školské, sociální a vzdělávací instituce a nemocnice.

Nábytek se stává v 2. polovině 20. století běžným spotřebním zbožím, a tak je dostupný nejširším sociálním vrstvám obyvatelstva. Nábytek tak není předmětem dědictví z generace na generaci, ale je častěji obměňován zejména ve dvou fázích: získáním vlastního bytu či po svatbě, a po opuštění domova dětmi, kdy si rodiče zařizují byt už jen podle vlastních představ. Nastává velký rozvoj nábytku veřejných interiérů,

⁴⁴ BRUNECKÝ, P. *Dějiny a bydlení*. 2., přeprac. vyd. V Brně: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2009, s. 202–210. ISBN 978-80-7375-354-2.

zejména kancelářského, hotelového, nábytek služeb a obchodu a dalších speciálních zařízení. Současně vzniká období atypického vestavěného nábytku v podobě obkladů stěn, stropních podhledů apod. Dochází ke zvýšení komfortu sedacího a lůžkového nábytku a objevuje se nábytek se speciálním zaměřením na tělesně postižené a handicapované jedince. Přichází také požadavek na ochranu životního prostředí, který vede k upřednostňování klasických přírodních materiálů truhlářských i čalouněných výrobků.⁴⁵

Zároveň se vyvíjel venkovský styl bydlení, jehož třídní vývoj byl dovršen na konci gotického období, od kterého se už jen funkčně zdokonaloval. Vývoj lidového domu ovlivnilo lidové stavitelství a způsob života, která byla podmíněna regionální národopisnou tradicí, dále technický vývoj vytápění domů a konečně také vzor církve a vyšších stavů, který inspiroval truhláře a řezbáře. 19. století přineslo v jeho proměně podstatné změny v konstrukcích stěn, které bývaly dřevěné, roubené či hrázděné. Vlivem přísnějších protipožárních předpisů tak vznikaly zděné stavby.

Základem tohoto druhu bydlení byla jediná vytápěná místnost, ve které probíhal život celé rodiny. Ostatní prostor domu tvořila kuchyň a nevytápěné komory, které sloužily jako ložnice mladých lidí. Jelikož v 16. století se tyto domy vytápěly za pomoci otevřeného ohniště, prostor byl téměř zbaven nábytku. Později vznikaly černé kuchyně, do kterých se přeneslo topení a dům tak byl zbaven sazí, které byly přítomné ve všech prostorech domu. Vznikaly pece, krby i kachlová kamna a v 19. století se objevuje kovový sporák, který zvýšil kvalitu připravovaných pokrmů.⁴⁶

4.2 Přehled vybraných interiérových stylů⁴⁷

Styl představuje celkový ráz, způsob, výběr a užívání uměleckých prostředků, které jsou charakteristické pro určitou dobu, společnost, umělecký směr či konkrétního tvůrce. Styly se vzájemně odlišují způsobem zvládnání prostoru, barevnými kombinacemi,

⁴⁵ BRUNECKÝ, P. *Dějiny a bydlení*. 2., přeprac. vyd. V Brně: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2009, s. 201–219. ISBN 978-80-7375-354-2.

⁴⁶ Tamtéž, s. 229–233.

⁴⁷ HRADECKÁ, J. *Škola interiérového designu: pro všechny, koho zajímá dobré bydlení*. Praha: Grada, 2013, s. 26–40. ISBN 978-80-247-3559-7.

nábytkem, osvětlením, strukturami materiálů i detailů v podobě doplňků a dekorací. V interiéru by měl převládat jeden styl, jednotná myšlenka, s ohledem na osobnost a individuální potřeby člověka, který prostor obývá. Stylů je nepřehledné množství, např. styl městské klasiky, příměstské moderny, high-tech styl, minimalismus, rustikální styl, romantický styl, venkovský styl, asijský, orientální či etno styl, a se vznikem nových interiérů vznikají další. V současné době převládají čtyři základní směry, kterými jsou: přírodní, retro, glamour a vintage styl.

Přírodní styl se vyznačuje přírodními barvami a materiály. Přírodní styl v elegantní podobě využívá přírodních materiálů v jemnějších strukturách, např. kůže, hedvábí, vlny, hladkých povrchů i tapet, a barev v jemnějších tónech od krémově bílé až po tmavý dub na nábytku či doplňcích, i barvou zlata či stříbra. Barevnost je tak vyvážená, barvy jsou tón v tónu. Může však využít i zemitějších odstínů, jako je např. písková, cihlová či čokoládová, a hrubších struktur na nábytku, stěnách a podlaze v podobě nelakovaného dřeva, kamene, cihel, mědi železa a kožešin. S přírodním stylem souvisí i ekodesign či bio styl, které se zaměřují na ekologický, recyklovatelný a recyklovaný materiál.

Retro styl se vyznačuje pestrostí a veselostí 60. let, celou řadou kultovních nábytkových prvků s čistou formou. Používají se nové barevné možnosti a tvary, a to díky vynálezu plastu a jeho rychlého rozšíření. Retro styl využívá výrazných jásavých barev, doplňků a velkých geometrických vzorů.

Glamour styl je spojován s luxusním vzhledem s prvky zlaté, černé, tmavě modré, lahově zelené, rubínové barvy, lesklými materiály, využívá silných kontrastů.

Vintage styl je charakteristický svou nekonečnou barevností a kombinacemi, a mícháním různých interiérových výrazových prostředků. Zde záleží zejména na estetickém cítění a zkušenosti designéra. Tento styl je pravým opakem vážnosti, je vysoce individuální a je v něm patrný vliv umění. Je zde využíváno kombinací starého a nového, hodnotně uměleckého a kýčovitého i přírodního se syntetickým.

Městská klasika využívá ušlechtilých a drahých materiálů, jako je mramor, exotické dřeviny, koberce z vlny a závěsy z hedvábí, výmalba a textilie jsou v tlumených tónech neutrální barevnosti. Ačkoliv je napodobeninou prvorepublikového bydlení, užívá nejmodernějších materiálů. Výjimkou nejsou ani renovované historické kusy nábytku.

High-tech styl představuje ultra moderní styl s využitím nejnovějších materiálů a technologií, využívá studených tónů, kovu, skla, betonu. S interiéry zařízené v *High-tech* stylu je možné se nejčastěji setkat v komerčních prostorech.

Minimalismus či *purismus* jsou umělecké směry, které se snaží stavbu osvobodit od nadbytečných dekorací a nechávají vyniknout kvalitnímu materiálu.

Rustikální styl je inspirován vesnickými statky a domy, zejména z doby před první republikou, a respektuje tak českou tradici. Podlahy nejčastěji tvoří masivní dřevěná prkna, interiér repasovaný nábytek v přírodních či jemných pastelových barvách. Rustikální styl koresponduje s exteriérem, a proto je vhodný na vesnické stavby.

Venkovský styl úzce souvisí s francouzskými interiéry, jejichž stavby se vyznačují otevřeným francouzským oknem do zahrady, které slouží k celkovému prosvětlení interiéru. Typickými prvky tohoto stylu je bělené či lakované dřevo a dekorační předměty s květinovými vzory, bílá či pastelové barvy v jemných světlých tónech.

Asijský styl je v současné době často využíván v Evropě, a to pro svou spojitost s filosofií feng-shui, která se vyznačuje určitými pravidly na dispoziční uspořádání interiéru pro správný proud energie. Podle užitých prvků je také i možné mluvit o orientálním stylu, který může být inspirován nejen Čínou, Marokem a Indií, ale i arabským světem, či etno stylu. Typickými prvky pro *orientální* styl jsou hedvábné látky, perské koberce, sedací nábytek či taburety nízko při zemi. *Africký etno* styl se vyznačuje doplňky v podobě dřevěných masek, sošek, bavlněných koberečků či jednoduchým dřevěným nábytkem. Etno interiéry využívají teplých sytých tónů a přírodních materiálů, např. kůží, rákosem či kamenem.

5 BARVY V INTERIÉRECH

5.1 Privátní a veřejný interiér

Převážná část lidí cítí potřebu mít svůj vlastní soukromý prostor. Nejen, že jim takový prostor umožňuje vykonávat činnosti, které člověk považuje za soukromé, ale zároveň ho hranice vymezeného prostoru chrání. Prostor je tak nazýván obytným prostorem, činnosti, které v něm vykonávají, pak bydlení. Člověk však nechce tuto činnost vykonávat sám, a tak většinou bydlí osobami, které mu jsou blízké. Interiér tak představuje vnitřní prostor stavebního objektu, který je vyhrazen pro činnosti lidí. Dvěma základními typy interiéru jsou privátní a veřejný interiér.

Interiér privátní „je určen pro pobyt a činnosti konkrétního člověka nebo jasně definované skupiny osob a jejich potřeby.“⁴⁸ S privátním interiérem dále souvisí pojem bytový prostor, který představuje prostor ve stavebním objektu obývaný jednou osobou či společně definovanou skupinou. Z hlediska polohy prostoru je pak rozeznáván urbanistický prostor, tj. konkrétní místo bytového prostoru vytvořeného v krajině její zástavbou, a architektonický prostor, tj. prostor vytvořený architekturou stavby, ve které je bytový prostor umístěn.

Každý bytový prostor je možné rozčlenit na prostorové a funkční části bytu. Prostorová část bytu je určena pro naplnění požadavků obyvatel bytu z hlediska jejich společného a soukromého života v bytě. Funkční zóny bytu jsou části jak celého interiéru bytu, tak každé místnosti zvlášť. Lze ji vymežit jako zónu komunikační, která slouží k pohybu v prostoru, zónu činností, jež je částí prostoru v každé místnosti a slouží k činnosti v bytě, zónu úložnou, jež jsou jednotlivé části v místnostech určené pro ukládání věcí.

Prostor bytu lze také rozdělit na společenskou zónu, která slouží k společné činnosti obyvatelů bytu a pohybu cizích osob, a privátní zónu vymezenou jako prostor pro privátní činnosti obyvatelů bytu.

⁴⁸ HÁLA, B. *Interiér: tvorba obytného prostoru*. Praha: Grada, 2009, s. 11. ISBN 978-80-247-3216-9.

Veřejný interiér je určen pro pobyt, styk a komunikaci mezi osobami, kde se vykonávají činnosti, pro které je tento prostor vymezen. Umožňuje tak kontakt a vazbu různých osob na základě instituce. Jeho součástí může být i privátní část, která slouží jen pro zaměstnance, avšak i tak je řešen jako veřejný.⁴⁹

5.2 Interiérové designství

Počátek interiérového designu lze nalézt už v minulosti, kdy se dekorování interiéru ujímal svou prací čalouník, výrobce nábytku či architekt celé stavby. Jako samostatná disciplína se interiérový design rozvinula na počátku 20. století. K jejímu vzrůstu značně přispěla významná úloha žen ve výzdobě domácnosti, které následně poskytovaly konzultace při zařizování a dekorování domácností. Přelom 20. století byl přílivem nově vzniklých bohatých vrstev, které chtěly dát na obdiv své bohatství, a tak si nechávaly rekonstruovat své domy. Pro jejich setkávání a zábavu také vznikaly další veřejné prostory, např. pánské a dámské kluby. Účelem dekorátéra tak bylo vytvořit přepychové pozadí společenským setkáním sladěním a uspořádáním nábytku, textilií, barev a osvětlení.

Jako samostatné povolání se vyčlenilo v padesátých letech 20. století, a pojem dekorátér byl později změněn na interiérový designér. V současné době představuje profesi odborníka, která spojuje řadu disciplín. Interiérový designéři tak vytvářejí design např. obchodních, pracovních, výstavních, rekreačních, zdravotních prostor či se stávají samotnými architekty. Jako profese je uznávána v Evropě a Spojených státech, kde ji mohou provozovat pouze na základě certifikátu, oproti Velké Británii, kde není uzákoněna.

Umístění interiéru, jež je obklopen konstrukcí budovy, která je součástí jeho kontextu, má na design interiéru významný vliv. Interiér se tak může stát součástí konkrétního místa či doplnit jeho význam a účinek. Ačkoliv se interiérový design překrývá s dekorováním či architekturou, každý z těchto oborů má svou vymezenou podstatu. Interiérová dekorace je výzdoba interiéru v určitém stylu v souladu s určitou

⁴⁹ HÁLA, B. *Interiér: tvorba obytného prostoru*. Praha: Grada, 2009, s. 11–121. ISBN 978-80-247-3216-9.

architekturou a věnuje se povrchovým vzorům, ornamentům, nábytku, bytovému textilu, osvětlení a materiálům, např. v hotelových či restauračních interiérech. Interiérová architektura se týká rekonstrukce a revitalizace stávajících budov, s přístupy k existujícímu prostoru, jeho strukturám a principům. Vytváří projekty např. pro veřejné, komerční i soukromé stavby. Interiérový design je spojen s vytvořením interiérových prostor, manipuluje s kapacitou prostoru, umisťuje prvky a objekty do prostoru a provádí povrchové úpravy. Prostor tak zůstává v původní podobě a nový interiér je do něj zakomponován, např. interiér maloobchodních prodejen, výstavních prostor či domácností.⁵⁰

5.3 Působení barev v interiéru

Základním úkolem barev v interiérech je přetvoření prostoru, a to zejména v případě nátěrových hmot či tapet na zdi, obrazů, nábytků, látek, či samotných doplňků. Barva v prostoru je stejně důležitá jako uspořádání nábytku i místnosti celkově, a při vstupu do místnosti většinou zaujme jako první. Výběr barev do interiéru by se měl řídit nejen obecnými principy, ale zejména tím, jak určitá barva na jedince působí, a jeho vlastní intuicí.

5.3.1 Světlé a tmavé barvy v interiéru

Světlost barvy působí v místnosti na dojem hloubky a vzdálenosti, a jeví se pozitivněji na rozdíl od tmavých barev shodné sytosti. Obvykle nejvhodnějším řešením je, že strop by měl být nejsvětlejším prvkem v místnosti a podlaha naopak tím nejtmaším. Zesvětlováním barev působí prostor vzdušněji a jemněji, ztmavováním vážněji. Vyniknutím světlých prvků v interiéru lze dosáhnout za pomoci tmavšího okolí. Světlé tóny na tmavém pozadí pak vystupují dopředu a na světlém pozadí, podle stupňů své světlosti, ustupují. Významné světlostní rozdíly barev však mohou v interiéru působit

⁵⁰ BROOKER, G., STONE, S. *Co je interiérový design?*. V Praze: Slovart, 2010, s. 8–18 ISBN 978-80-7391-435-6.

tvrdě, a jsou vhodné pro použití jen v malých a úzkých prostorech tak, aby zvýraznily vybrané části. Značně prosvětlujícím dojmem působí např. žlutá barva, která při zachování její světlosti a sytosti působí vesele a optimisticky.⁵¹

5.3.2 Syté a méně syté barvy v interiéru

Sytost barvy ovlivní prostor v tom, jak se bude jevit. Použitím sytých barev bude prostor oživen, při použití méně sytých barev bude působit klidnějším a vážnějším dojmem. Opravdovým dojmem bude působit světlejší, méně sytá barva, oproti méně světlé, sytější barvě. Pro zdůraznění sytosti vybrané části interiéru je vhodné doplnit její okolí méně sytou barvou, stejné světlosti či barevného tónu. V interiéru by měly být plochy v barevné sytosti vyvážené. Čím více je barva sytá, tím menší by měla být plocha, na které je použita, naopak v případě barevné vyváženosti na větší ploše je vhodné volit méně syté barvy. Do popředí pak opticky vystupuje sytější barva, než méně sytá barva či tón.⁵²

5.3.3 Teplé a studené barvy v interiéru

Barvy v interiérech mohou pomoci vyvolat určitou náladu či pocity. Teplé barvy, jako např. červená, oranžová a žlutá, mohou zvýšit tělesnou teplotu, zrychlit puls, zvýšit svalovou aktivitu či činnost nervového systému, a zároveň povzbudit chuť k jídlu. Studené barvy, jako např. zelená, modrá a modrofialová, činnost lidského organismu a tělesné funkce naopak utlumují. Jsou tak vhodné do interiérů, které jsou určeny k odpočinku a relaxaci.⁵³

V případě použití teplých i studených barev shodně světlé barvy opticky spíše vystupují do popředí barvy teplejšího charakteru. Teplé barvy v dobře osvětleném interiéru vzbuzují veselou náladu, místnost oteplují, ale naopak opticky zmenšují. Jejich využití je vhodné zejména do místností, které působí tmavým a chladným dojmem. Pokud je však místnost situována na jih, je potřeba zvolit odstín

⁵¹ DANNHOFFEROVÁ, J. *Velká kniha barev: kompletní průvodce pro grafiky, fotografy a designéry*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2012, s. 315–316. ISBN 978-80-251-3785-7.

⁵² Tamtéž, s. 316–317.

⁵³ Tamtéž, s. 317–319.

nižší sytosti, aby nevzniklo světlo vysoké intenzity, které by mohlo způsobovat neklid. Studené barvy způsobují zejména umírněnou náladu, jelikož místnost ochlazují, ale naopak opticky zvětšují. Studené barvy jsou tak využívány spíše v místnostech vhodných k relaxaci, které jsou světlé a teplé a potřebují ochladit. Nejvhodnější je studené barvy umístit do místností situovaných na západ, naopak nejméně vhodně jsou v místnostech, které jsou situovány na sever, jelikož chladný charakter ještě více zvýrazní. Pokud je dostatečně osvětlená místnost umístěna na jih, je vhodné využít syté a světlé studené barvy, které účinek světla ztlumí.

5.3.4 Chromatické barvy⁵⁴

Syté odstíny *červené* barvy zalijí místnost teplem, a to i při absenci přirozeného světla. Červená barva zvyšuje hladinu adrenalinu v krvi i krevní tlak. Lidé, kteří si vyberou červenou do interiéru, se vyznačují chutí do života a pevným charakterem. Pro svou dynamičnost je vhodná pro kombinaci s neutrálními barvami, např. béžovou, hnědou i černou. V malém prostoru může být použita na celou zeď, ve větším prostoru spíše jako akcentová barva pro kombinaci s barvami příbuzných odstínů, např. růžovou a oranžovou. Uplatňována bývá zejména v místnostech určených k podávání pokrmů, kde zvyšuje požitek z jídla a společenské konverzace. Červená barva uvolňuje blokové pocity a zrychluje srdeční činnost člověka. Pro svou živost a dynamičnost je tak nevhodná do místností sloužících k odpočinku. Je považována za barvu značící luxus, zejména pokud je sdružována s barvou zlatou.

Růžová jako pastel červené má časté využití v dívčích pokojích, ale při kombinaci s šedou, černou či betonem vznikne nadčasový interiér. Červenooranžová působí vesele a pocitově zvyšuje teplotní působení o několik stupňů. Červenofialová, tzv. *purpurová*, vnese do interiéru důstojnost, moc, sílu a magii. Červenohnědá, tzv. *terakota*, postrádá účinek červené a její agresivní složku, ale energie červené v ní zůstává. Je tak spojována s přírodou, klidem a bezpečím. Tlumená červená, tzv. *vínová*, pomáhá vytvořit intimní atmosféru pracovny, obývacího pokoje i jídelny.

⁵⁴ HRADECKÁ, J. *Škola interiérového designu: pro všechny, koho zajímá dobré bydlení*. Praha: Grada, 2013, s. 112–113. ISBN 978-80-247-3559-7.

Modrá barva je spojena s oblohou a vodními plochami, a tak vnese do interiéru pocit klidu a bezpečí. Syté barvy se hodí spíše na jižní část polokoule, v severních oblastech se hodí jako akcentní barvy, zejména pak v případě *tyrkysové*. Odstíny modré je vhodné kombinovat se zatónovanou bílou, která ji dodá svěžest, a zároveň dokáže některé její odstíny ztlumit. Využívá se v místnostech určených k odpočinku, duševní práci, soustředění, přemýšlení, četbě a studiu. Pastelová modrá barva nejvíce opticky rozšiřuje prostor. Řadí se ke studeným barvám, zejména v případě zelenomodré či tyrkysové, a tak jsou tyto její tóny vhodné do prostoru, kde působí příliš velké množství slunečního světla. Modrá barva zpomaluje puls a snižuje krevní tlak.

Fialová barva dodá místnosti dramatickost, nicméně v porovnání s ostatními výraznými barvami bude pobyt v takové místnosti příjemný. Jemné odstíny fialové barvy vytvoří v místnosti příjemné světlo a obecně tato barva v prostoru zvýší pocit tepla. Na stěně působí fialová barva intenzivněji, než ve skutečnosti je, a proto je vhodné volit její světlejší odstíny. Má tendenci přirozené světlo pohlcovat, ačkoliv sluneční světlo ji dodá živost a jasnost, naopak při umělém světle působí tmavší. Nejvhodnější je fialovou kombinovat se zatónovanou bílou, s odstíny hnědé či šedé. Tmavá fialová nejlépe vynikne na lesklém povrchu, její světlé tóny na matném. Eleganci dodá všem obytným prostorům i jídelně, a proto je možno ji použít i v místnostech určených k odpočinku, ačkoliv zvyšuje emocionální teplotu.

Žlutá barva v interiéru působí velmi výrazně a intenzivněji oproti jiným barvám, hned po bílé nejvíce odráží světlo, je tak vhodná do severně situovaných, malých prostor či do prostor s absencí přirozeného světla. Při použití žluté je významná struktura povrchu, v případě matného povrchu pohltní více světla a prostor tak opticky zvětší. Jasné odstíny je vhodné použít na malých plochách či na akcentech, a do místností, kde je potřeba koncentrace, a zároveň tam, kde není potřeba trávit mnoho času. Proto by neměla být využívána v místnostech určených k odpočinku, kam jsou vhodnější tlumené odstíny této barvy. V případě použití na větších plochách je vhodné ji lomit bílou a dát tak vzniku její pastelové formě. Žlutou barvu je dobré kombinovat se zelenou či oranžovou, ovšem v různých odstínech. Pokud je však místnost vymalovaná žlutou barvou, dobře kontrastuje s akcenty v černé a ocelově šedé barvě.

Zelená barva je obecně spojována s přírodou, a tak působí relaxačním dojmem. Zelená barva vzniká mícháním modré a žluté barvy, a tak se její tóny mohou k těmto

barvám blížit. Široká stupnice tónů zelené barvy dá vzniku např. smaragdové, olivové, hráškové, pistáciové až po žlutozelenou. Její žlutozelené odstíny působí náladově, a v některém osvětlení vypadají až nezdravě, a proto je vhodné plochu rozdělit na množství menších, a využít několika různých odstínů zároveň. Našedivělá zelená navozuje k meditaci, jelikož je uklidňující. V interiéru by neměla zůstat jako samostatná barva, ale měla by být využita v různých strukturách a na různém povrchu, a kombinována s tóny dřeva a dřevem samotným či zatónovanou bílou. Je vhodná jak do obývacího pokoje a jídelny, kde podporuje konverzaci, tak do ložnice a koupelny. Její tmavé odstíny se hodí do domácí pracovny či knihovny, jelikož mají uklidňující účinek. Světlou místnost prozáří její studené a modrozelené tóny, teplá zelená může být užita spíše v tmavých prostorech. Použití nevhodného odstínu zelené může negativně ovlivnit náladu.

Oranžová barva je aktivní, teplá barva s vysokou světelnou odrazivostí a vyšším teplotním působením, než je tomu u žluté. Je barvou komunikativní, a zároveň podporuje chuť k jídlu. Je vhodná do kuchyně, jídelny i obývacího pokoje. Jejím pastelem je barva *běžová*, která je považována za barvu přírodní neutrální.

Hnědá barva je zemitou barvou, barvou přírodních pigmentů, která vždy působí vkusně. Tato barva bývá zejména užívána v tmavých jemných tónech, a proto přináší pocit útulnosti a pohody. Její teplé odstíny působí dobře na jakémkoliv místě a při jakémkoliv světle. Nejvhodnější je do prostor pro navození pocitu tepla a pohodlí. U hnědých tónů je důležité věnovat pozornost správnému výběru povrchu, charakteru nátěrové hmoty. Na lesklých a hladkých plochách působí hnědá barva nepřírozně a odráží světlo, a tak opticky zmenšuje místnost. Matné a strukturované nátěrové hmoty dodají stěnám hloubku, a tak prostor opticky zvětší, a zároveň místnost působí přirozenějším dojmem. Sytě hnědá barva je vhodná do obývacího pokoje i ložnice, její temnější odstíny na zdobné prvky interiéru.

5.3.5 Achromatické barvy⁵⁵

Černá barva je barvou téměř žádné odrazivosti, a tak opticky zmenšuje prostor a objem. Při kombinaci s černou barvou působí ostatní barvy jasnějším dojmem. Při použití černé barvy jako akcentové např. na obložení stěn, pracovní desku či podlahu, působí překvapivě skromně. V místnosti, kde je hlavní barvou, je vhodně její využití v matných tónech na stěnách, naopak v lesklých tónech na nábytku. Vynikne v kombinaci se stříbrnou, červenou, zelenou či žlutou v živých i tlumených odstínech.

Bílá barva je barvou největšího světelného odrazu, a tak má schopnost opticky rozšířit a zvětšit prostor. Je tak vhodná do malých tmavých místností. Čistá bílá může v interiéru působit chladně, neosobně až sterilně, a proto je vhodné ji zateplit některým teplejším tónem. Přimícháním do jakékoliv jiné barvy dá vzniku pastelové barvy. Bílá barva na stěnách pročistí mysl, uklidní smysly a otevře prostor svobodnému tvůrčímu myšlení.

Uklidňující tóny, které jsou obsaženy v zatónované bílé, je vhodné kombinovat s celou řadou příbuzných a harmonických odstínů v jakémkoliv světle. Bílá barva může být zatónovaná malým množstvím šedé, hnědé, červené, zelené a modré. Tato barva pohlcuje a odráží světlo jiným způsobem než ostatní barvy, a proto je důležité k této skutečnosti přihlídnout. Z jejich odstínů je nejčastěji využívaná lomená bílá s malým množstvím umbry, přírodním hnědým pigmentem, který ji dodá béžový nádech. Větší množství tmavé umbry dá vzniku šedobílé barvě. Vhodně se kombinuje lomená bílá se strukturovanými přírodními povrchy, sytějšími valéry dřeva, kamene, skla a žuly. Elegantně působí v obývacím pokoji, ložnici i koupelně. Je vhodná jak do malých místností, kde je potřeba použít jen jeden její odstín, tak do velkých místností, kde je možné využít nepřeberné množství jejich odstínů a struktur.

Smícháním barvy černé a bílé dá vzniku barvě *šedé*, která je v interiéru považována za barvu variabilní a přizpůsobivou. Při kombinaci s jinými barvami jsou ostatní barvy zajímavější, aktivnější a výraznější. Je vhodná do prostoru ke zvýraznění či vyčlenění z pozadí jiné barvy. Šedá barva zpomaluje vegetativní funkce organismu.

⁵⁵ HRADECKÁ, J. *Škola interiérového designu: pro všechny, koho zajímá dobré bydlení*. Praha: Grada, 2013, s. 110–112. ISBN 978-80-247-3559-7.

Černá, bílá i šedá vyniknou v ložnici zařízené v moderním stylu, obývacím pokoji v klasickém stylu i v kuchyni. Místnost, která je zařízena v černé, bílé či šedé, pozdvihnou akcentové barvy či výrazné struktury a vrstvy barev tón v tónu, které prostor ožíví.

5.3.6 Optické zvětšení a zmenšení interiéru

Vhodným výběrem barev je možné dosáhnout optického zvětšení i zmenšení prostoru. Prostor působí opticky větší např. při volení světlejšího tónu barvy. Zde platí, že čím světlejší tón barvy, tím víc působí opticky prostor větší. Zvětšit prostor je možné i dělením plochy, kdy místnost s nábytkem působí větší, než místnost prázdná. Pro optické zvětšení prostoru je dále vhodné využít kombinaci tmavé podlahy a světlých stěn, dále využívání studených i světlých pastelových barev či vymalování všech stěn stejnou barvou.

Pro optické zmenšení prostoru je naopak důležité zvolit tmavší tón barvy či teplé barvy. Zde platí, čím tmavší tón barvy, tím působí prostor opticky menší.

Pro strop je důležité vyvarovat se tmavých a sytých barev. Optického zvýšení stropu je možné dosáhnout využitím světlejších barev, než je barva stěn. Pro snížení stropu je potřeba rozšířit barvu na horní část stěn, naopak pro jeho zvýšení rozšířit barvu stěn na okraje plochy stropu.⁵⁶

5.3.7 Využití barevných schémat v interiéru

Barvy v přírodě spolu přirozeně harmonicky ladí, a to ve všech možných barevných kombinacích. Proto je možné se nechat přírodními barevnými kombinacemi inspirovat a přenést je do interiéru. Jednoduchým barevným schématem je také kombinování pastelů. Pastel je chromatická barva lomená bílou, a tak kombinace různých barev se stejným či podobným podílem bílé spolu vzájemně ladí. *Monochromatické* schéma, tj. tón v tónu, je kombinace pouze jedné barvy v jejích různých odstínech. Kombinací bílé, černé a šedé vzniká *achromatické* schéma, ovšem interiér tak bývá nabitý

⁵⁶ DANNHOFFEROVÁ, J. *Velká kniha barev: kompletní průvodce pro grafiky, fotografy a designéry*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2012, s. 319–320. ISBN 978-80-251-3785-7.

napětím absolutního kontrastu černé a bílé barvy. *Achromatické schéma s klíčovou barvou* je kombinace achromatických barev s jednou chromatickou barvou, která dodá silnému achromatickému kontrastu určité rozveselení interiéru. *Analogické schéma* je kombinace barev v kruhu ležících přímo vedle sebe, jednotlivé barvy tak plynule přecházejí jedna do druhé. V interiéru tato kombinace vytváří minimální kontrast. Kombinací barev ležících v kruhu přímo proti sobě vzniká *komplementární schéma* a v interiéru je s ní možné docílit silného harmonického kontrastu. Tyto doplňkové barvy vedle sebe v interiéru vzájemně vyniknou a nepřehluší se. *Split komplementární schéma* představuje kombinaci jedné barvy s analogickými barvami její komplementární barvy. Jde o kombinaci až tří barev, kdy je jedna barva z komplementárního páru rozložena na analogicky vedlejší barvy. V interiéru tato kombinace působí přirozeně. Kombinací tří barev rovnoměrně rozložených v kruhu v trojúhelníku dá vzniku *triadickému schématu*. V barevném kruhu je možné vytvořit čtyři barevně odlišné rovnostranné trojúhelníky, ze kterých vznikne vyvážený kontrastní celek. Použití kombinace sytých barev na větších plochách podle triadického schématu patří mezi složitější. *Tetradické schéma* je kombinací dvou komplementárních párů v barevném kruhu spojené obdélníkem. Vzniká tak veselý a hravý interiér. *Square schéma* je čtvercové schéma, tzn. kombinace čtyř barev pravidelně rozložené v barevném kruhu. V interiéru nejlépe působí, pokud jedna z barev nad ostatními vyniká. Neutrální schéma je kombinací hnědé a jejích pastelů a odstínů, které vytvoří harmonický a klidný interiér.⁵⁷

5.4 Použití barev v interiéru

Při návrhu interiéru je možné použití kontrastů za pomoci světlých a tmavých barev, sytých a méně sytých barev i teplých a studených barev. Kontrasty barev jsou z pohledu teorie barev podrobněji popsány v kapitole 3.2.5. Kombinace různých barev využitých v interiéru je zohledňována souladem barev v kapitole 3.2.6.

Barvy v interiérech napomáhají k tomu, jak je prostor opticky vnímán, a jak je vnímána jeho hloubka. Barva v interiéru je spojena s určitou plochou a významně tak

⁵⁷ HRADECKÁ, J. *Škola interiérového designu: pro všechny, koho zajímá dobré bydlení*. Praha: Grada, 2013, s. 121–128. ISBN 978-80-247-3559-7.

přispívá k vnímání její velikosti a tvaru. Působení barev v prostoru ovlivňuje jeho velikost a dispozice, osvětlení a optické vlastnosti povrchů jednotlivých částí. Velikost a dispozice prostoru je v mnoha případech neměnná, osvětlením lze dosáhnout jen částečného vlivu na barevnost prostoru. Naopak optické vlastnosti povrchů jednotlivých částí jsou významně ovlivnitelné výběrem vhodných barev. Barva na stěně je tak vnímána v závislosti na uplatnění denního nebo umělého světla, čímž je možné prostor modelovat.

Barevné řešení prostoru musí v každém případě přihlídnout k třem základním charakteristikám barev, čímž je barevný tón, jeho sytost a světlost. Barevný tón nemá v prostoru sám o sobě účinky prostorovosti, může však vyvolat vnímání barvy na úkor tvaru. Světlostí lze dosáhnout v prostoru dojmu hloubky a vzdálenosti, sytost může ovlivnit působení dané barvy na jedince.

Zvolení jednobarevného interiéru není časté, v tomto případě je však důležité zohlednit psychologické účinky vybrané barvy. Jednobarevný interiér, který je postaven na jednom tónu, se v určitých částech může vyskytovat v pozměněné sytosti či světlosti. Nejvhodnější je na strop využít světlého odstínu barevného tónu, méně světlého odstínu na stěny a temnějšího odstínu na podlahu a nábytek.

V interiéru je nejvhodnější kombinace nejvýše tří základních barev a jejich odstínů či kombinace s neutrálními barvami. Základní barvou pro interiérové využití je bílá barva, která dobře koresponduje s chromatickými barvami. Šedá barva jako základ místnosti je dobře kombinovatelná s jinými materiály, např. stříbrem, hliníkem či chromem. Černou barvu je možné využít v malém množství v každém interiéru, nejlépe na dekoracích a doplňcích.⁵⁸

5.4.1 Barvy v privátním interiéru⁵⁹

Pro výběr vhodných barev je důležité soustředit se nejen na velikost, tvar a osvětlení prostoru, ale i účel, ke kterému je prostor využíván. Interiér se architektonicky skládá ze tří základních částí: podlahy, stěn a stropu. Podlaha by měla být v barvě nejtmaší, stěny světlejší a strop v nejsvětlejších barvách. Výběr vhodných barev je tak závislé na účelu vybrané místnosti, např. určené k odpočinku či naopak k setkávání se

⁵⁸ DANNHOFFEROVÁ, J. *Velká kniha barev: kompletní průvodce pro grafiky, fotografy a designéry*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2012, s. 314-326. ISBN 978-80-251-3785-7.

⁵⁹ Tamtéž, s. 323-326.

s rodinou či přáteli. Pro bytové prostory jsou vhodné zcela odlišné kombinace barev než pro nebytové.

Předsíň či chodba vytváří první dojem, a proto by měly být voleny přírodní teplé tóny, jako je např. béžová či hnědá. Oranžová či červená barva vzbudí pozornost, a zároveň jsou tyto barvy zdrojem energie. Pokud chodba či předsíň nedisponuje velkým prostorem, využívají se spíše světlé odstíny barev opticky zvětšující prostor.

Výběr vhodných barev do obývacího pokoje závisí nejen na pocitech, které by tento prostor měl vyvolávat, ale i na jeho umístění. Při orientaci na jih jsou vhodnější zejména studené barvy, při orientaci na sever pak teplé barvy. Pro obývací pokoj se hodí barva žlutá, která je považována za barvu kreativní a společenskou, oranžová vyvolávající hojnost, červená, která interiér osvěží i fialová vyvolávající pocit přepychu. Syté tóny je vhodné nakombinovat se světlými neutrálními barvami, jako je např. bílá, béžová či světle šedá, které syté tóny utiší.

Do kuchyně nejsou zcela vhodné teplé barvy, které podporují chuť k jídlu, a zároveň barvy, které chuť k jídlu tlumí, jako je např. bílá či modrá.

Ložnice slouží zejména k odpočinku, a tak jsou vhodné světlé odstíny modré a zelené či jiné světlé tóny dalších barev s výjimkou žluté, která může mít za následek nespavost.

Do koupelny jsou naopak vhodné syté barvy, např. žlutá, oranžová či červená, které vedou ke snaze zrychlovat, pro relaxaci a meditaci je spíše vhodná zejména modrá a fialová.

V dětském pokoji by měly být využity barvy odlišné od ostatních prostor, které využívají dospělí. Pro malé děti jsou vhodné veselé barvy, jako je např. žlutá či oranžová. Žlutá barva může však vyvolávat i hyperaktivitu, a proto není v případě hyperaktivního dítěte vhodnou volbou. Negativně vnímají tmavé barvy, např. černou a šedou. Mělo by se využívat čistých, výrazně se odlišujících barevných tónů, např. růžové, modré či zelené či pestrobarevných tapet s abstraktním vzorem, která rozvíjí dětskou fantazii. Syté barvy tak děti povzbuzují k aktivitě, naopak jemné pastelové odstíny barev aktivitu snižují.

V pracovně je možné využít teplé i studené barvy, jako je např. žlutá či modrá, v případě zelené však může být efekt spíše uklidňující. Syté barvy jsou zejména využívány v takovém pracovním prostředí, kde je nutnost poukázat na nebezpečí úrazu. Neutrální barvy však nejsou vhodné. V případě zasedacích a konferenčních místností

či větších pracoven může např. fialová barva vyvolávat konflikty a červená barva může přispět k živým debatám či rychleji vyvozeným závěrům.

5.4.2 Barvy ve veřejném interiéru

Faktory pracovní prostředí ovlivňují zdraví, psychiku i pracovní výkon osobnosti. Mezi tyto faktory se řadí sociální pracovní podmínky, např. motivace, vzájemné vztahy v pracovní skupině, a materiální podmínky, např. architektonické řešení pracovních prostor, estetická úroveň pracovních interiérů a exteriérů, čistota, osvětlení, barevná úprava i mikroklimatické podmínky prostorů.

Osvětlení interiérů pracovního prostředí většinou využívá kombinace přirozeného i umělého světla. Nedostatečné osvětlení tak přináší pocit nepohody až deprese či může snižovat pracovní výkon až o 30 %. Celý prostor by tak měl být osvětlen stejnoměrně. Světlo by nemělo oslňovat či vytvářet prostor bez stínů či naopak vrhat rušivé stíny. Správná úprava osvětlení může zvýšit výkon až o několik desítek procent.

S osvětlením úzce souvisí barevná úprava interiéru pracovního prostředí. Její použití nejen ovlivňuje pracovní prostředí a pohodu, ale má i ekonomické důsledky, např. usnadňuje a urychluje orientaci, zvyšuje bezpečnost práce a usnadňuje proces rozlišení. Činnost vegetativního systému organismu, krevní tlak a frekvenci tepu zvyšují barvy s delší vlnovou délkou, např. červená, oranžová, žlutá, opačným účinkem disponují barvy s kratší vlnovou délkou, např. modrá, zelená. Při dlouhodobém vystavení je však účinek barev opačný, a proto je vhodné při barevné úpravě např. červenou, oranžovou a žlutou použít tam, kde je třeba zvýšení emocionálního stavu v kratším časovém horizontu, např. u dopravních světelných signálů. Studené barvy se doporučují do horkých prostor, teplé barvy do chladných. Při návrhu barevné úpravy interiéru musí být zohledňován druh práce, poloha pracoviště a charakter materiálu. Pro krátkodobý intenzivní pracovní výkon jsou doporučovány odstíny teplých barev, pro trvalejší účinky intenzity práce tóny studených barev. Stropy místností by měly být světlých odstínů barev vyskytujících se v přírodě. Pro jižně situované prostory jsou vhodné studené barvy, které pohltí nadbytek slunečního světla, v případě prostor s nedostatkem slunečního světla pak odstíny teplých barev.

Barvy jsou v pracovním prostředí často spojovány se signalizací nebezpečí. Červená představuje výstrahu a nutnost jednání k odvrácení nebezpečí, oranžová

označuje místa, kde hrozí bezprostřední nebezpečí, např. u strojů či nebezpečí ohně nebo ozáření radioaktivními paprsky, žlutá slouží k označení míst, která mohou být původcem nebezpečí, např. překážky či nechráněné okraje. Bezpečí je naopak označováno barvou zelenou, např. ve zdravotnických zařízeních a modrou barvou jsou označeny informační a orientační tabule, šipky, nápisy atd. Prostor pracovního prostředí musí tak vyhovovat jak z estetického hlediska, tak i z hlediska účelnosti.⁶⁰

Prostory veřejných interiérů musí tak nejen zohledňovat zaměstnance, kteří v nich tráví mnoho času, ale zároveň musí reprezentovat firmu a vytvořit tak příjemné prostředí pro návštěvníky. Barvy jsou také zvláště využívány v jednotlivých odvětvích, kde mohou vyvolat pocit důvěry a serióznosti, např. v případě modré barvy v oboru bankovníctví. Dojem konzervativního podniku vzbudí interiér kanceláře v tmavých barvách či decentního podniku v případě světlých barev v kanceláři.⁶¹

Velké rozdíly v pracovním prostředí kanceláří a veřejných prostor jsou v současné době stále viditelné, v porovnání interiérů dříve socialistických zemí se světovými trendy, který překypuje veselými barvami podporující kreativitu a dobrou náladu. Interiéry mají i vyhrazená místa pro relaxaci a někdy i pro sportovní vyžití. Člověk tráví v pracovním prostředí více aktivního času než v prostředí domácím, a tak by měl interiér splňovat základní požadavky tak, aby ho všichni zaměstnanci, který mají rozdílný vkus, přijali s co nejmenšími výhradami.

Hlavními trendy jsou v současné době minimalistické a hravé interiéry. Minimalistickému pracovnímu interiéru vévodí jednoduché tvary, skromná barevnost, ušlechtilé materiály a elegance i čistota. Hravý interiér naopak překypuje veselými barevnými kombinacemi s mnohdy skutečně herními prvky, každá místnost je vytvořena v jiném stylu. Z podlah mizí koberce, velký důraz je kladen na kvalitu osvětlení i na ekologické materiály.⁶²

⁶⁰ KOHOUTEK, R. a J. ŠTĚPANÍK. *Psychologie práce a řízení*. Brno: CERM, 2000., s. 19–24. ISBN 80-214-1552-5.

⁶¹ LIVING.CZ: *Správné barvy v kanceláři zvýší důvěryhodnost i pracovní výkon* [online]. 2015 [cit. 2016-05-19]. Dostupné z: <http://www.living.cz/interier/spravne-barvy-v-kancelari-zvysi-duveryhodnost-i-pracovni-vykon.html>.

⁶² HRADECKÁ, J. *Škola interiérového designu: pro všechny, koho zajímá dobré bydlení*. Praha: Grada, 2013, s. 182–184. ISBN 978-80-247-3559-7

5.5 Osvětlení interiéru⁶³

Neoddělitelnou součástí každého interiéru je osvětlení, které plní v interiéru jak estetickou, tak užitnou funkci. V minulosti zdobilo interiér jedno centrální osvětlení v celé místnosti, současná doba však přináší trendy v podobě světel, které pomohou vytvořit světelné zóny a nálady, a dotvoří tak celkovou atmosféru a dojem interiéru. Rozdělují se dle prostředí na interiérová, které nepotřebují speciální ochranu, a exteriérová svítidla, které vyžadují krytí před vodou a prachem. Dále se dělí dle způsobu a místa upevnění: přisazená stropní, vestavná, závěsná, boční, stolní, stojací, zemní a reflektory, které jsou nejčastěji využívány v obchodech, výstavních plochách apod.

Osvětlení v kuchyni by mělo dostatečně nasvítit pracovní plochy, a zároveň tento prostor osvětlit celkově tak, aby byl pohyb bezpečný, nemělo by se tak odrážet od pracovní desky. Nad jídelním stolem jsou používána závěsná svítidla, která by však neměla oslňovat sedící osoby u stolu. V obývacím pokoji je vhodný stmívač centrálního osvětlení pro regulaci světelné intenzity, tak, aby tento prostor mohl sloužit nejen k odpočinku, ale i pro domácí práce. Vhodné je zde využití stojacích lamp a stolních lampiček, které vytvoří v interiéru příjemné osvětlení. Do ložnice je vhodné užití tlumeného světla, jelikož je tato místnost určena k odpočinku. U postele by neměly chybět lampičky, které by neměly oslňovat a rušit druhého partnera. V koupelně by měly být nejméně dva zdroje osvětlení, a to jak centrální, tak lokální světlo nasměřované k zrcadlu či přímo nasvícené shora zrcadla. Osvětlení v pracovně by mělo být intenzivní, a zároveň by nemělo být ostré. Pracovní stůl by měl být osvětlen pracovní lampou, která je variabilní. V dětském pokoji by měla být zvlášť osvětlena hrací plocha, lůžko a pracovní stůl. Pro pocit bezpečí je vhodné noční orientační světlo. Vstupní haly je možné nasvítit větším lustrem či bodovými světly, chodby a schodiště tak, aby umožňovaly bezpečnou orientaci v prostoru.

⁶³ HRADECKÁ, J. *Škola interiérového designu: pro všechny, koho zajímá dobré bydlení*. Praha: Grada, 2013, s. 130–140. ISBN 978-80-247-3559-7.

5.6 Materiály používané v interiérech⁶⁴

Mezi základní materiály používané v interiéru se např. řadí: textil, kůže, dřevo, kov, sklo, keramika, exotické přírodní materiály, PVC, podlahové krytiny a stavební materiály.

Textil se nachází v interiéru ve formě čalounění, závěsů, záclon, ložního povlečení a polštářů, přehozů, prostírání, kobereců, ručníků atd. Má rozdílnou strukturu a vlastnosti.

Do textilních vláken se řadí: bavlna, která má přirozeně bílou až krémovou barvu; len v přírodně béžové barvě; hedvábí, které je charakteristické svým vysokým leskem; vlna, která má v surovém stavu béžovou až krémovou barvu a působí jako izolátor tepla; kanafas, jehož vzor je tvořen barevnými proužky či kostičky a je využíván zejména do interiéru venkovského stylu; damašek, který je tvořen vazbou střídáním matu a lesku; satén, který je z jedné jeho strany velmi hladký a lesklý, a v interiérech je využíván zejména pro svůj vysoký lesk; dupion hedvábí, který má přes svou hrubou strukturu vysoký lesk a je tak využíván zejména do historizujícího prostředí v podobě závěsů, a dále do přírodních interiérů; žinylka, tj. pevná tkanina vhodná na těžké závěsy, čalounění a dekorační polštářky; voály, materiál využívány ve formě nebes; organza, tkané plátno z lesklého vlákna, která obsahuje lámaný lesk a je vyráběna v mnoha barvách; taft, hladká textilie s šustákovým vzhledem; samet, materiál s jemným vlasem orientovaným na jednu stranu, které dokáže změkčit atmosféru; lněné plátno, které je typickou svou nestejnou měrností, a které má dobrou vodivost tepla. Plastické vzory i v nadměrných velikostech vytvoří žakárové vzorování textilií.

Kůže je přírodním materiálem s delší životností, který neumožňuje pronikání nečistot do vnitřního čalounění a s věkem získává na kráse. Nedokonalosti surové kůže tak stvrzují její pravost.

Dřevo zdobí téměř každý interiér, a to zejména ve formě nábytku, podlah a obkladů. Tento přírodní materiál je spojován s šetrností k životnímu prostředí, je vhodný pro alergiky, jelikož na sebe neváže prach, má vysokou životnost a užitkovou hodnotu, působí teplým dojmem a vyskytuje se v nepřeberném množství materiálů.

⁶⁴ HRADECKÁ, J. *Škola interiérového designu: pro všechny, koho zajímá dobré bydlení*. Praha: Grada, 2013, s. 84–108. ISBN 978-80-247-3559-7.

Mezi běžné dřeviny patří třešeň, červenohnědé barvy; javor, který se těší oblíbenosti zejména na americkém kontinentě, a jehož barva se pohybuje od krémově bílé až po okrovou; bílý dub, jehož barevnost je v rozmezí od světlé krémové až po světle hnědou; červený dub, v barvě temně bílé až po červenohnědou, které se využívají na podlahy, nábytek a dekorace; bílý, hnědý a černý jasan, který je pro svou flexibilitu využíván k výrobě sportovního náčiní, také jako materiál podlah; buk, nejoblíbenější druh dřeva jak na evropském, tak americkém kontinentě, jehož barva se pohybuje od temně bílé k tmavě červenohnědé, a který je pro svou ohebnost používán zejména k výrobě židlí; bříza bílá, jejíž dřevo je lesklé, nažloutlé či narůžovělé, a která se dobře tvaruje, leští a moří; smrk ztepilý, jenž nemá zbarvené jádro, ale dřevo je lesklé, měkké, a protože snadno podléhá hnilobě, má využití zejména v interiéru; borovice, červenobílé barvy, která účinkem světla rychle tmavne a dostává červenožlutý až červenohnědý tón, a která je pro svou trvanlivost ve vodě využívána i v exteriéru, má antiseptické účinky; modřín, jehož dřevo se řadí k nejtvrdějším a nejodolnějším dřevinám, v barvě červenohnědé až k nádechu fialové, využíván nejen v interiéru, ale i v exteriéru; jablň lesní s výraznými letokruhy, červenohnědým jádrem s tmavými pruhy.

Mezi exotické dřeviny patří teak, jehož původ nalézt v Indii, Barmě, Thajsku, Indočíně včetně Indonésie, v barvě olejově matné tmavé až po zlatavě žlutou s černými minerálními pruhy, který je pro svou odolnost také využíván při stavbě lodí; merbau, pocházející z jihovýchodní Asie, v podobě mnoha barev, nejčastěji hnědé s nádechem do červena i oranžova, dále od světlé hnědé až k tmavě hnědé barvě; ipe, pocházející z jihoamerické oblasti, v odstínech od světlé olivově hnědé až po tmavou, obsahující střední lesk a z části matný vzhled, využíván zejména na výrobu luxusního nábytku; wenge, jedno z nejcennějších afrických dřevin, v barvě tmavě čokoládově hnědé; bambus, nejčastěji lidmi využívaná rostlina a nejrychleji rostoucí materiál, v tropických oblastech používán na stavbu domů, mostů, ale také výrobu hudebních nástrojů.

Dále se na výrobu nábytku využívají středně tvrdé dřevovláknité desky (MDF) spolu s folií či opatřeny vrstvou laku v lesklém či matném provedení, které se vyrábí ze smrkového dřeva; dřevotříska, vyrobená slisováním rozdrčeného materiálu; lamino, které patří mezi nejčastější a nejlevnější varianty na výrobu nábytku, v dekoru dřeva, barvy či jiných vzorů, laminát, více vrstvý materiál, jehož základ je nosný podklad, na který je nalisován, a proto je odolný vůči poškrábání a chemikáliím; dýha, tenký plátek

krájeného dřeva s nutností nosného podkladu, ze které je možné podle směr krájení získat různé druhy dřeva a další.

K dalšímu neoddělitelnému prvku interiéru patří kov, který je materiálem pevným, ale na pohled i dotyk působící chladným dojmem. Železo, pro svou spojitost s řemeslným uměním, působí romantickým dojmem a lze ho využít jak v interiéru venkovského bydlení, tak i v interiéru přírodním; nerezová ocel s vysokou životností, využívaná zejména na konstrukci schodišť a vyskytující se v každém moderním interiéru, hliník, stříbřitě šedý kov, používaný na výrobu rámu oken, dveří, nábytkových dvířek a stolových podnoží; měď, ušlechtilý lesklý kov načervenalé barvy, nejdříve používaná v exteriérech, nyní i v interiérech na lampách, nábytku i dekoracích; mosaz, v barvě zlata i stříbra, spojována s obdobím secese; vzácné kovy: zlato, stříbro a platina, které se v interiéru vyskytují jen vzácně na předmětech historické hodnoty.

Sklo je neoddělitelnou součástí každého interiéru, propouštějící a odrážející světlo, opticky odlehčuje interiér, vyrábějící se v různých tloušťkách. Využívá se na okna, jídelní a konferenční stoly, jako výplň dveří a nábytkových dvířek, obklad kuchyňské linky, sanitární vybavení v podobě umyvadel a van. Často se zdobí pískováním, ruční malbou či potiskem.

S keramikou se v interiéru lze setkat ve formě obkladů, dlažeb, dekorací i mozaiky. Je odolná vůči vysokým teplotám i korozi, pevná, a zároveň křehká.

Kámen vždy patřil k základním stavebním materiálům, ale v současné době má své místo i v interiéru. Nejčastěji využívanými druhy jsou břidlice, která slouží v interiéru jako obklad či dlažba, černé, šedé, hnědé až nazelenalé barvy, využívaná jak v přírodních, tak technických i minimalistických interiérech zejména pro svou barevnost a kontrast; pískovec, v barvách a její různých odstínech bílé, zlaté, červené, hnědé, šedé až šedomodré, jehož zbarvení se odlišuje podle místa původu a je využíván na dlažby i obklady v interiéru i exteriéru; mramor, který se vyskytuje v různé škále probarvení s charakteristickým žilkováním, působí elegantně, luxusně a snadno se udržuje, a tak má využití i v komerčních interiérech; žula neboli granit, vyskytující se v až pěti stech barevných odstínech růžové, krémové, zelené, šedé a černé s občasným třpytem, v matném, lesklém, saténovém povrchu, vhodná pro svou nejen teplotní odolnost na výrobu kuchyňských desek, parapetů, dlažeb, schodů či obkladů krbu; vápenec se vyskytuje v barvě bílé, béžové, šedé až černé a nachází využití v interiéru jako obklady,

dlažba či kamenné desky, v exteriéru jako dlažba; travetin, pórovitý kámen světlých barev v tónech od krémové až po žlutou, výjimečně v barvě cihlově červené, který se brouší do matného či vysokého lesku; teraco, umělý kámen, připomínající svým vzhledem žulu, je možný vytvořit v různých vzorech, barvách s kousky různých materiálů a dalšího zdobení a další materiály z umělého kamene specifických materiálů.

Mezi stavební materiály používané v interiéru patří např. sádrokarton, který se nachází v podobě příček, polic, výklenků, snížení stropů, vytvoření pozoruhodného osvětlení, ale i jako zvukovou či tepelnou izolaci; beton, který v současné době slaví významný návrat do interiérů v podobě odhalených schodišť, stropních podhledech a stěnách; imitace betonu s rozdílnou hrubostí i odstínem, který vytvoří jak hladký, tak drsný povrch; benátský štuk, který je možný vytvořit v jakékoliv barvě, a je využíván v komerčních i soukromých interiérech; cihla, která má využití ve všech stylech interiéru; a další, jako např. hlína.

Podlaha esteticky i funkčně vymezuje celý interiér. V interiéru je možné setkat se např. s dřevěnou podlahou, v podobě parket, masivních prken či průmyslových mozaik; keramickou dlažbou, často využívanou zejména v koupelnách a kuchyních, která je pro své chladné účinky kombinovaná s podlahovým topením; laminát, v hladké, jemně hrubé, lesklé či matné povrchové úpravě se vzhledem dekoračního papíru; linoleum; PVC; přírodním korkem v různých barvách či strukturách. Podlahy i zdi již od starověku zdobí koberce, které plní estetickou i tepelnou funkci, které se vyrábí v nepřeborném množství přírodních i syntetických materiálů a barev.

5.7 Dekorování interiéru⁶⁵

Okenní dekorace mají mnoho možností řasení horního okraje závěsů, z nichž nejluxusněji působí řasení 1 : 2 jak na záclony, tak i závěsy, ačkoliv nemusí být vyrobeny z drahého materiálu, důležité je však zachovat správný poměr řasení. Dalšími způsoby zastínění oken je s pomocí rolet, žaluzií a panelových závěsů.

⁶⁵ HRADECKÁ, J. *Škola interiérového designu: pro všechny, koho zajímá dobré bydlení*. Praha: Grada, 2013, s. 142–155. ISBN 978-80-247-3559-7

Oblíbenými dekoračními prvky jsou polštáře, s pomocí kterých lze oživit strohý interiér, a které je možné obměňovat pro nízké náklady třeba i každé roční období.

Tapety jsou v současné době stylovým a oblíbeným prvkem mnoha interiérů. Barevnost a vzory tapet ovlivní atmosféru prostoru, psychologické působení a s jejich pomocí lze dosáhnout optické korekce prostoru. Prostor opticky zmenší velké vzory, zvětší drobné vzory, lineární s vertikální orientací zvýší a zkrátí, vzory s horizontální orientací sníží a prodlouží. Textilní tapety jsou na údržbu náročné a aplikují se zejména do historických prostor. Nízkou cenou disponují papírové tapety, které jsou zhotoveny z raženého, potištěného nebo mačkaného papíru. Snadno se udržují vinylové tapety, které jsou odolné, světlostálé, a tak najdou využití ve více zatěžovaných místnostech, jako je např. kuchyň, jídelna či koupelna. Vysokou propustností vzduchu a vodní páry disponují vliesové tapety, jsou stálobarevné a využívají se i ve vlhkém prostředí. Mezi nákladnější druhy tapet patří tapety na bázi skelných vláken, vhodných do luxusních prostor, strukturální 3D tapety i reliéfní tapety s nalepenými prvky, např. kamínky, korálky, fototapety apod.

Vysoce efektivní jsou samolepící dekorace se vzory květin, motivů, nápisů, geometrických tvarů a dalších a plastické dekorace s prvky z plastu, keramiky, kamínků.

Druhu interiéru také podléhá volba pokojových květin, které je důležité vybrat podle kladených nároků, a v interiéru plní jak estetickou funkci, tak i některé druhy rostlin mají schopnost na sebe vázat škodlivé látky z ovzduší.

6 ROZDÍLNÉ PŘÍSTUPY K INTERIÉRŮM

Téma této kapitoly podhaluje dva rozdílné náhledy s naprosto odlišnými přístupy, myšlenkami a principy, které lze promítnou zejména do bytového interiéru, popř. do interiéru pracovního prostředí.

6.1 Feng-shui⁶⁶

Feng-shui je starobylé čínské umění šťastného života v harmonii s okolním prostředím, jehož hlavním smyslem je využívat na místech, kde žijeme a pracujeme, univerzální energii čch-i. Název feng-shui vznikl spojením dvou hlavních sil přírody: větru a vody. Původně toto spojení souviselo s hledáním vhodného místa k životu, krytého před větrem a bohatého na vodu, v současné době je však známo jako umění harmonizovat prostorovou energii. Energií čch-i pak ovlivňuje zejména vnější tvar i uspořádání umístění věci v prostoru. Rušení energie mohou způsobit např. ostré rohy, úzké kouty, nesprávně umístěné dveře a okna či nevhodné kombinace barev. Také koncepce jin a jang je v Číně často používaná a rozlišuje dvě navzájem protikladné síly existující v každé živé věci, jang jako slunce a jin jako měsíc. Pasivní energii jin a aktivní jang lze promítnou do interiéru jejich vyrovnaným poměrem, což je možné zejména v případě jeho barevnosti, např. do jinového prostoru zařadit jangové prvky v podobě výmalby světlejší barvou, v opačném případě výmalbou tmavší barvou či zastínění oken závěsy.

6.1.1 Feng-shui v obytném prostoru

Obytný prostor nejvíce ovlivňují z hlediska feng-shui tři činitelé: vstupní dveře, ložnice a kuchyně. Velikost vstupních dveří by se měla odvíjet od velikosti celého bytu, popř. domu. Jejich rozměry by měl být větší než rozměry ostatních dveří v interiéru. Malé dveře u příliš velkého domu mohou bránit vstupu venkovní energie, což může vést

⁶⁶ CAJ-CHUNG, Š. *Feng-šuej: cesta k harmonii životního prostoru*. Vyd. 1. Praha: Ikar, 2002, s. 9–145. ISBN 80-249-0095-5.

k nervozitě a hádkám mezi obyvateli domu. Ostré úhly a kouty, obsahující negativní energii, by neměly být nasměrovány proti vstupním či jiným interiérovým dveřím. Pro proud příznivé energie čch-i je vhodné udržovat ložnic prostor pod postelí i v pořádku a čistotě a z ložnice i prostoru pod postelí odstranit nepotřebné věci. Jakékoliv dveře by se neměly nacházet za čelem postele, a zároveň by nohy neměly směřovat proti dveřím. Nejlepší místem pro umístění postele se nachází co nejbližší úhlopříčného koutu proti dveřím. Postel by měla být postavena záhlavím ke zdi, a v případě blízkosti oken zakryta nebesy, které lůžko před vlivem okna chrání. V interiéru ložnice by neměla být zrcadla, která v případě partnerského soužití odráží agresivní energii, která by tento vztah mohla vážně poškodit, a v případě osamělosti by mohla tento pocit umocnit. Hodiny a elektronické přístroje by se v ložnici neměly vůbec vyskytovat, výjimečně je umístit co nejdále od postele. Naprosto nevhodné je umístění pracovny do ložnice, jelikož každý z těchto prostorů vyžaduje odlišný typ energie. Pokud bytový prostor neumožňuje vyčlenit místnost pro pracovnu, její umístění je vhodnější v obývacím pokoji. pro Interiér kuchyně musí být udržován v čistotě a nábytek by měl být světlých odstínů, a nejlépe pak v barvě bílé. V teorii feng-shui je voda symbolem peněz, a tak stav koupelny může do jisté míry ovlivnit finanční situaci. Koupelna by tak měla být čistá, vzdušná a dostatečně osvětlená. Její umístění by nemělo být vidět od hlavního vchodu a její dveře ležet naproti vstupním dveřím či zrcadlu. Potřeby obývacího a hostinského pokoje se feng-shui přizpůsobily dodatečně, jelikož ve staré Číně tyto pokoje ještě neexistovaly, členové rodiny spávali společně. Nábytek, koberce a umělecké předměty by měly být v těchto prostorech se zaoblenými hranami. Proporcionalita je v rámci feng-shui tím nejvýznamnějším rysem. Velké místnosti by tak měly pojímat nábytek větších rozměrů, malé menších rozměrů. Podle druhu místnosti by měl nábytek zabírat zhruba jednu desetinu až jednu polovinu plochy podlahy. Na tvar nábytku jsou doporučovány pravoúhlé a kulaté tvary v podobném poměru, nevhodný je pak zejména trojúhelníkový tvar.

6.1.2 Použití barev v bytovém interiéru feng-shui

Každá barva je podle této teorie přidružena k jin nebo jang. Základními barvami jsou modrá jako jin a červená jako jang. Přidružením k modré barvě dostatečného množství přechodové žluté barvy, vznikne žlutozelená, která je blíže k aspektu jang.

Naopak přidružením k červené barvě větším množstvím modré barvy, vznikne barva fialová, která je blíže k pasivnímu aspektu jin. Barvy jin jsou opticky chladné, barvy jang opticky teplé. Přejíčovými, neutrálními barvami je barva žlutá a zelená, které jsou víc jin nebo jang podle optické hřejivosti odstínu, tj. více jin v případě lesní zelené a chladné žluté a jang v případě žlutozelené a ohnivě žluté.

Do ložnice jsou vhodné matné odstíny modré barvy a béžová a šedá barva, které přispívají ke kvalitě spánku a mají uklidňující vliv, naopak jasné a syté barvy, zejména oranžová a červená by mohly narušit kvalitu spánku. Barvy do obývacího pokoje se doporučují takové, které jsou pro jejich uživatele příjemné. Do kuchyně jsou vhodné světlé a matné teplé barvy, zejména barva bílá. Opticky chladné barvy, např. modrá a bílá, které snižují chuť k jídlu a syté odstíny, např. červená a oranžová se do této místnosti nedoporučují. V jídelním prostoru by se neměly vyskytovat chladné a tmavé barvy, zejména černá, ale barvy světlé, syté a teplé, které stimulují chuť k jídlu. Koupelna by měla být ve světlých a matných barvách, zejména bílé, která umocňuje pocit čistoty, s prvky teplejších odstínů jang. Pro pracovnu či studovnu se doporučuje barva zelená, která má uklidňující účinky pro unavené oči, naopak syté odstíny červené, oranžové a zlatožluté narušují soustředěnost.

6.1.3 Feng-shui pracovního prostředí

Základní principy, které platí pro feng-shui obytných prostor, také platí pro feng-shui pracovního prostředí. Rozdíl je v nutnosti sladění energie čchi s energií profesní vitality, úspěchu a bohatství. Vhodné uplatnění feng-shui se správně promítne jak do domácích firem, tak i do prodejen, kaváren a restaurací. Vchod, nikoli vstupní dveře, by neměl být ani malý, jelikož blokuje přístup pozitivní energii čchi, ani velký, který by způsobil velký únik energie zevnitř či proudění negativní energie dovnitř. Zároveň by měl být alespoň stejně tak velký, jako vchod další firmy, jejichž umístění by bylo naproti přes ulici. Před vchodem by se neměly nacházet stromy, pouliční osvětlení, parkovací hodiny či elektrický rozvaděč. V každém interiéru firem by se měl nacházet kout bohatství, který by měl být situován v jihovýchodním rohu interiéru, který je v čínské symbolice spojován s bohatstvím. V koutě bohatství lze nalézt zejména kovové mince, fontánky, akvária se zlatými rybami nebo sošku bůžka.

V případě kancelářských firem by měl vstup do ní proporčně odpovídat velikosti budovy, tak jako v principech u obytných prostor. Vhodné jsou zejména otočné dveře, které rozvíří pozitivní energii. Hlavní vchod by měl být nasměrován k jihu nebo jihovýchodu. První dojem z interiéru umocní vestibul, jehož proporce by měly odpovídat velikosti budovy. V přijímacích prostorách, které by měly oddělit soukromí firmy od ostatních prostorů, by měl být postaven přijímací stůl naproti vstupu do firemního prostředí. Ochranným prvkem je pak zadní stěna přijímacího prostoru, která by měla být patřena obrazem či plastikou. Prostor a velikost kanceláře se většinou odvíjí od zařazení do funkce, a tak ředitelé pracují v prostorech poskytující dostatek komfortu, naopak lidé v nižších pozicích se o tyto prostory dělí. Nevhodné je sedět zády k oknu, a tak by měl být stůl umístěn tak, aby bylo možné sedět zády ke zdi či do volného prostoru. Svítidlo by nemělo viset přímo nad hlavou. Zdravě působící rostliny by měly být umístěny v jihovýchodním rohu kanceláře, kde mohou pomoci ke zlepšení finanční situace. Důležité je také udržovat kancelář i pracovní stůl v pořádku a čistotě.

6.2 Wabi Sabi⁶⁷

Wabi Sabi se vyvinulo z principů, které stály na počátku buddhismu. Je tak součástí určitého procesu, který vyplynul v souvislosti s japonským čajovým obřadem. „Wabi Sabi je uměleckým ztvárněním zenu. Existuje mezi nimi vztah – wabi sabi pomáhá člověku chápat zen a jeho praktikování a zen inspiruje mysl k duševním stavům, v nichž wabi sabi nabývá forem“ Původně wabi sabi sloužilo k vytvoření vhodného prostředí pro meditaci. V současné době se nejčastěji aplikuje na zahradu a vybavení domácnosti pro navození klidné a mírumilovné atmosféry. Život v duchu wabi sabi se nese v nesystematickém uspořádání a rozvržení prostoru. Prvky v interiéru kombinují praktičnost a přirozené podoby přírody. Předměty se pravidelně přemísťují tak, aby navodily atmosféru světa, který se neustále vyvíjí.

⁶⁷ BROWN, S. *Wabi sabi: vytvořte si domov, ve kterém budete šťastní, zdraví a plní energie*. Brno: Computer Press, 2010, s. 8–81. ISBN 978-80-251-2408-6.

Významná je filozofie zen. Už od dětství je každý jedinec formován určitými pravidly, která ovlivňují jeho sociální chování a přístup k práci. Zenového stavu lze dosáhnout životem bez předsudků a očekávání a bez pravidel, které mu byly vštípeny.

Význam každého slova zvláště se stupňuje, pokud jsou slova wabi sabi použita dohromady. Wabi představuje způsob jednoduchého a skromného života bez potřeby materiálního bohatství. Sabi je spojováno s pomíjivými představami, které v sobě nesou ducha stárí, např. ztrouchnivělé dřevo či přírodou zformovaný kámen.

6.2.1 Principy wabi sabi

Principy wabi sabi se vnášejí do interiéru domu či bytu a interiéru zahrady vhodným dekorováním, renovací, navrhováním a umístěním předmětů tak, že odrážejí hodnoty wabi sabi.

Princip *žít současnosti* spočívá v prvcích, které se vyskytují v domě či na zahradě, a které podporují soustředěnost mysli, např. plápolající svíčky či kvetoucí rostliny. Naopak předměty, které jsou spojeny s minulostí a připomínají tu část života, od které se člověk chce oprostit, by měly být prostoru zbaveny.

Princip *jednoduchosti* se zakládá na odstranění nepořádku a zbytečnosti z obývaného prostoru.

Princip *vyprázdnění* se zakládá na odstranění zbytečných věcí z pracovních ploch a podlah, přerovnáni či úplné odstranění přebytečného nábytku či obrazů. K navození atmosféry prázdného prostoru přispěje použití jasných barev či odstínů jedné barvy, a bez použití vzorů.

Princip *intuice* spočívá ve schopnosti porozumět bez logického zdůvodnění. K souladu se zenem přispívají jednoduché domácí práce a rituály.

Pomíjivá krása je princip, který tkví v upřednostňování předmětů do domu a zahrady, které budou v přirozeném procesu stárnutí měnit vzhled. Tím jsou obecně přírodní materiály a květiny.

Princip *neúplnosti* vede k flexibilnímu přístupu nedodělané práce v prostoru bez pocitu naprosté dokonalosti a navození pocitu, že vzhled místnosti je v současné době konečný.

Přijetí nedokonalosti je princip spojený s pocitem přirozenosti v domě či zahradě, mohou tím být nedokonalé tvary, prasklé nádoby, poškrábaný dřevěný nábytek či sluncem vybledlé závěsy.

Asymetrie předpokládá např. zařízení místnosti kusy nábytku, které spolu vzájemně neladí, asymetrie v místnosti zvláště, kdy se každý její kout ponese v jiném stylu, asymetrický efekt na zahradě, kdy každá část trávníku a záhonu bude mít jiný tvar.

Ocenění jednoduchosti předmětů je princip s cílem obklopit se jimi např. keramikou s hrubým povrchem, nebarvený dřevěný nábytek, nahrazení lampiček v ložnici svíčkami

Princip *klidu* v místnostech a zahradě spočívá v jejich jednoduchosti, vytvoření prostorovosti a tím tak navození klidné atmosféry a vhodného prostředí pro meditaci a intuitivního cítění

Přirozenost vnáší do interiéru přírodní materiály bez použití PVC, laminátu, plastu a syntetických látek. V interiéru by tak měla být použita dřevěná podlaha, koberec z čisté vlny, na stěnách omítka či obložení dřeva, skleněné či hliněné předměty, a to zejména v případě nádobí a nádob na jídlo. Prvky by měly být zaobleného tvaru, přírodních barev a odstínů.

Nespoutanost spočívá v upuštění od opakování rutinní činnosti a lze ji dosáhnout umístěním předmětů na stále jiná místa, přestavením nábytku či spaním v jiné poloze, či dokonce místnosti.

Pokory, skromnosti, umírněnosti a prostoty lze dosáhnout v prostoru domu důležitým krokem, kterým je jeho skromné a prosté zařízení či vyhrazením alespoň jedné místnosti nesoucí se v tomto duchu.

Princip, že *vše se mění*, vychází z myšlenky, že jakákoliv změna je z hlediska prohloubení zkušenosti vnímána jako pozitivní. V interiéru domu to znamená sledovat, jak se např. odlepují tapety, na zdech bledne barva, na nádobí se objeví praskliny atd.

6.2.2 Interiér podle wabi sabi

Jak už bylo zmíněno v principech v předchozí kapitole 6.2.1, významnou součástí této koncepce je prostor. V prostoru domu by měl být přemístěn nábytek do rohu místností či úplně odstraněn, tak jako v případě nepotřebných předmětů. Vznikne tak prázdný, jednoduchý a vzdušný prostor, který přispívá k rozvoji myšlenek a intuitivních

postojů k životu. Dojem větší prostorovosti navodí světlé odstíny a matný nádech barev. Lze však použít i jasné odstíny barev, které jsou vhodnější spíše dekory, např. barevnost polštářků by neměla korespondovat s ostatními prvky místnosti. Omítka by měla být zachována ve svém přírodním vzhledu, ale s barevným nádechem. Vhodné je také zachování cihlové zdi.

Interiérové prvky i textury by měly být zachovány v původní přírodní podobě, a tak jsou vhodné hrubé a pórovité povrchy. Vrchní vrstva nábytku by měla být zbavena veškerých umělých, starých i nových vrstev. Pálená keramika je typickým předmětem ve stylu wabi sabi. Místo v domě mají i zrcadla, které je vhodné umisťovat tam, kde opticky prostor. Ostré hrany a tvary by měly být zaobleny za pomoci dalších předmětů, např. rostlin či tkanin. Pokud je to možné, měla by být použita kulatá či oválná okna, která vpustí do místností zajímavé stíny. Kulaté i oválné tvary by měly být zachovány v případě stolů, zrcadel a rámců obrazů. Vlákná všech tkanin v domě by měla být vytvořena z přírodních materiálů, např. bavlny, vlny, slámy, trávy, hedvábí či lenu, a to na kobercích, závěsech, ubrusech, čalounění nábytku i ložního prádla. Nábytek v celém domě by měl být flexibilní tak, aby s ním bylo možno častěji manipulovat.

Ideálním osvětlením je podle zenu přirozené sluneční světlo, které je možné dále umocnit odstraněním všech zábran z oken. Také pohyblivé zdroje světla, např. volně stojící lampy a svíčky, vytvoří atmosféru, která je pro daný okamžik vhodná. Množství materiálních statků by mělo být v interiéru co nejvíce omezeno.

PRAKTICKÁ ČÁST

7 Cíl práce a formulace výzkumných otázek

Náplní této části práce je zjistit:

- jaké barvy se vyskytují v bytovém interiéru běžných komunikantů,
- jaké barvy se vyskytují ve veřejném interiéru,
- jak jsou barvy v bytovém i nebytovém interiéru vnímány běžnými komunikanty.

Výzkumné otázky vycházející ze zadání práce byly vymezeny takto:

Výzkumná otázka 1: Jaké barvy jsou nejvíce a jaké nejméně preferovány v bytovém interiéru?

Výzkumná otázka 2: Jaké barvy jsou nejčastěji používány ve veřejném interiéru?

Výzkumná otázka 3: Jaké barvy jsou preferovány v jednotlivých místnostech bytového interiéru?

Výzkumná otázka 4: Jaké barvy jsou nejvíce preferovány v místnostech sloužících k určitému účelu?

Výzkumná otázka 5: Mohou barvy užití v interiéru konkrétně ovlivnit běžné komunikaty?

7.1 Výzkumná metodika

Na základě dotazníkového šetření a polostrukturovaného rozhovoru bylo cílem získat od náhodně vybraných respondentů a profesionálního odborníka na interiéry jejich názory na barevnost v interiéru.

Dotazníkové šetření proběhlo ve dnech 17. 5. až 23. 5. 2016 za pomoci dotazníku, který byl šířen na sociální síti, a v uvedeném období byla získána data od 191 respondentů. V dotazníku bylo obsaženo celkem 40 strukturovaných otázek, z toho 5 podotázek. Vyšší počet otázek, které dotazník obsahoval, nejspíš zapříčinil ztrátu respondentů, a zároveň snížil jeho návratnost, která byla 75 %. V dotazníku převažovala možnost jedné odpovědi, a zároveň v mnoha případech poskytovala prostor pro vlastní možnou odpověď respondentů. Formulář dotazníku obsahuje Příloha A, datová matice je

obsažena v Příloze B. Kompletní přehled otázek a odpovědí respondentů je demonstrován v následující kapitole 7.2.1.

Zároveň byl dne 23. 5. 2016 realizován polostrukturovaný rozhovor s majitelem firmy PROCESS.CZ, s. r. o. Martinem Kukačkou, jehož firma se zabývá designem moderního nábytku i výrobou zakázkového nábytku, a působí na trhu od roku 2005. Tvorbou od kompletních rekonstrukcí interiéru až po finální podobu interiéru se zabývá již 14 let. Spolupracuje s architekty i interiérovými designéry. Pro rozhovor byly vymezeny soubory otázek, týkajících se získání základních informací zvolené problematiky, které byly v jeho průběhu dále rozšířeny. Kompletní přepis rozhovoru obsahuje Příloha C.

V kapitole 7.2.2 je prezentováno 5 výzkumných otázek, které vychází ze zadání práce a jejich výsledky. V následné diskuzi je využíváno otázek z dotazníkového šetření a rozhovoru s odborníkem, jejichž odpovědi nebyly využity pro výzkumné otázky, a také jsou diskutovány některé rozpory v odpovědích.

7.2 Výsledky vlastního šetření

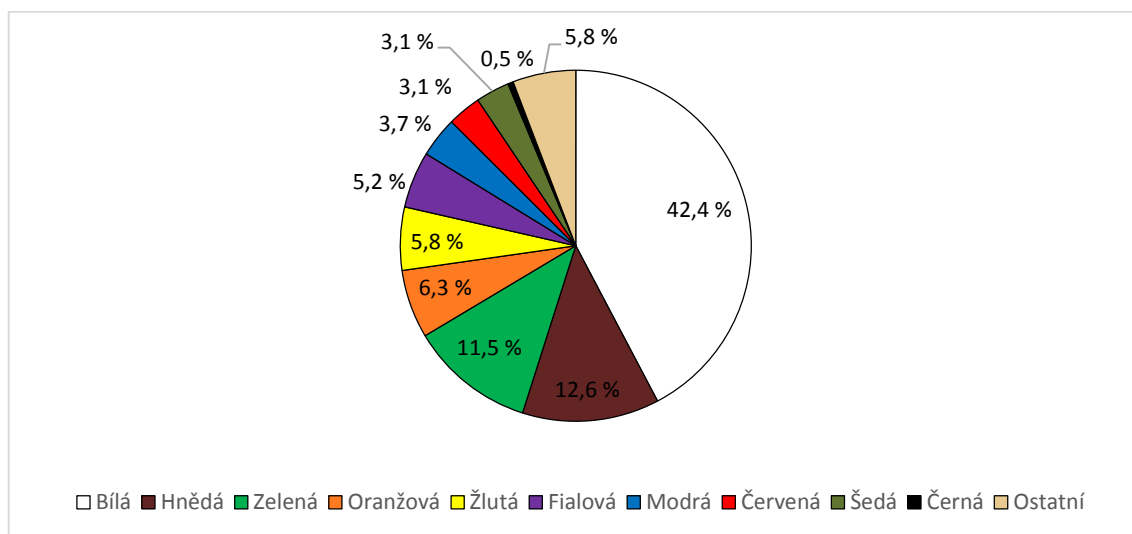
7.2.1 Prezentace výsledků

Základní údaje od náhodně vybraných respondentů byly zjištěny v *otázkách č. 1, 2 a 3*. Z šetření vyplynulo, že v průzkumu převládalo ženské pohlaví nad mužským, v přesném poměru 74 % žen a 26 % mužů. Dále se průzkumu zúčastnila v nevyšším poměru zastoupení věková kategorie 19 – 30 let, uvedenou 71,2 % respondenty. Věkové rozmezí 31 – 45 let zastoupilo 23 % respondentů, věkovou hranici nad 45 let 5,8 % respondentů. Věková kategorie 18 let a méně nebyla v průzkumu zastoupena. Dále se průzkumu zúčastnilo 51,8 % respondentů se středoškolským vzděláním, 35,1 % respondentů s vysokoškolským vzděláním, 8,9 % respondentů se středním odborným vzděláním bez maturity a 4,2 % respondentů s vyšším odborným vzděláním.

Otázka č. 4 a 5 zjišťovala nejčastější převahu a absenci barev v bytovém interiéru respondentů. Respondenti měli v otázce č. 4 možnost výběru z 11 barev či možnosti vlastní odpovědi, v otázce č. 5 možnost výběru z 11 barev bez možnosti vlastní odpovědi, avšak respondenti mohli zvolit až 10 možností. Absenci růžové barvy uvedlo 56 %

respondentů, modré barvy 47,6 % respondentů, fialové barvy 44,5 % respondentů, černé barvy 40,3 % respondentů, červené barvy 39,8 % respondentů, oranžové barvy 36,1 % respondentů, žluté barvy 33,5 % respondentů, šedé barvy 25,7 % respondentů, zelené barvy 24,6 % respondentů, hnědé barvy 17,8 % respondentů a bílé barvy 1,6 % respondentů. Výsledky odpovědí k otázce o nejčastější převaze barev č. 4 znázorňuje graf 1.

Graf 1: Výsledky odpovědí k otázce č. 4

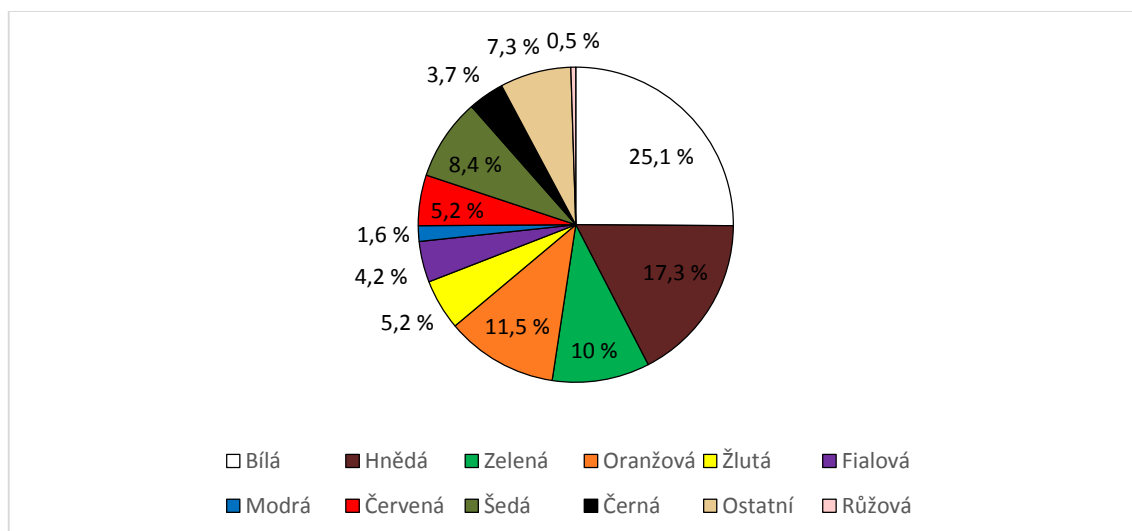

Zdroj: Vlastní zpracování (autorka práce)

V následujících *otázkách č. 6 až č. 15* byla zjišťována převaha jednotlivých barev a odstínů podle druhu místnosti. Nabídnuo bylo 11 barev či možnost vlastní odpovědi. Otázky se týkaly interiéru obývacího pokoje, ložnice, kuchyně, jídelny/jídelního koutu a koupelny. Z výsledků průzkumu vyplynulo, že ve všech uvedených místnostech převládá barva bílá a světlé odstíny barev.

Převahu světlých odstínů barev v interiéru obývacího pokoje zvolilo 64,4 % respondentů, sytých odstínů barev 24,6 % respondentů a tmavých odstínů barev 11 % respondentů. Nejčastější převaha barev v interiéru obývacího pokoje je znázorněna na grafu 2.

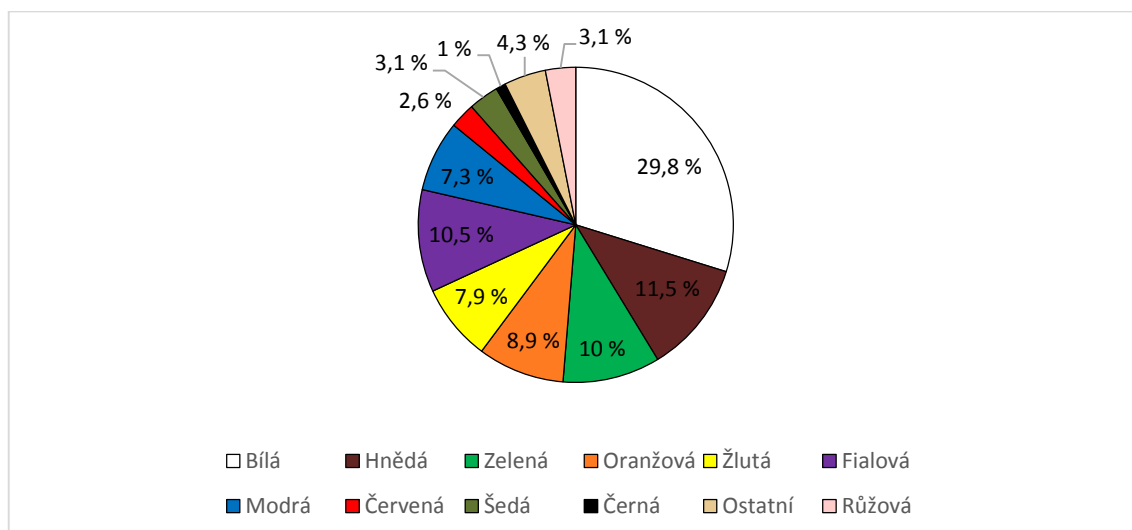
Graf 2: Výsledky odpovědi k otázce č. 6

Zdroj: Vlastní zpracování (autorka práce)

V interiéru ložnice uvedlo nejčastější převahu světlých odstínů barev 70,7 % respondentů, sytých odstínů barev 17,3 % respondentů a tmavých odstínů barev 12 % respondentů. Graf 3. zobrazuje nejčastější preference barev v interiéru ložnice.

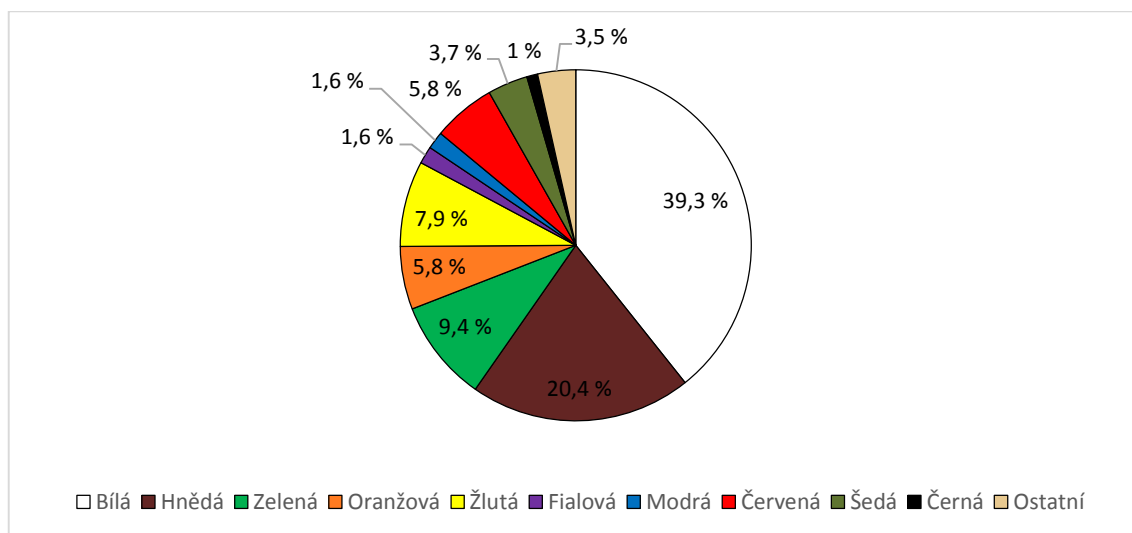
Graf 3: Výsledky odpovědi k otázce č. 8

Zdroj: Vlastní zpracování (autorka práce)

V interiéru kuchyně převažují zejména světlé odstíny barev, uvedených 67 % respondenty, následně syté odstíny barev (22 %) a nejméně jsou zastoupeny tmavé odstíny barev (11 %). Na grafu 4 jsou zobrazeny výsledky, které ukazují převahu barev v interiéru kuchyně.

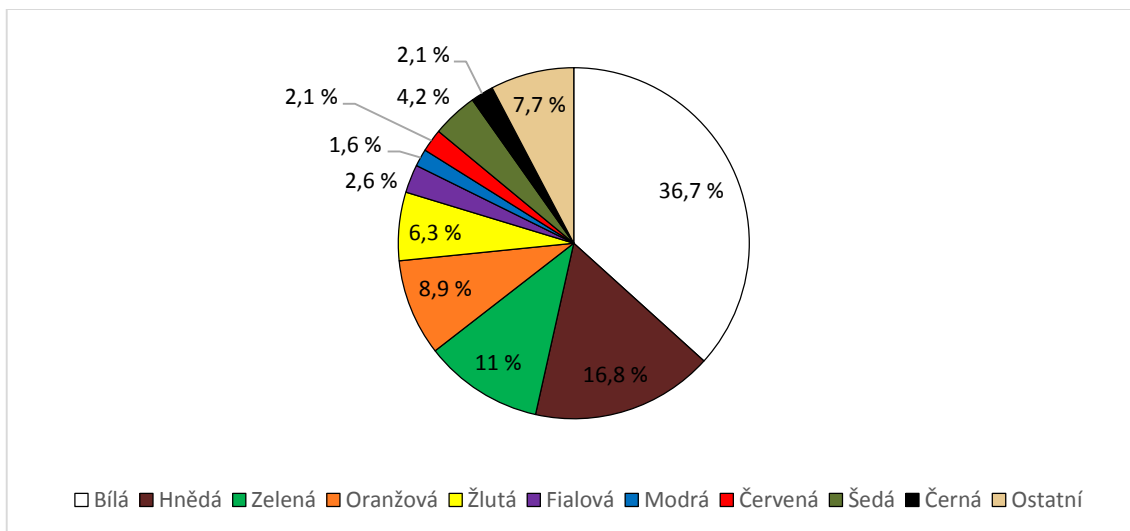
Graf 4: Výsledky odpovědí k otázce č. 10

Zdroj: Vlastní zpracování (autorka práce)

V interiéru jídelny či jídelního koutu opět převažují světlé odstíny barev, uvedenými 75,4 % respondenty. Syté odstíny barev uvedlo 17,8 % respondentů a tmavé odstíny barev 6,8 % respondentů. Poměr jednotlivých barev znázorňuje graf 5.

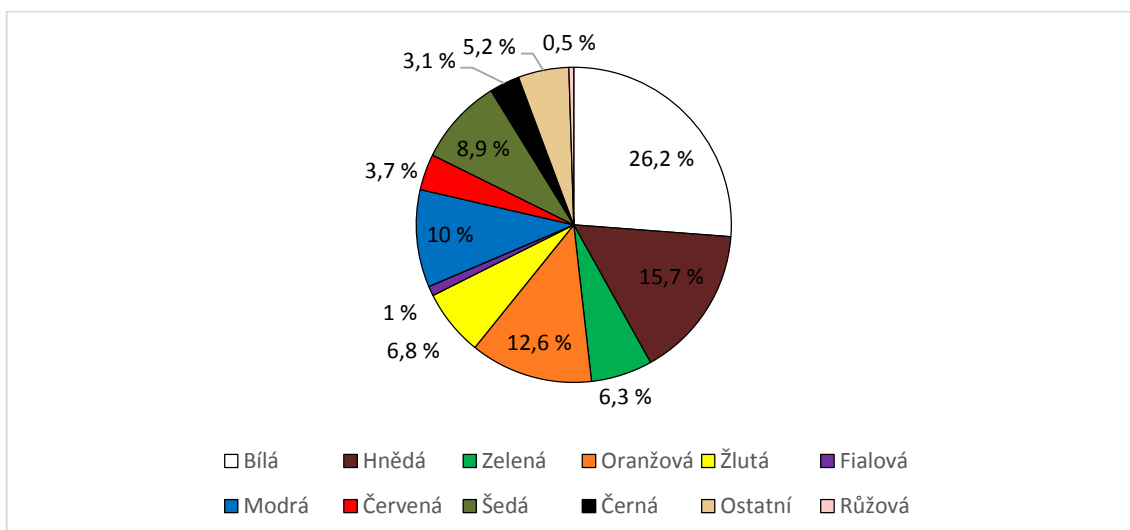
Graf 5: Výsledky odpovědí k otázce č. 12

Zdroj: Vlastní zpracování (autorka práce)

V interiéru koupelny nejčastěji převládají světlé odstíny barev, které uvedlo 70,2 % respondentů. Převahu sytých odstínů barev uvedlo 22 % respondentů a tmavých odstínů barev 7,8 % respondentů. Poměr jednotlivých barev znázorňuje graf 6.

Graf 6: Výsledky odpovědí k otázce č. 14

Zdroj: Vlastní zpracování (autorka práce)

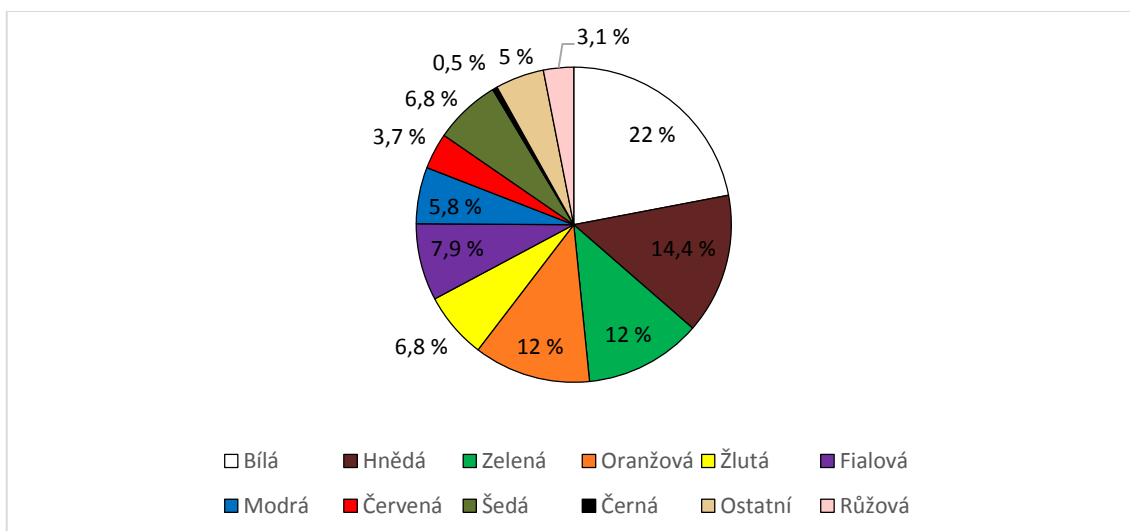
Otázka č. 16 zjišťovala, která z místností slouží v bytovém interiéru k setkávání s rodinou či přáteli. Bylo zde nabídnuto možnost výběru z 5 jednotlivých místností či

možnost vlastní odpovědi. Z výsledků průzkumu vyplynulo, že k setkávání s rodinou či přáteli nejčastěji slouží obývací pokoj, který byl zastoupen 81,2 % dotazovaných. Dále byla zvolena k tomuto účelu kuchyně, kterou uvedlo 9,4 % dotazovaných, jídelna či jídelní kout uveden 5,2 % dotazovaných a pracovna či ložnice, uvedena ve stejném zastoupení 0,5 % dotazovaných. Možnost vlastní odpovědi zvolilo 3,2 % dotazovaných, přičemž uvedlo, že se s rodinou či přáteli např. setkává v místnosti, kterou tvoří obývací pokoj spolu s jídelnou. Dále bylo jedním dotazovaným uvedeno, že obývací pokoj slouží spíše k setkávání s rodinou a terasa k setkávání s přáteli.

Následující *otázky č. 17 a 18* od respondentů zjišťovaly, ve které části interiéru se cítí nejlépe a zdali si myslí, že vliv na tuto skutečnost mají barvy tvořící tuto místnost. Otázka č. 17 nabídla možnost výběru z 5 místností či možnost vlastní odpovědi. Pro odpovědi k otázce č. 18 byla poskytnuta Likertova škála na měření postojů. Z výsledků průzkumu vyplynulo, že se více jak polovina dotázaných nejlépe cítí v obývacím pokoji. Tuto odpověď zvolilo 51,8 % respondentů. Dále uvádí 29,8 % respondentů ložnici, 6,8 % respondentů kuchyni, 4,7 % respondentů pracovnu, a ve stejném zastoupení 1,6 % respondentů koupelnu či jídelnu/jídelní kout. Možnost vlastní odpovědi zvolilo 3,7 % respondentů, z čehož např. tři respondenti uvedli, že se nejlépe cítí ve vlastním pokoji, a dva respondenti uvedli dětský pokoj. Dále z odpovědí vyplynulo, že s názorem, že na tuto skutečnost mají vliv barvy tvořící tuto místnost, souhlasilo 65,5 % dotázaných, přesněji spíše souhlasilo 41,4 % dotázaných naprosto souhlasilo 20,9 % dotázaných. Spíše nesouhlasilo 24,1 % dotázaných, a neutrální postoj uvedlo 9,4 % dotázaných, a naprosto nesouhlasilo 4,2 % dotázaných.

Otázky č. 19 až č. 22 zjišťovaly základní barevné charakteristiky místnosti sloužící k relaxaci, a dále zda respondenti nachází souvislost mezi barevností této místnosti a uklidňujícími účinky. Z průzkumu vyplynulo, že nejčastěji k relaxaci slouží obývací pokoj, který uvedlo 42,4 % dotázaných a následně ložnice, uvedenou 40,3 % dotázaných. 6,3 % dotázaných nejčastěji relaxují v koupelně, ve stejném poměru zastoupení, tj. 2,6 % dotázaných, je uvedena pracovna, a dále možnost místnosti či koutu, vyhrazeného k této činnosti. Jídelnu či jídelní kout uvedl pouze jeden dotázaný, kuchyni žádný z dotázaných. Možnost vlastní odpovědi využilo 5,2 % dotázaných, přičemž např. uvedli, že nejčastěji relaxují na terase, balkonu, zahradě, zimní zahradě či v dětském pokoji. Poměr barev v místnosti, kde respondenti nejčastěji relaxují, je znázorněna na grafu 7.

Graf 7: Výsledky odpovědí k otázce č. 20

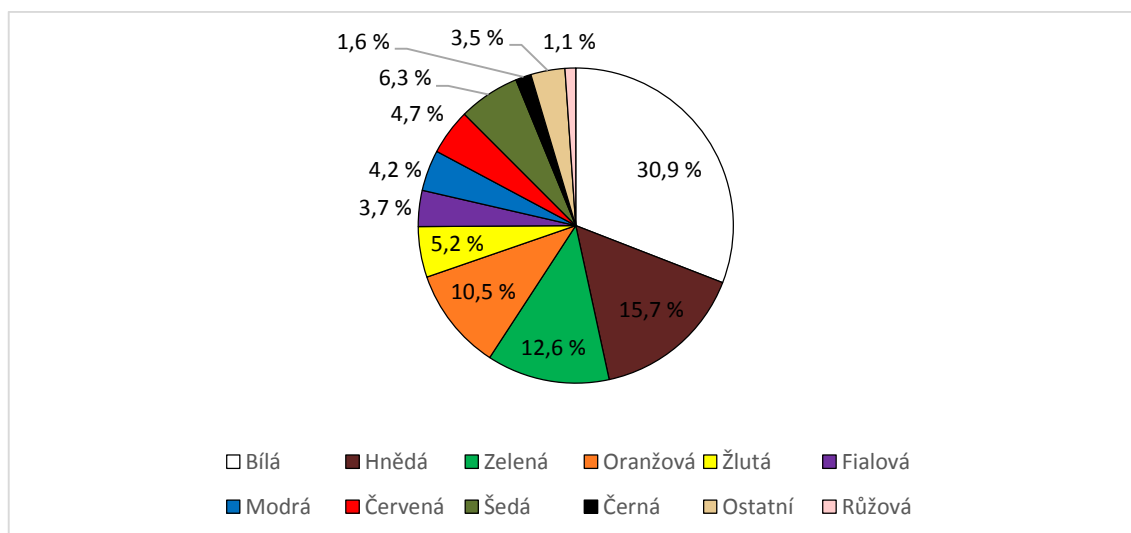
Zdroj: Vlastní zpracování (autorka práce)

Místnost, ve které respondenti relaxují, nejčastěji tvoří převážně světlé odstíny barev. Tuto skutečnost uvedlo 65,5 % respondentů. 23,5 % respondentů zvolilo syté odstíny barev a 11 % respondentů uvedlo tmavé odstíny barev. S názorem, že barvy, které tvoří tuto místnost, v nich vyvolávají uklidňující účinky, souhlasilo 79,6 % respondentů, přesněji 43,5 % s tímto názorem spíše souhlasilo a 36,1 % naprosto souhlasilo. Nesouhlas vyjádřilo 12,1 % respondentů, 10,5 % respondentů spíše nesouhlasilo, 1,6 % respondentů naprosto nesouhlasilo. Neutrálně se vyjádřilo 8,3 % respondentů.

Otázky č. 23 až 26 byly zaměřeny na názor dotázaných na souvislost mezi barevností místností a lepší soustředěností. Otázka č. 23 zjišťovala, kterou z místností dotazovaní nejvíce využijí, pokud se potřebují lépe soustředit. Téměř třetina dotazovaných (30,9 %) uvedla, že jim k tomuto účelu slouží obývací pokoj. Další dvě skupiny ve stejném počtu zastoupených (26,7 %) uvedly ložnici či pracovnu. 4,7 % dotázaných k tomuto účelu využívá kuchyň a 4,2 % dotázaných jídelnu či jídelní kout. 6,8 % dotázaných zvolilo možnost vlastní odpovědi, kde např. uvedlo svůj pokoj či knihovnu. S názorem, že použité barvy v této místnosti přispívají k jejich dobře soustředěnosti, souhlasilo 63,3 % dotázaných. 42,4 % dotázaných spíše souhlasilo a 20,9 % dotázaných naprosto souhlasilo. Neutrální postoj zaujmul 18,9 % dotázaných a nesouhlasně se vyjádřila více jak čtvrtina dotázaných, 13,6 % dotázaných spíše nesouhlasilo a 4,2 % naprosto nesouhlasilo. Dále bylo zjištěno, že tuto místnost tvoří

převážně světlé odstíny barev, jak se vyjádřilo 71,2 % dotázaných. U 19,4 % dotázaných tvoří tuto místnost syté odstíny barev, u 9,4 % dotázaných tmavé odstíny barev. Přesný poměr barev je zobrazen na grafu 8.

Graf 8: Výsledky odpovědi k otázce č. 24

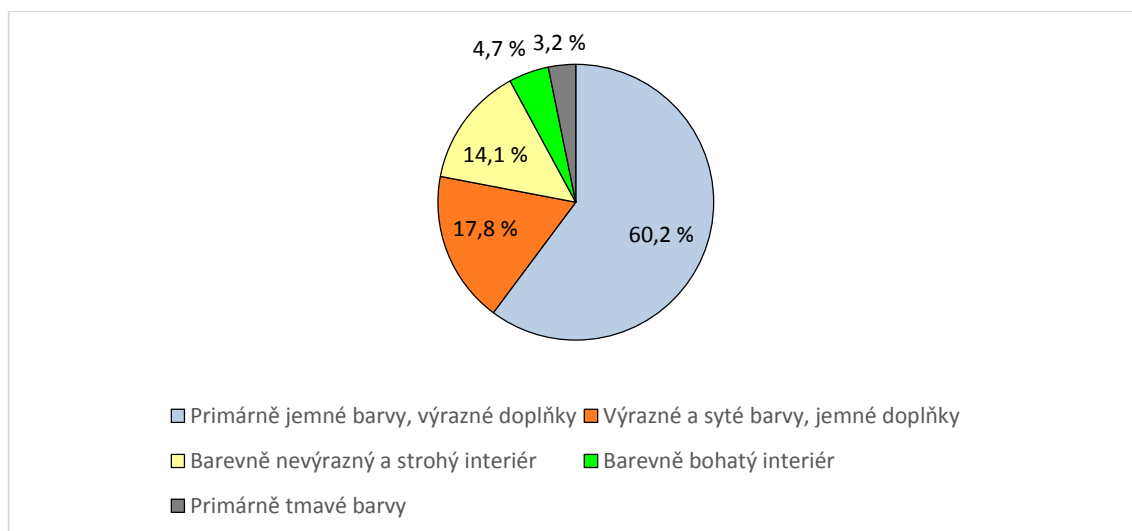

Zdroj: Vlastní zpracování (autorka práce)

Otázka č. 27 prostřednictvím tří nabízených odpovědí zjišťovala, zdali se respondenti při výběru barev do interiéru nechávají ovlivnit módními trendy či nikoliv. Více jak polovina respondentů (53,9 %) uvedla, že barvy, které do interiéru vybírají, obecně patří mezi jejich oblíbené barvy. 40,3 % respondentů se přiklonilo k názoru, že se soustředí na to, jakým způsobem na ně barvy působí, jaké pocity v nich vyvolávají. Jen 5,8 % respondentů uvedlo, že barvy do interiéru vybírají podle módních trendů v interiérech.

Z otázky č. 28 byly získány odpovědi respondentů na druh barevnosti, který v interiéru upřednostňují. Bylo jim nabídnuto na výběr z pěti možných odpovědí. Přesné odpovědi respondentů jsou znázorněny na grafu 9.

Graf 9: Výsledky odpovědí k otázce č. 28

Zdroj: Vlastní zpracování (autorka práce)

Otázka č. 29 byla zaměřena na spokojenost respondentů s barevností v jejich interiéru a nabídla možnost výběru ze čtyř odpovědí podle Likertovi škály, které byly doplněny o další dovětky. Záměrně zde nebyla využita možnost neutrálního postoje. K souhlasnému postoji se přiklonila značná část respondentů. 44 % respondentů je s barevností v interiéru naprosto spokojeno a cítí se zde dobře. 43,4 % respondentů je spíše spokojeno, jen je potřeba v interiéru menších úprav. 11 % respondentů je nespokojeno kvůli potřebě větších úprav. Naprosto nespokojeno je se současnou barevností interiéru, která na ně nepůsobí dobře, pouze 1,6 % respondentů.

Otázka č. 30 se zajímala o názor respondentů na konkrétní vliv barev, které tvoří jejich interiér, s pomocí Likertovi škály na měření postojů. K souhlasnému postoji na to, že barvy, které tvoří jejich interiér, je mohou konkrétním způsobem ovlivnit, např. náladu či pocit tepla, se přiklonilo více jak tři čtvrtiny respondentů, 45,6 % respondentů s tímto názorem spíše souhlasilo a 41,9 % naprosto souhlasilo. Neutrální postoj zaujmul 6,8 % respondentů. S názorem spíše nesouhlasilo 4,7 % respondentů a naprosto nesouhlasilo 1 % respondentů.

Otázka č. 31 zjišťovala, zda volba barev do interiéru byla podmíněna volbou samotných dotázaných či nikoli. Byla nabídnuta pět odpovědí a možnost vlastní odpovědi. Z výsledků průzkumu vyplynulo, že barvy vybírali společně s partnerkou či partnerem, což uvedlo 30,4 % dotázaných. 27,8 % dotázaných vybíralo barvy do interiéru

jen na základě vlastních preferencí a 20,9 % dotázaných jen z části. 15,2 % dotázaných barvy do interiéru nevybíralo a 1,6 % dotázaných nechalo volbu barev na bytovém designérovi. 4,1 % dotázaných zvolilo možnost vlastní odpovědi a např. uvedlo, že barvy vybírali společně s rodinnými příslušníky či společně s bývalou přítelkyní.

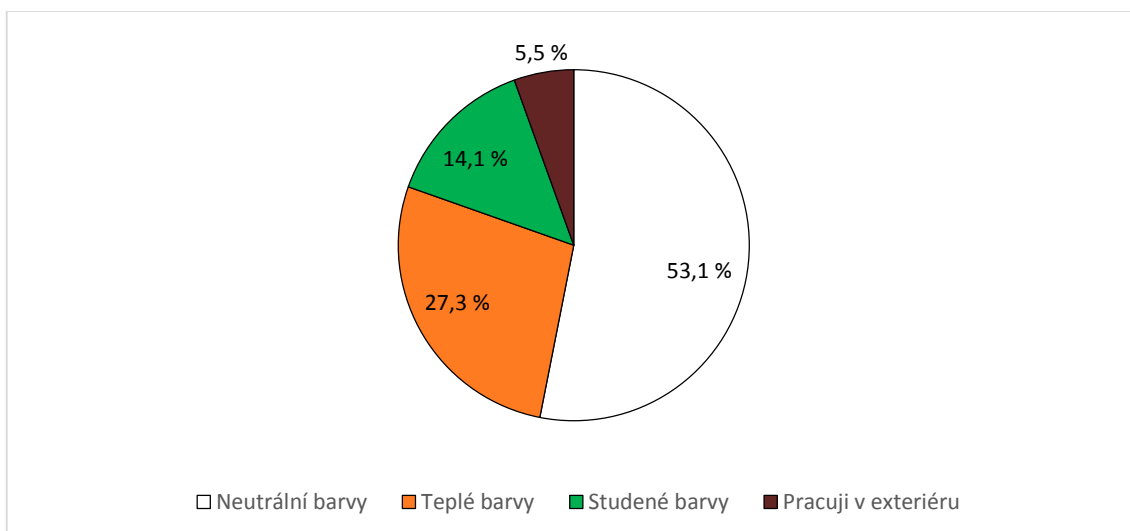
Otázky č. 32 a 33 zjišťovaly základní informace o tom, s kým respondenti bydlí a zda bydlí v bytě či rodinném domě. Více jak dvě třetiny respondentů (67 %) bydlí v bytě, zbývajících 33 % respondentů v rodinném domě. Otázka č. 33 nabízela možnost výběru ze sedmi odpovědí, či možnost vlastní odpovědi, kterou si nevybral žádný z respondentů. Jedna čtvrtina respondentů, přesněji 25,1 %, bydlí s partnerem či partnerkou, téměř druhá čtvrtina respondentů (24,6 %) s partnerem či partnerkou a dítětem či dětmi, a téměř další čtvrtina respondentů (24,6 %) s rodiči či rodinnými příslušníky. Počet respondentů, kteří bydlí sami, zastoupilo 18,3 %. 3,2 % respondentů bydlí pouze s dítětem, 2,6 % se spolubydlícími a 1,6 % respondentů s přáteli.

V *otázce č. 34* se měli respondenti přiklonit k názoru, zdali se považují spíše za optimisty či pesimisty. Z průzkumu vyplynulo, že 86,4 % dotázaných jsou dle jejich vlastního uvážení optimisté, a chybějících 13,6 % vyplnili pesimisté.

Dle zvolených odpovědí v *otázce č. 35* respondenty přeměřoval na konec dotazníku či na další soubor pěti otázek, které se týkaly barev a jejich vlivu v pracovním prostředí. Otázka se týkala základního údaje, který rozdělil respondenty na ty, kteří jsou v současné době zaměstnaní, studenty, nezaměstnanými či na mateřské dovolené. Na soubor dalších otázek mohlo odpovídat téměř dvě třetiny (66 %) z celkového počtu 191 respondentů, ve kterých bylo zahrnuto 34,6 % zaměstnaných respondentů, 19,4 % OSVČ a osoby podnikajících a 12 % pracujících studentů. Z výsledků průzkumu vyplynulo, že se ho zúčastnilo také 24,1 % studujících, 7,3 % osob na mateřské dovolené a 2,6 % nezaměstnaných.

Soubor *otázek č. 36 až 40* byl zaměřen na barevnost interiéru pracovního prostředí. Otázka č. 36 zjišťovala převahu barev v interiéru a nabízela možnost třech základních použití barev podle druhu pocitové teploty barev či zvolení možnosti práce v exteriéru, která dotazovaným, kteří zvolili tuto možnost, ukončila možnost zodpovězení dalších otázek. Výsledky odpovědí k této otázce jsou znázorněny na grafu 10.

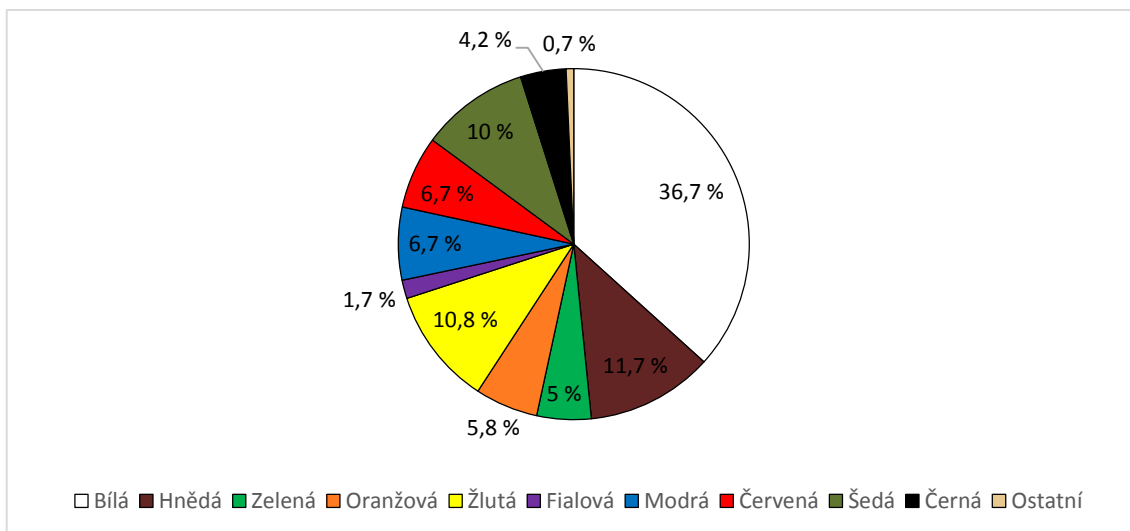
Graf 10: Výsledky odpovědi k otázce č. 36

Zdroj: Vlastní zpracování (autorka práce)

Přesné zastoupení barev, které převládají v interiéru pracovní prostředí, znázorňuje graf 11.

Graf 11: Výsledky odpovědi k otázce č. 38

Zdroj: Vlastní zpracování (autorka práce)

Otázka č. 39 se respondentů dotazovala na to, zda jim jsou barvy tvořící jejich pracovní interiér příjemné. S touto skutečností souhlasila téměř třetina respondentů, přesněji 46,6 % spíše souhlasilo a 19,2 % silně souhlasilo, spíše nesouhlasilo 23,3 % dotázaných

a silně nesouhlasilo 4,2 % dotázaných. Neutrálně se vyjádřilo 6,7 % dotázaných. V poslední otázce vyjadřovali respondenti souhlas či nesouhlas s názorem, že pokud by se vyskytovaly v interiéru jejich pracovního prostředí barvy, které jim jsou nepříjemné, mohlo by to snížit jejich soustředěnost a koncentraci. Z průzkumu vyplynulo, že respondenti s tímto názorem spíše (43,7 %) či naprosto souhlasí (29,4 %). Neutrální postoj zaujmul 14,3 % respondentů. S tímto názorem 11,1 % respondentů spíše nesouhlasilo a 1,6 % respondentů naprosto nesouhlasilo.

7.2.2 Interpretace výsledků výzkumných otázek

Náplní této podkapitoly je, na základě vyhodnocených a výše uvedených výsledků průzkumu, a dále odpovědí z rozhovoru s profesionálním odborníkem, odpovědět na stanovené výzkumné otázky. Přesné znění otázek dotazníkového šetření obsahuje Příloha A, výsledky zaznamenané v datové matici jsou obsaženy v Příloze B. Přesné znění otázek a odpovědí získaných z rozhovoru s profesionálním odborníkem obsahuje Příloha C.

Výzkumná otázka 1: Jaké barvy jsou nejvíce a jaké nejméně preferovány v bytovém interiéru?

Pro zodpovězení na výzkumnou otázku 1 byly stanoveny dotazníkové otázky č. 4, 5 a 28. Dále jsou využity některé odpovědi z rozhovoru s odborníkem.

Z odpovědí respondentů vyplynulo, že v bytovém interiéru nejčastěji převažuje barva bílá, kterou uvedlo 42,4 % respondentů. Druhou nejčastěji zvolenou barvou byla barva hnědá (12,6 %) a následně barva zelená (11,5 %). Nadpoloviční většina respondentů (60,2 %) dále uvedla, že v interiéru upřednostňují primárně jemné barvy a výrazné doplňky. Odborník tuto skutečnost potvrzuje, jelikož uvádí, že v současné době je nejpoužívanější barvou barva bílá, která se dobře kombinuje s ostatními barvami a materiály. Jak dále uvedl, bílá barva je vhodná zejména na prvky dlouhodobého rázu, jelikož v interiéru člověka neomrzí, ovšem někdy může její přemíra působit chladně. Protože je barvou neutrální, vhodně ji kombinuje s ostatními barvami, dřevinami a ostatními doplňky. Přihlíží k velikosti prostoru a jeho světlosti, protože světlé barvy prostor opticky zvětšují, tmavé barvy naopak zmenšují. Podle odborníka je dominantním

prvkem v interiéru dřevěná podlaha, od které se odvíjí barevnost celého interiéru. Stejnou dřevinu pak použije do dalších prvků interiéru. Často také používá různé odstíny šedé, nejčastěji tmavou antracitově šedou barvu, a ostatní barvy využívá v podobě doplňků či světel. Uvádí, že barevnost se odvíjí od samotného materiálu. Zohledňuje také věk klientů, jelikož starší klienti upřednostňují spíše teplé uklidňující barvy a mladí lidé syté barvy.

Respondenti se přiklonili k nejčastější absenci růžové barvy, kterou potvrzuje více jak polovina z nich. Další chybějící barvou v interiéru je často barva modrá, fialová, černá i červená. Odborník naopak uvedl, že klienti využívají veškerých možných barev, ale jejich výběr se odvíjí od možností, které daný interiér poskytuje.

Výzkumná otázka 2: Jaké barvy jsou nejčastěji používány ve veřejném interiéru?

Výzkumné otázce 2 zodpovídají dotazníkové otázky č. 36, 37, 38, 39 a 40. Byly také využity vybrané odpovědi poskytnuté odborníkem.

Více jak polovina respondentů (53,1 %) uvedla, že v interiéru jejich pracovního prostředí se nejčastěji vyskytují neutrální barvy. Nejčastěji dominuje interiéru bílá barva (36,7 %), hnědá barva (11,7 %) a žlutá barva (10,8 %). Dále bylo výsledky prokázáno, že v interiéru pracovního prostředí převládají světlé odstíny barev, jak uvedlo 68,3 % respondentů.

Odborník často zohledňuje ve veřejných, firemních prostorách barvy, které jsou brány jako firemní, či tvary, které jsou obsaženy v jejím logu. Dále přihlíží k tomu, jaké pocity mají v návštěvníkovi či uživateli vzbuzovat pocity. Např. pokud jde o výběr barev do obchodu, soustředí se na barvy, které vyzvednou nabízený produkt a okolní barevnost interiéru spíše potlačí. Využívá i odvážnějších barev, než v soukromém bytovém interiéru, ale vychází z dané situace použití.

Výzkumná otázka 3: Jaké barvy jsou nejvíce preferovány v jednotlivých místnostech bytového interiéru?

Na výzkumnou otázku 3 bylo zodpovídáno za pomoci souboru dotazníkových otázek č. 6 až 15. Předložené otázky se týkaly barevnosti interiéru obývacího pokoje,

ložnice, kuchyně, jídelny či jídelního koutu a kuchyně. Byly i využity některé odpovědi odborníka.

Z výsledků průzkumu vyplynulo, že ve všech výše uvedených místnostech převládá bílá barva, nejpoužívanější je bílá barva v interiéru kuchyně (39,3 %), následně jídelny či jídelního koutu (36,7 %), ložnice (29,8 %), koupelny (26,2 %) a obývacího pokoje (25,1 %). Následovala barva hnědá, která je druhou nejpoužívanější barvou ve všech těchto místnostech. Rozdíly byly zaznamenány až na třetí pozici. V interiéru obývacího pokoje a koupelny je třetí nejpoužívanější barvou oranžová, v interiéru ložnice barva fialová, v interiéru kuchyně a jídelny či jídelního koutu barva zelená. Všem zmíněným interiéřům nejčastěji dominují světlé odstíny barev.

Z odpovědí odborníka vyplynulo, že interiér navrhují tak, aby spolu všechny místnosti vzájemně korespondovaly, a doporučují v interiéru celého bytu či domu propojovat stejné barvy, prvky i materiály. Např. při použití tapet se stejným motivem v celém interiéru, s tím, že v chlapeckém pokoji bude tapeta v odstínu modré barvy a v dívčím tapeta červené barvy. Nedoporučuje také kombinaci více druhů dřevin, ale zachování jednoho druhu dřeva v celém interiéru.

Výzkumná otázka 4: Jaké barvy jsou nejvíce preferovány v místnostech sloužících k určitému účelu?

Z výsledků dotazníkové šetření vyplynulo, že nejčastěji respondentům slouží k setkávání s rodinou či přáteli obývací pokoj. Tuto možnost zvolilo mnoho z nich (82,1 %). V obývacím pokoji se více jak polovina respondentů (51,8 %) cítí nejlépe ze všech místností v celém domě či bytě. Část z celkového počtu respondentů se dobře cítí i v ložnici (29,8 %). Vliv na tuto skutečnost ovlivňuje barevnost vyhraněné místnosti, jak se se souhlasně vyjádřilo 62,3 % respondentů. Nejčastěji zde převažuje barva bílá, hnědá či oranžová. K relaxaci nejčastěji slouží obývací pokoj (42,4 %) i ložnice a pouze 2,6 % respondentů mají k této potřebě vyhrazenou místnost či kout. Nejčastěji se v této části bytu či domu vyskytuje bílá barva, hnědá, zelená či oranžová barva. Nejčastěji zde mají převahu světlé odstíny barev, jak uvedli téměř dvě třetiny respondentů (65,5 %). Podstatná část respondentů (79,6 %) se přiklání k názoru, barvy tvořící tuto místnost na ně mají uklidňující účinky. Pokud se potřebují respondenti soustředit, nejčastěji využijí

obývací pokoj (30,9 %), ložnici či pracovnu (26,7 %). Skutečnost, že barvy této místnosti, mohou mít vliv na jejich soustředěnost, odsouhlasila více jak polovina respondentů (63,3 %). Opět v této místnosti převládá barva bílá, jak uvedla více jak třetina respondentů, následně hnědá či zelená barva. Opět zde nejčastěji převažují světlé odstíny barev, jak se vyjádřilo 71,2 % respondentů.

Dle odborníka zůstává zachován jednotný ráz v celém interiéru, a ačkoliv přihlíží ke zvláštním přáním klienta, nerozlišuje interiér jednotlivých místností odlišnými barvami. Výjimka je uvedena pouze v případě dětských pokojů.

Výzkumná otázka 5: Mohou barvy užití v interiéru konkrétně ovlivnit běžné komunikanty?

Jak uvedlo 62,3 % respondentů, příjemný pocit v místnosti, kde se cítí nejlépe, může být podmíněna její barevností. Také se podstatná část respondentů (79,6 %) přiznává, že barvy v místnosti, kde nejčastěji relaxují, mohou ovlivnit barvy tvořící tuto místnost, jelikož na ně mají uklidňující účinky. Spíše souhlasný názor mají respondenti i v případě, že barvy, které se vyskytují v místnosti, ve které se nejčastěji soustředí, tuto skutečnost mohou ovlivnit, potvrdilo 63,3 % respondentů. S obecným názorem, že barvy, které tvoří jejich interiér, je mohou konkrétně ovlivnit, např. náladu či pocit tepla, souhlasila převážná část respondentů (87,5 %). Již zmíněný názor potvrzuje zároveň odborník, který uvádí, že barvy mají na člověka vliv a jejich působení tvoří základ při tvorbě interiéru. Nevhodným propojením prvků může prostor působit např. sterilně. Proto klientům doporučuje použít barvy, které by ho mohly časem omrzet tam, kde je lze snadno vyměnit. Jak již bylo zmíněno ve výzkumné otázce 2, v případě veřejných prostor přihlíží k tomu, jaké pocity mají v návštěvníkovi či uživateli barvy vzbuzovat. Např. uvedl, že pokud jde o výběr barev do obchodu, soustředí se na barvy, které vyzvednou nabízený produkt a okolní barevnost interiéru spíše potlačí. Záleží také na věku klientů, kdy ti starší budou v bytovém interiéru vyžadovat spíše teplé uklidňující barvy a ti mladí jsou v tomto ohledu odváznější.

7.3 Diskuze

Ačkoliv výsledky, které byly získány ze sesbíraných dat, potvrdily, že nejužívanější barvou v interiéru obývacího pokoje je barva bílá, v případě žen, zahrnující věkovou kategorii 31 – 45 let, to však byla barva hnědá. Zároveň již zmíněná věková kategorie uvedla, že nejčastěji relaxují v interiéru, kde převládá barva hnědá, což se rozchází s celkovými výsledky, které potvrzují, že nejčastěji respondenti relaxují v místnostech tvořených barvou bílou. Tento rozpor by mohl být možná objasněn, pokud by součástí dotazníku byly i otázky, které by se zajímaly o převahu materiálů v jednotlivých místnostech. Zároveň to může být i způsobeno historickým kontextem a zvyklostmi, kdy v minulosti bylo v kancelářích i domácnostech užíváno ve velké míře hnědé barvy.

Celkové výsledky získané z dat potvrdily také skutečnost, že k potřebě koncentrovat se nejčastěji slouží obývací pokoj. Tyto výsledky jsou potvrzené zastoupením žen, nejspíš proto, že tvoří téměř dvě třetiny respondentů. Ovšem v případě mužů je nejpoužívanější místností k tomuto účelu pracovna. Vystává zde domněnka, která vede k tomu, že ženy většinou tráví více času doma, nežli muži, pro které je vhodnější vykonávat činnosti, u kterých se potřebují soustředit, v klidu své pracovny, mimo běžný chodu domácnosti, zatímco ženy tráví více času ve společných místnostech, a tak jsou schopny lépe se soustředit i tam, kde probíhá společný život všech členů domácnosti.

Do dotazníku byla záměrně vložena otázka, která hledala odpověď na to, zdali se respondenti řadí spíše k optimistům či pesimistům. Záměrně nedávala možnost odpovědi pro respondenty, kteří by se nejspíše považovali za realisty právě proto, aby byly mezi nimi nalezeny případné rozpory. V porovnání s celkovými výsledky byl zaznamenán rozpor mezi preferovanými barvami. Zatímco u optimistů převažuje v obývacím pokoji i koupelně barva bílá, v případě pesimistů je to barva hnědá či oranžová. Oranžová barva zároveň u pesimistů převládá v místnosti, kde se nejlépe soustředí, oproti optimistům, kteří uvedli v této místnosti převahu bílé barvy. Také byl nalezen rozdíl v použití jednotlivých místností k určitému účelu. Respondenti, kteří se považují za optimisty, se nejlépe cítí v obývacím pokoji, který jim také nejčastěji slouží k dalším činnostem, jako je relaxování či soustředění. Pesimisté ovšem veškeré tyto činnosti nejčastěji provozují v ložnici. Optimisté také nejčastěji bydlí se svými partnery, popř. partnery a dětmi, ovšem

pesimisté s rodiči nebo rodinnými příslušníky, či sami. Vzhledem k tomu, že se práce zaměřovala na barvy, a ne na hodnocení životního úspěchu a spokojenosti, tak se v dotazníku dále nspecifikovaly otázky k tomu směřující. Proto je velmi problematické usuzovat tento vliv pouze z otázek barevnosti jednotlivých pokojů a otázky na optimismus a pesimismus. Ovšem je to bezesporu podnět pro další zkoumání. V tuto chvíli bychom mohli nepodloženými daty uvažovat, že optimisté mají bílou koupelnu a také bílý, pravděpodobně moderně vybavený obývací pokoj, a naopak pesimisté mají stále nerenovovanou umakartovou hnědou koupelnu a starý obývací pokoj.

Rozdíly byly i zaznamenány v případě respondentů a jejich vzděláním. Respondenti s vysokoškolským vzděláním se nejlépe soustředí v pracovně, ovšem respondenti se středoškolským vzděláním v obývacím pokoji. Toto zjištění může být způsobeno tím, že vysokoškolsky vzdělaní respondenti budou pravděpodobněji vykonávat svou pracovní činnost v kanceláři, popř. pracovně, a jsou tak zvyklí se zde nejlépe koncentrovat, a proto i v případě, že bytový interiér disponuje tímto prostorem, bude se jim nejlépe soustředit právě v této místnosti.

Také respondenti, kteří uvedli, že pracují v interiéru, který je tvořen převážně tmavými odstíny barev, zároveň uvedli, že se v interiéru domu nejlépe soustředí v místnosti, která je tvořena převážně hnědou barvou. Je tak možné předkládat, že jsou přizpůsobení soustředit se v interiéru pracovního prostředí pod vlivem tmavých barev, a tak se bude tato skutečnost projevovat i v interiéru domu, kde spíše podvědomě zvolí pro tuto činnost místnost, která je tvořena tmavými barvami, popř. právě již zmiňovanou hnědou barvou.

Muži, kteří bydlí sami, preferují nevýrazný a strohý interiér. Tyto výsledky tak do značné míry mohou korespondovat i s názorem odborníka, který tvrdí, že barevné provedení nechávají muži spíše na svých partnerech. Pokud tedy muži bydlí sami, tak pravděpodobně preferují více účelnost prostoru, než je jeho barevné provedení.

Pro zkoumání dané problematiky hlouběji by bylo vhodnější zúžit záběr výzkumu a blíže kontrolovat všechny proměnné. Pro nalezení existence významného rozdílu mezi mírou dosaženého vzdělání a vnímáním i hodnocením barev a účelů jednotlivých prostorů, by byla vhodnější kombinace kvantitativního a kvalitativního výzkumu. Z výsledků dotazníkového šetření bylo zjištěno, že respondenti s vysokoškolským vzděláním se lépe soustředí v pracovně a ti s maturitou spíše v obývacím pokoji. Proto

by bylo potřeba nejdříve za pomoci dotazníkového šetření zjistit, z jakých pokojů se skládá byt či dům jednotlivých dotazovaných, a zda je možné zaznamenat rozdíl ve struktuře a účelů pokojů dle vzdělání, tj. jestli vysokoškoláci disponují ve svém domově pracovnami více než středoškoláci. Za pomoci polostrukturovaného rozhovoru by pak bylo možné zjistit, co si pod pojmem pracovna jednotliví účastníci výzkumu představují. Pro někoho může být pracovna místnost, kde má psací stůl, počítač a odpočinkové křeslo, pro jiného je to pracovní dílna, ve které např. sestavuje nábytek či opravuje automobil. V neposlední řadě by bylo vhodné utvořit si představu o tom, co si respondenti představují pod pojmem soustředění, kde by se jejich výklad mohl velmi různit.

ZÁVĚR

Záměrem předložené diplomové práce, jejíž téma je zaměřeno na neverbální komunikaci vyjádřenou prostřednictvím barev v bytových i nebytových interiérech, bylo popsat a analyzovat využití barev v neverbální komunikaci v bytových i nebytových interiérech a jejich vnímání běžnými komunikanty. Cílem bylo zjistit, jaké barvy jsou preferovány v bytovém interiéru a jeho jednotlivých místnostech, jaké barvy jsou používány ve veřejném interiéru, a zda mohou barvy v interiéru konkrétně ovlivnit běžné komunikanty. Na základě stanoveného cíle a získaných poznatků z teoretické části práce byly vytvořeny výzkumné otázky, které měly prostřednictvím dotazníkové metody a polostrukturovaného rozhovoru s odborníkem na interiéry na zvolenou metodiku výzkumu najít odpověď.

V teoretické části práce byly představeny základní pojmy z oblasti komunikace, psychologie osobnosti a teorie barev. Také byl předložen historický vývoj nábytkových stylů a interiérů od prvopočátků bydlení po současné styly. Nejdůležitějším mezníkem bylo období rokoka, které spojilo řemeslo s bydlením a proměnilo tak vzhled interiérů. V období baroka bylo však řemeslo od bydlení odděleno, což vedlo ke vzniku výrobních manufaktur. Následně se zvyšovala potřeba intimity, která přispěla k rozdělení domu na jednotlivé místnosti, a interiér tak začal nabývat na svém významu. Následující kapitola specifikuje základní rozdíly mezi privátníma veřejným interiérem. Přibližuje, jaký vliv mají barvy na celý interiér i na člověka, který v něm pobývá. Poslední kapitola přináší dva rozdílné přístupy – feng shui a wabi sabi, které se v současné době v interiéru začaly uplatňovat.

Praktická část se věnovala vyhodnocení dotazníkového šetření, interpretaci výsledků na výzkumné otázky za pomoci dat získaných z dotazníkového šetření a rozhovoru s odborníkem na bytové i nebytové interiéry. Ze získaných dat bylo zjištěno, že nejvíce preferovanou barvou v bytovém interiéru je barva bílá, která tak dominuje všem jeho místnostem, nejčastěji však v kuchyni. Oblíbená je i proto, že se snadno kombinuje s ostatními barvami a materiály. Naopak nejméně používanou barvou v interiérech je barva růžová. Veřejným interiéřům nejčastěji dominují neutrální barvy, nejvíce barva bílá, ale využívá se v nich i firemních barev. Pro setkávání rodinných příslušníků a přátel nejčastěji slouží obývací pokoj, kde se jeho uživatelé zároveň cítí

nejlépe ze všech místností celého interiéru. Zároveň slouží nejen jako místnost, kde je možné nejlépe se soustředit, ale jako místnost, ve které se z celého interiéru nejlépe relaxuje. Z výsledků dále vyplynulo, že uživatelé si uvědomují to, že na tyto skutečnosti může mít vliv barevnost místnosti. Zároveň potvrzují, že barvy v bytovém interiéru mohou ovlivnit jejich pocity či náladu. Umocnit či vyvolat pocity je i záměrem barev, které jsou používány ve veřejných interiérech.

Přínos této práce může posloužit jako odborný náhled do světa barev a poskytnout výchozí informace nejen pro laickou, ale i odbornou veřejnost. Může přispět k ucelenému obrazu o tom, jaký vliv mají v interiéru barvy na jejich uživatele nejen v oblasti jejich soukromého prostoru, ale i v oblasti veřejné. Zároveň může poskytnout zaměstnavatelům informace k odstranění nedostatků na pracovišti, které přispějí jak ke zvýšení komfortu zaměstnanců a tím i zvýšení jejich pracovního výkonu, tak i k podpoře prodeje produktů či služeb.

Jelikož výzkumný vzorek tvořila převážná část respondentů v mladém věku, nelze výsledky bez dalšího zobecňovat přímo na tuto populaci. Použitá metodika výzkumu by mohla sloužit jako podklad pro dalšího badatele v této oblasti a zaměřit se na všechny věkové kategorie, či být aplikována a následně rozpracována na konkrétní veřejnou oblast, kdy by mohli zaměstnanci vybraných firem poskytnout přesnější a kvalitnější informace k působení barev v oblasti pracovního prostředí.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

- BROOKER, G. a S. STONE. *Co je interiérový design?*. V Praze: Slovart, 2010. ISBN 978-80-7391-435-6.
- BROWN, S. *Wabi sabi: vytvořte si domov, ve kterém budete šťastní, zdraví a plní energie*. Brno: Computer Press, 2010. ISBN 978-80-251-2408-6.
- BRUNECKÝ, P. *Dějiny a bydlení*. 2., přeprac. vyd. V Brně: Mendelova zemědělská a lesnická univerzita, 2009. ISBN 978-80-7375-354-2.
- BUMBÁLKOVÁ, L. *Využití barev a tvarů v neverbální komunikaci z pohledu módy*. Praha: 2014. Bakalářská práce. Univerzita Jana Amose Komenského Praha.
- CAJ-CHUNG, Š. *Feng-šuej: cesta k harmonii životního prostoru*. Vyd. 1. Praha: Ikar, 2002. ISBN 80-249-0095-5.
- DANNHOFEROVÁ, J. *Velká kniha barev: kompletní průvodce pro grafiky, fotografy a designéry*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2012. ISBN 978-80-251-3785-7.
- EYSENCK, M. W. a M. T. KEANE. *Kognitivní psychologie*. 1. vyd. Praha: Academia, 2008. ISBN 978-80-200-1559-4.
- HÁLA, B. *Interiér: tvorba obytného prostoru*. Praha: Grada, 2009. ISBN 978-80-247-3216-9.
- HRADECKÁ, J. *Škola interiérového designu: pro všechny, koho zajímá dobré bydlení*. Praha: Grada, 2013. ISBN 978-80-247-3559-7
- HULKE, W. M. *Magie barev: kniha o léčivé moci barev a jejich působení na lidské tělo, duši a ducha*. Praha: Pragma, 1996. ISBN 80-720-5000-1.
- KOHOUTEK, R. a J. ŠTĚPANÍK. *Psychologie práce a řízení*. Brno: CERM, 2000. ISBN 80-214-1552-5.
- KULKA, J. *Psychologie umění*. 2. vyd., přeprac. a dopl. v Grada Publishing. Praha: Grada, 2008. ISBN 978-802-4723-297.
- MUSIL, J. *Sociální a mediální komunikace*. 1. vyd. Praha: Univerzita Jana Amose Komenského, 2010. ISBN 978-807-4520-020.
- NAKONEČNÝ, M. *Psychologie osobnosti*. Vyd. 2., rozš. a přeprac. Praha: Academia, 2009. ISBN 978-80-200-1680-5.

POLÁKOVÁ, E., L. SPÁLOVÁ a E. HÖFLEROVÁ. *Efektivní sociálně-mediální komunikace*. 1. vyd. Ostrava: Ostravská univerzita, 2008. ISBN 978-80-7368-567-6.

TEGZE, O. *Neverbální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Computer Press, 2003. Business books (Computer Press). ISBN 80-722-6429-X.

Seznam použitých internetových zdrojů

LIVING.CZ: *Správné barvy v kanceláři zvýší důvěryhodnost i pracovní výkon* [online]. 2015 [cit. 2016-05-19]. Dostupné z: <http://www.living.cz/interier/spravne-barvy-v-kancelari-zvysi-duveryhodnost-i-pracovni-vykon.html>.

SEZNAM OBRÁZKŮ, GRAFŮ A TABULEK

Seznam grafů

Graf 1: Výsledky odpovědí k otázce č. 4.....	73
Graf 2: Výsledky odpovědí k otázce č. 6.....	74
Graf 3: Výsledky odpovědí k otázce č. 8.....	74
Graf 4: Výsledky odpovědí k otázce č. 10.....	75
Graf 5: Výsledky odpovědí k otázce č. 12.....	76
Graf 6: Výsledky odpovědí k otázce č. 14.....	76
Graf 7: Výsledky odpovědí k otázce č. 20.....	78
Graf 8: Výsledky odpovědí k otázce č. 24.....	79
Graf 9: Výsledky odpovědí k otázce č. 28.....	80
Graf 10: Výsledky odpovědí k otázce č. 36.....	82
Graf 11: Výsledky odpovědí k otázce č. 38.....	82

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha A – Vzor dotazníku	I
Příloha B – Datová matice	X
Příloha C – Rozhovor	XVIII

PŘÍLOHY

Příloha A – Vzor dotazníku

1. Jakého jste pohlaví?
 - a) Muž
 - b) Žena

2. Kolik je Vám let?
 - a) 18 let a méně
 - b) 19 – 30 let
 - c) 31 – 45 let
 - d) 46 let a více

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?
 - a) Základní
 - b) Střední odborné bez maturity
 - c) Středoškolské s maturitou
 - d) Vyšší odborné
 - e) Vysokoškolské

4. Jaká barva se ve Vašem bytovém interiéru vyskytuje nejčastěji?
 - a) Modrá
 - b) Žlutá
 - c) Červená
 - d) Zelená
 - e) Oranžová
 - f) Fialová
 - g) Hnědá
 - h) Růžová
 - i) Šedá
 - j) Bílá
 - k) Černá
 - l) Jiná. Jaká?

5. Jaké barvy se ve Vašem bytovém interiéru nevyskytují?
 - a) Modrá
 - b) Žlutá
 - c) Červená
 - d) Zelená
 - e) Oranžová

- f) Fialová
- g) Hnědá
- h) Růžová
- i) Šedá
- j) Bílá
- k) Černá
- l) Vlastní odpověď:

6. Jaká barva převládá v interiéru obývacího pokoje?

- a) Modrá
- b) Žlutá
- c) Červená
- d) Zelená
- e) Oranžová
- f) Fialová
- g) Hnědá
- h) Růžová
- i) Šedá
- j) Bílá
- k) Černá
- l) Jiná. Jaká?

7. Tuto místnost tvoří převážně:

- a) Světlé odstíny barev
- b) Syté odstíny barev
- c) Tmavé odstíny barev

8. Jaká barva převládá v interiéru ložnice?

- a) Modrá
- b) Žlutá
- c) Červená
- d) Zelená
- e) Oranžová
- f) Fialová
- g) Hnědá
- h) Růžová
- i) Šedá
- j) Bílá
- k) Černá
- l) Jiná. Jaká?

9. Tuto místnost tvoří převážně:

- a) Světlé odstíny barev
- b) Syté odstíny barev

c) Tmavé odstíny barev

10. Jaká barva převládá v interiéru kuchyně?

- a) Modrá
- b) Žlutá
- c) Červená
- d) Zelená
- e) Oranžová
- f) Fialová
- g) Hnědá
- h) Růžová
- i) Šedá
- j) Bílá
- k) Černá
- l) Jiná. Jaká?

11. Tuto místnost tvoří převážně:

- a) Světlé odstíny barev
- b) Syté odstíny barev
- c) Tmavé odstíny barev

12. Jaká barva převládá v interiéru jídelny/ jídelního koutu?

- a) Modrá
- b) Žlutá
- c) Červená
- d) Zelená
- e) Oranžová
- f) Fialová
- g) Hnědá
- h) Růžová
- i) Šedá
- j) Bílá
- k) Černá
- l) Vlastní odpověď

13. Tuto místnost tvoří převážně:

- a) Světlé odstíny barev
- b) Syté odstíny barev
- c) Tmavé odstíny barev

14. Jaká barva převládá v interiéru koupelny?

- a) Modrá
- b) Žlutá

- c) Červená
- d) Zelená
- e) Oranžová
- f) Fialová
- g) Hnědá
- h) Růžová
- i) Šedá
- j) Bílá
- k) Černá
- l) Jiná. Jaká?

15. Tuto místnost tvoří převážně:

- a) Světlé odstíny barev
- b) Syté odstíny barev
- c) Tmavé odstíny barev

16. Která místnost ve Vašem bytovém interiéru slouží k setkání s rodinou, přáteli?

- a) Obývací pokoj
- b) Kuchyně
- c) Jídlna/jídelní kout
- d) Ložnice
- e) Pracovna
- f) Jiná odpověď. Která?

17. Ve které z místností se ve Vašem bytovém interiéru cítíte nejlépe?

- a) Obývací pokoj
- b) Kuchyně
- c) Jídlna/jídelní kout
- d) Ložnice
- e) Koupelna
- f) Pracovna
- g) Vlastní odpověď. Kde?

18. Myslíte si, že na tuto skutečnost mají vliv barvy tvořící tuto místnost?

- a) Naprosto souhlasím
- b) Spíše souhlasím
- c) Spíše nesouhlasím
- d) Naprosto nesouhlasím
- e) Nevím

19. Ve které části bytu/domu nejčastěji relaxujete?

- a) Obývací pokoj
- b) Ložnice

- c) Kuchyně
- d) Jídlna/jídelní kout
- e) Koupelna
- f) Pracovna
- g) Mám vyhrazenou místnost/kout k relaxaci
- h) Jiná odpověď. Kde?

20. Jaká barva v této místnosti převládá?

- a) Modrá
- b) Žlutá
- c) Červená
- d) Zelená
- e) Oranžová
- f) Fialová
- g) Hnědá
- h) Růžová
- i) Šedá
- j) Bílá
- k) Černá
- l) Jiná. Jaká?

21. Tuto místnost tvoří převážně:

- a) Světlé odstíny barev
- b) Syté odstíny barev
- c) Tmavé odstíny barev

22. Barvy v této místnosti ve Vás vyvolávají uklidňující účinky:

- a) Naprosto souhlasím
- b) Spíše souhlasím
- c) Spíše nesouhlasím
- d) Naprosto nesouhlasím
- e) Nevím

23. Pokud se potřebujete lépe soustředit, kterou z místností bytě/domě nejčastěji využijete?

- a) Pracovna
- b) Obývací pokoj
- c) Ložnice
- d) Kuchyně
- e) Jídlna/jídelní kout
- f) Jinou. Jakou?

24. Barvy, které jsou použity v této místnosti, přispívají k Vaší dobré soustředěnosti:

- a) Naprosto souhlasím
- b) Spíše souhlasím
- c) Spíše nesouhlasím
- d) Naprosto nesouhlasím
- e) Nevím

25. Která z barev se v této místnosti vyskytuje nejčastěji?

- a) Modrá
- b) Žlutá
- c) Červená
- d) Zelená
- e) Oranžová
- f) Fialová
- g) Hnědá
- h) Růžová
- i) Šedá
- j) Bílá
- k) Černá
- l) Jiná. Jaká?

26. Tuto místnost tvoří převážně:

- a) Světlé odstíny barev
- b) Syté odstíny barev
- c) Tmavé odstíny barev

27. Při tvorbě bytového interiéru se necháte při výběru barev ovlivnit módními trendy v interiérech či dáte spíše na svůj pocit, který ve Vás barvy vyvolávají?

- a) Barvy vybírám podle módních trendů v interiérech
- b) Barvy, které do interiéru vybírám, obecně patří mezi mé oblíbené barvy
- c) Soustředím se na to, jakým způsobem na mě barvy působí, jaké pocity ve mně vyvolávají

28. Jaký druh barevnosti v interiéru upřednostňujete?

- a) Barevně nevýrazný a strohý interiér
- b) Primárně jemné barvy, výrazné doplňky
- c) Primárně výrazné a syté barvy, jemné doplňky
- d) Primárně tmavé barvy
- e) Barevně bohatý interiér

29. Jste s spokojen/a s barevností Vašeho interiéru?

- a) Naprosto souhlasím, cítím se zde dobře
- b) Spíše souhlasím, je zde potřeba jen malých úprav

- c) Spíše nesouhlasím, jsou zde potřeba větší úpravy
 - d) Naprosto nesouhlasím, současné použití barev v interiéru na mně nepůsobí dobře
30. Myslíte si, že barvy, které tvoří interiér bytu/domu, Vás mohou konkrétním způsobem ovlivnit? (náladu, pocit tepla atd.)
- a) Naprosto souhlasím
 - b) Spíše souhlasím
 - c) Spíše nesouhlasím
 - d) Naprosto nesouhlasím
 - e) Nevím
31. Barvy do interiéru jste vybíral/a:
- a) Sám/a
 - b) Jen částečně sám/a
 - c) Společně s partnerem/partnerkou
 - d) Jsem nevybíral/a
 - e) Vybíral interiérový designer
 - f) Vlastní odpověď:
32. Bydlíte:
- a) V bytě
 - b) V rodinném domě
 - c) Vlastní odpověď. Kde?
33. Bydlíte:
- a) Sám/sama
 - b) S partnerem/partnerkou
 - c) S partnerem/partnerkou a dítětem/děťmi
 - d) S dítětem
 - e) S rodiči/rodinnými příslušníky
 - f) S přáteli
 - g) Se spolubydlícími
 - h) Vlastní odpověď. S kým?
34. Považujete se spíše za:
- a) Optimistu
 - b) Pesimistu
35. V současné době:
- a) Jsem zaměstnán/a
 - b) Jsem OSVČ/podnikatel/ka

- c) Jsem student
- d) Studuji i pracuji
- e) Jsem na mateřské dovolené
- f) Jsem nezaměstnán/a

36. Jaké z uvedených barev se nejčastěji vyskytují v interiéru Vašeho pracovního prostředí?

- a) Teplé barvy (žlutá, červená, oranžová)
- b) Studené barvy (zelená, modrá, fialová)
- c) Neutrální barvy (bílá, černá, šedá)
- d) Pracuji v exteriéru

37. Interiér Vašeho pracovního prostředí je převážně tvořen:

- a) Světlými odstíny barev
- b) Sytými odstíny barev
- c) Tmavými odstíny barev

38. Která z uvedených barev převládá v interiéru, ve kterém trávíte v pracovní době nejvíce času?

- a) Modrá
- b) Žlutá
- c) Červená
- d) Zelená
- e) Oranžová
- f) Fialová
- g) Hnědá
- h) Růžová
- i) Šedá
- j) Bílá
- k) Černá
- l) Jiná. Jaká?

39. Jsou Vám barvy tvořící interiér Vašeho pracovního prostředí příjemné?

- a) Naprosto souhlasím
- b) Spíše souhlasím
- c) Spíše nesouhlasím
- d) Naprosto nesouhlasím
- e) Nevím

40. Myslíte si, že kdyby byly v interiéru Vašeho pracovního prostředí použité barvy, které by Vám byly nepříjemné, mohlo by to snížit Vaší soustředěnost a koncentraci?

- a) Naprosto souhlasím
- b) Spíše souhlasím
- c) Spíše nesouhlasím
- d) Naprosto nesouhlasím
- e) Nevím

Příloha B – Datová matice

ID	UID	DV	S	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.
1	4597055	2016-05-17 15:06:52	344	2	2	5	7	0	3	2	6	3	7	0	3	7	3	7
2	4597082	2016-05-17 15:34:11	445	1	2	5	2	0	2	1	10	1	4	0	2	4	2	10
3	4597096	2016-05-17 15:46:25	266	2	2	5	4	0	-1	1	4	1	-1	2	1	7	1	-1
4	4597098	2016-05-17 15:47:32	212	1	2	3	7	0	10	1	10	1	10	0	1	9	2	7
5	4597099	2016-05-17 15:48:08	180	2	2	5	10	0	5	1	10	1	5	0	1	5	1	-1
6	4597107	2016-05-17 15:53:54	253	2	2	5	10	0	11	1	8	1	10	0	2	3	2	10
7	4597108	2016-05-17 15:53:55	448	2	4	3	-1	8	-1	3	6	2	7	0	2	7	2	2
8	4597109	2016-05-17 15:54:48	251	2	2	5	2	0	3	2	3	3	4	0	1	4	1	1
9	4597110	2016-05-17 15:55:12	448	2	2	3	6	0	10	1	7	1	10	0	1	10	1	-1
10	4597113	2016-05-17 15:55:41	198	1	2	5	10	0	11	2	6	3	4	0	2	10	1	2
11	4597115	2016-05-17 15:57:00	175	2	2	5	6	0	6	1	1	1	4	0	1	6	1	11
12	4597116	2016-05-17 15:57:44	105	2	2	5	10	0	10	1	10	1	10	0	1	10	1	10
13	4597119	2016-05-17 15:58:40	443	2	2	2	10	0	10	1	6	2	7	0	3	10	1	11
14	4597120	2016-05-17 15:58:50	218	2	2	3	3	0	4	1	3	1	7	0	1	5	1	1
15	4597126	2016-05-17 16:01:11	281	2	2	3	4	0	3	2	4	1	10	0	1	4	2	9
16	4597138	2016-05-17 16:06:07	1267	2	4	3	10	0	4	1	6	3	10	0	1	10	1	6
17	4597142	2016-05-17 16:06:45	469	2	3	3	5	0	4	1	10	1	4	0	1	7	1	7
18	4597144	2016-05-17 16:07:10	342	2	2	3	10	0	4	1	6	2	4	0	1	4	1	3
19	4597161	2016-05-17 16:15:38	794	2	2	5	10	0	7	1	8	1	10	0	1	-1	1	2
20	4597174	2016-05-17 16:20:36	665	2	2	5	6	0	7	3	6	1	10	0	1	10	1	11
21	4597175	2016-05-17 16:20:49	338	2	3	5	10	0	10	1	7	3	10	0	1	10	1	10
22	4597178	2016-05-17 16:21:35	789	2	2	3	4	0	5	2	5	1	10	0	1	4	1	10
23	4597216	2016-05-17 16:31:05	1819	2	3	5	10	0	10	1	10	1	5	0	2	10	1	10
24	4597247	2016-05-17 16:39:22	329	2	2	5	6	0	5	1	6	3	2	0	1	-1	1	10
25	4597248	2016-05-17 16:39:27	1277	2	2	2	7	0	7	3	10	1	7	0	3	7	3	7
26	4597250	2016-05-17 16:39:38	698	2	3	5	10	0	9	1	9	1	10	0	1	10	1	9
27	4597251	2016-05-17 16:39:43	346	2	3	4	7	0	7	1	4	2	10	0	1	-1	1	3
28	4597252	2016-05-17 16:39:53	443	1	3	5	-1	2	-1	1	4	1	10	0	1	10	1	7
29	4597254	2016-05-17 16:41:37	238	2	2	5	10	0	9	1	7	3	7	0	1	10	1	1
30	4597256	2016-05-17 16:41:59	310	2	2	3	7	0	7	1	10	1	10	0	3	7	1	7
31	4597257	2016-05-17 16:42:28	1300	2	3	5	6	0	6	2	7	3	10	0	1	6	2	7
32	4597271	2016-05-17 16:48:07	393	2	2	5	6	0	6	2	9	3	10	0	1	10	1	-1
33	4597273	2016-05-17 16:48:36	471	2	2	5	-1	6	-1	1	-1	1	10	0	1	-1	1	9
34	4597276	2016-05-17 16:49:02	273	2	3	5	10	0	10	1	9	1	10	0	1	7	1	10
35	4597297	2016-05-17 17:02:00	302	2	2	2	1	0	1	3	10	1	9	0	1	7	2	10
36	4597300	2016-05-17 17:07:00	354	1	3	4	10	0	10	2	3	2	4	0	2	4	1	4
37	4597301	2016-05-17 17:07:25	509	2	4	3	1	0	1	1	1	2	-1	4	1	-1	1	10
38	4597302	2016-05-17 17:08:52	256	2	3	5	7	0	7	1	10	1	5	0	1	7	1	10
39	4597304	2016-05-17 17:10:21	321	1	2	5	5	0	10	1	1	1	5	0	1	5	1	10
40	4597307	2016-05-17 17:15:03	468	1	3	4	10	0	-1	1	11	3	7	0	1	10	1	10
41	4597310	2016-05-17 17:15:59	303	2	2	3	10	0	3	2	4	2	7	0	1	10	1	10
42	4597312	2016-05-17 17:17:34	520	2	4	5	4	0	5	1	4	1	2	0	1	4	1	10
43	4597316	2016-05-17 17:20:05	331	2	2	5	5	0	5	1	4	2	10	0	1	5	1	4
44	4597319	2016-05-17 17:21:34	224	2	2	5	4	0	-1	1	2	1	4	0	1	-1	1	10
45	4597323	2016-05-17 17:23:01	307	2	2	4	10	0	7	1	4	2	5	0	1	5	1	7
46	4597330	2016-05-17 17:27:10	472	2	2	4	4	0	10	2	7	1	10	0	1	10	1	4

16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	24.	25.	26.	27.	28.	29.	30.	31.	32.	33.	34.	35.	36.	37.	38.	39.	40.
3	1	1	2	2	6	3	2	2	2	3	2	3	5	2	1	1	1	1	4	1	3	3	2	1
1	1	4	2	1	2	1	2	3	2	10	1	1	2	2	2	5	1	1	2	1	1	2	2	1
1	1	1	1	1	4	1	1	2	1	4	1	2	2	1	1	1	2	1	5	0	0	0	0	0
3	5	6	2	4	10	1	2	2	2	7	1	2	2	2	2	4	1	1	2	4	3	7	0	0
1	1	1	5	2	10	1	2	2	2	5	1	2	2	2	2	3	1	1	3	0	0	0	0	0
1	1	3	2	2	8	1	2	1	2	7	1	2	2	1	2	3	1	1	4	1	2	2	2	1
1	1	1	2	1	6	3	2	3	5	6	2	2	5	2	2	1	1	1	4	1	1	2	5	5
1	1	1	1	1	3	3	2	4	3	4	1	2	3	2	2	3	1	1	5	0	0	0	0	0
1	1	1	1	2	7	1	1	2	2	7	1	3	2	1	1	1	1	1	5	0	0	0	0	0
2	1	3	2	2	6	3	1	1	1	4	2	1	5	1	1	5	1	1	2	2	2	4	1	1
3	1	1	2	2	1	1	3	1	5	10	1	3	2	2	2	3	1	1	2	2	1	1	2	2
1	1	1	5	1	10	1	1	1	3	3	1	2	2	1	4	1	1	1	3	0	0	0	0	0
3	1	1	2	2	6	2	1	2	2	10	1	2	2	1	1	3	1	1	1	2	1	4	2	2
1	1	1	1	1	4	1	1	3	1	3	1	3	2	1	1	3	1	1	3	0	0	0	0	0
1	1	1	2	1	3	2	2	3	2	4	1	2	3	1	2	3	2	1	5	0	0	0	0	0
2	1	1	2	5	6	2	1	3	2	10	1	2	5	2	1	1	2	2	1	3	3	7	3	3
1	1	1	5	1	7	1	5	2	5	7	1	2	2	1	2	1	1	1	4	1	1	5	2	2
2	1	6	3	1	4	1	2	-1	3	3	2	2	5	2	1	3	2	1	5	0	0	0	0	0
1	-1	1	2	2	8	1	1	2	1	-1	1	2	1	1	1	3	1	1	1	3	1	10	2	1
1	1	1	2	2	6	1	1	4	3	10	1	1	3	2	2	1	1	1	3	0	0	0	0	0
1	1	1	2	1	10	1	1	3	2	7	2	3	2	1	1	3	1	1	1	3	1	10	2	1
1	1	4	3	2	5	2	5	2	5	4	2	2	2	3	1	2	1	1	1	1	1	10	5	5
1	1	4	5	2	10	1	1	3	5	10	1	3	1	1	5	2	1	2	2	3	1	10	5	5
1	1	4	3	1	5	1	2	2	3	5	1	3	2	3	2	2	1	2	4	2	1	10	3	1
3	1	1	1	1	7	3	1	3	1	7	3	3	4	3	1	4	1	1	2	2	3	11	4	2
1	1	1	3	1	9	1	2	1	4	9	1	2	2	1	1	3	2	1	5	3	0	0	0	0
2	1	1	2	2	4	2	2	3	2	4	2	3	2	2	1	3	2	1	1	1	2	2	2	1
2	1	1	4	1	-1	1	2	1	4	10	1	2	2	1	2	1	1	1	4	3	1	10	2	5
2	1	1	3	1	10	1	3	2	2	10	1	3	2	2	2	3	1	1	5	0	0	0	0	0
3	1	4	3	1	7	1	2	3	5	10	1	2	1	2	1	3	1	1	5	0	0	0	0	0
3	1	1	1	1	6	2	1	1	2	10	1	3	3	3	1	2	1	1	5	0	0	0	0	0
1	1	1	5	1	6	2	2	3	2	9	3	3	3	2	2	3	1	1	4	3	1	10	3	2
2	1	4	5	1	-1	1	2	2	5	-1	1	3	2	1	5	2	1	1	1	3	1	10	2	5
1	2	2	2	2	9	1	2	1	3	7	1	2	2	2	2	3	2	1	2	3	1	7	1	1
1	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1	1	2	2	3	1	2	1	1	2	1	1	2	1	1
1	1	1	4	1	10	2	3	2	3	10	2	2	3	1	3	2	1	1	1	3	1	10	3	3
1	2	2	2	1	1	1	2	-1	3	1	1	2	2	2	2	1	1	1	2	1	2	3	2	2
1	1	1	1	1	7	1	2	2	1	7	1	2	1	1	2	3	1	1	1	1	2	5	2	2
1	3	1	3	2	1	1	1	1	3	5	1	2	2	2	2	4	1	1	2	3	1	5	2	1
1	-1	4	2	5	10	1	3	1	4	9	1	3	1	2	2	1	1	1	6	3	1	9	0	0
1	1	4	2	2	4	2	2	5	1	10	1	2	3	1	1	3	2	1	3	0	0	0	0	0
1	1	2	2	2	4	1	2	3	2	4	1	2	2	2	2	3	1	1	1	3	1	7	3	2
1	1	4	1	2	4	2	1	2	2	5	1	3	3	2	1	3	1	1	4	3	1	10	2	1
1	1	2	2	2	2	1	2	5	2	-1	1	2	2	1	2	3	1	1	1	1	3	7	2	1
1	2	4	3	2	8	1	2	3	3	8	1	2	3	2	1	2	1	2	1	3	1	11	3	3
2	1	1	3	2	7	1	2	2	2	4	2	2	2	1	2	1	1	2	4	4	1	-1	0	0

47	4597334	2016-05-17 17:29:25	312	2	2	3	10	0	10	1	10	1	10	0	1	10	1	10
48	4597340	2016-05-17 17:35:09	312	2	2	2	3	0	4	1	5	1	3	0	2	3	1	5
49	4597344	2016-05-17 17:39:07	282	1	3	5	10	0	7	2	10	1	4	0	2	10	1	10
50	4597345	2016-05-17 17:39:50	358	2	4	3	4	0	3	3	4	1	4	0	2	4	2	1
51	4597356	2016-05-17 18:00:44	266	2	2	5	10	0	10	1	10	1	7	0	1	7	1	7
52	4597358	2016-05-17 18:06:22	351	2	3	5	-1	3	-1	1	9	1	9	0	1	9	1	5
53	4597359	2016-05-17 18:06:46	590	1	2	5	10	0	7	2	10	1	10	0	1	7	2	7
54	4597364	2016-05-17 18:14:59	237	2	3	3	10	0	10	1	5	1	10	0	1	10	1	10
55	4597372	2016-05-17 18:21:09	346	2	4	3	2	0	6	1	2	1	2	0	1	6	1	1
56	4597384	2016-05-17 18:27:31	387	1	3	3	9	0	9	1	4	1	10	0	1	9	1	-1
57	4597393	2016-05-17 18:37:33	266	2	2	5	1	0	6	2	5	1	3	0	2	5	2	2
58	4597395	2016-05-17 18:41:09	679	2	4	5	10	0	9	1	-1	1	-1	7	1	10	1	-1
59	4597398	2016-05-17 18:43:19	229	2	2	5	-1	5	7	1	7	1	7	0	1	7	1	5
60	4597399	2016-05-17 18:43:31	302	2	2	3	7	0	9	3	10	2	7	0	2	7	2	7
61	4597402	2016-05-17 18:46:50	230	2	2	3	7	0	7	1	10	1	7	0	2	7	2	5
62	4597409	2016-05-17 18:57:18	260	1	2	3	10	0	10	1	1	2	7	0	3	10	1	7
63	4597434	2016-05-17 19:24:38	355	2	2	5	10	0	11	2	3	1	11	0	3	11	3	10
64	4597439	2016-05-17 19:29:53	275	2	2	3	10	0	10	1	10	1	10	0	1	10	1	10
65	4597462	2016-05-17 19:39:27	327	2	2	5	10	0	10	1	10	1	10	0	1	10	1	-1
66	4597562	2016-05-17 19:57:41	274	2	3	3	10	0	9	1	6	1	3	0	2	2	2	2
67	4597583	2016-05-17 20:15:01	686	2	2	5	10	0	5	1	10	1	4	0	2	4	2	1
68	4597587	2016-05-17 20:23:43	437	2	3	3	9	0	9	3	10	1	3	0	2	9	1	4
69	4597594	2016-05-17 20:28:56	590	2	2	5	9	0	9	1	-1	1	10	0	1	10	1	-1
70	4597608	2016-05-17 20:50:01	291	2	2	3	6	0	7	3	6	2	5	0	1	2	1	5
71	4597630	2016-05-17 21:15:28	400	2	2	5	2	0	10	3	2	2	10	0	1	5	2	1
72	4597646	2016-05-17 21:28:51	268	1	2	3	10	0	7	2	10	1	9	0	1	9	1	7
73	4597662	2016-05-17 21:38:58	198	2	3	5	10	0	10	1	10	1	10	0	1	10	1	3
74	4597667	2016-05-17 21:40:48	1069	2	2	5	10	0	10	1	10	1	7	0	1	10	1	7
75	4597677	2016-05-17 21:44:13	6041	1	2	5	7	0	7	2	1	2	7	0	2	7	2	11
76	4597708	2016-05-17 22:01:40	314	2	3	5	10	0	7	3	7	1	10	0	1	7	1	6
77	4597716	2016-05-17 22:06:13	442	1	2	2	10	0	10	1	1	1	7	0	2	7	2	5
78	4597718	2016-05-17 22:06:32	279	2	2	5	10	0	10	1	7	3	10	0	1	10	1	7
79	4597740	2016-05-17 22:17:48	460	2	3	3	5	0	5	2	6	1	4	0	1	4	1	4
80	4597749	2016-05-17 22:27:43	412	2	2	3	4	0	4	1	6	1	10	0	1	-1	1	3
81	4597773	2016-05-17 22:51:16	362	2	3	5	5	0	5	1	8	1	2	0	1	2	1	7
82	4597797	2016-05-17 23:35:07	430	2	3	5	-1	2	-1	1	-1	1	10	0	1	-1	1	5
83	4597799	2016-05-17 23:42:09	406	2	3	5	3	0	3	2	10	1	3	0	2	10	1	2
84	4597820	2016-05-18 00:00:55	447	2	2	5	6	0	7	2	6	1	6	0	2	6	2	5
85	4597838	2016-05-18 00:16:57	433	2	4	4	7	0	7	1	5	1	7	0	1	4	1	7
86	4597905	2016-05-18 07:37:14	370	2	2	5	5	0	2	1	10	1	5	0	1	5	1	10
87	4597947	2016-05-18 08:30:26	118	2	2	3	1	0	10	1	1	1	10	0	1	10	1	2
88	4597966	2016-05-18 09:05:12	3554	2	2	5	10	0	5	1	5	1	10	0	3	10	1	5
89	4597992	2016-05-18 10:04:49	314	2	2	5	10	0	-1	1	7	3	2	0	1	10	1	9
90	4598000	2016-05-18 10:14:21	348	2	2	5	10	0	5	2	4	2	10	0	1	10	1	10
91	4598005	2016-05-18 10:28:04	286	2	2	3	7	0	5	1	7	1	7	0	3	7	2	5
92	4598006	2016-05-18 10:28:25	302	2	3	5	4	0	4	2	4	2	10	0	1	10	1	7
93	4598015	2016-05-18 10:33:22	455	1	2	5	10	0	2	2	2	1	7	0	3	10	1	10
94	4598023	2016-05-18 10:36:44	335	2	2	3	10	0	10	2	5	2	7	0	1	10	1	4

1	2	1	3	1	10	1	2	1	2	10	1	2	1	2	1	3	1	1	1	4	2	1	0	0
2	1	1	2	5	5	2	1	2	1	4	1	2	3	2	2	1	1	1	2	3	3	3	2	1
1	1	2	3	1	7	2	1	3	2	10	1	2	1	2	2	3	1	1	1	3	1	9	4	3
1	1	2	2	1	3	3	3	4	2	4	2	2	2	1	2	1	2	1	1	3	1	10	2	2
3	2	4	2	2	10	1	1	1	2	10	1	3	1	2	3	1	1	1	2	3	3	11	3	2
2	1	1	3	1	-1	1	1	1	4	4	2	2	2	1	1	3	2	1	6	0	0	0	0	0
2	1	1	1	-1	4	2	1	1	1	7	2	3	5	1	1	3	2	1	2	4	1	10	0	0
1	1	4	1	2	5	1	1	3	1	5	1	3	2	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1
1	1	4	1	2	2	1	1	3	1	2	1	2	2	1	1	1	1	1	1	3	1	10	3	4
2	1	1	1	1	9	1	1	2	2	9	1	3	1	1	1	3	1	1	1	3	1	10	3	1
1	1	1	2	2	5	1	2	1	2	1	1	2	3	2	1	2	1	1	4	2	1	1	1	2
1	1	-1	1	7	9	2	1	-1	2	11	2	2	2	2	1	1	2	1	1	3	1	9	2	2
1	1	1	2	1	7	1	2	2	2	7	1	3	4	1	2	1	1	1	4	1	1	7	3	2
2	2	1	2	1	9	2	2	4	2	7	2	3	3	1	1	3	2	1	4	3	1	7	2	2
1	1	4	3	-1	10	1	3	2	3	7	1	2	2	2	1	2	1	2	3	0	0	0	0	0
3	1	1	2	1	10	1	5	1	2	7	1	3	1	4	2	4	1	1	1	3	1	7	2	2
2	1	1	1	1	3	2	2	2	5	3	2	2	3	1	2	1	1	1	1	3	1	10	2	5
1	1	1	1	1	10	1	1	3	1	10	1	3	2	1	1	1	1	1	2	3	1	10	1	2
1	1	1	3	1	10	1	5	2	5	10	1	3	2	2	3	4	2	1	1	3	1	10	3	3
2	1	1	2	1	9	1	2	2	2	9	1	1	3	1	2	1	1	1	4	3	1	10	2	2
1	2	2	2	1	5	1	5	3	2	5	1	2	2	1	2	3	1	1	4	3	1	10	3	1
1	1	1	2	1	9	1	1	2	1	9	1	3	2	1	1	1	1	1	2	1	2	3	3	1
1	1	4	2	2	-1	1	2	2	2	9	1	2	2	1	2	1	1	1	5	0	0	0	0	0
2	1	4	1	2	6	2	1	2	2	7	3	2	3	3	2	2	2	1	3	0	0	0	0	0
1	3	4	2	2	2	1	1	2	2	7	3	2	5	1	2	3	2	1	4	3	1	10	3	5
3	3	4	2	1	7	2	5	1	5	10	1	2	2	2	2	4	2	1	4	2	2	1	2	2
2	1	4	1	2	10	1	1	2	1	10	1	1	2	2	1	4	1	1	5	0	0	0	0	0
1	2	2	2	6	10	1	1	1	5	10	1	3	2	2	1	3	1	1	2	3	1	10	1	1
3	1	1	5	2	1	2	5	1	5	1	2	2	3	1	1	1	1	1	1	3	1	10	4	1
2	1	1	1	1	7	3	2	4	2	10	1	2	4	2	1	1	2	1	1	3	3	11	3	2
2	2	6	4	6	10	1	4	-1	5	7	3	3	1	4	1	4	1	1	1	3	1	-1	4	1
2	1	1	1	2	7	3	3	-1	1	4	2	2	3	3	1	4	1	1	1	1	2	5	1	1
1	3	4	1	1	5	2	3	5	1	4	1	3	2	3	1	1	2	2	1	3	1	10	3	1
2	1	1	2	5	3	2	3	3	2	6	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	5	2	2
1	1	6	2	1	5	1	2	1	5	10	1	3	2	2	2	1	1	1	6	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	-1	1	1	1	2	9	1	2	2	1	2	3	2	1	1	3	1	10	2	2
1	1	1	2	1	3	2	2	3	2	10	1	3	2	3	1	2	1	1	4	3	1	10	3	1
1	1	1	3	2	6	1	2	2	2	7	2	2	3	1	2	3	1	1	1	1	1	2	2	2
1	1	1	3	1	7	1	3	1	3	4	1	2	2	2	2	3	1	1	1	2	1	4	3	3
1	3	1	2	2	10	1	3	1	2	5	1	2	2	2	1	3	2	1	6	0	0	0	0	0
1	1	4	3	2	1	1	1	1	1	10	1	2	2	2	2	2	1	1	3	0	0	0	0	0
2	1	4	2	2	5	1	2	2	2	5	1	3	2	2	2	3	2	2	1	3	1	2	2	5
1	1	4	1	2	7	3	1	5	2	10	1	3	2	1	1	2	1	1	1	3	1	10	1	1
1	1	1	3	1	5	2	5	2	5	5	2	3	2	2	2	4	1	1	1	3	1	10	3	2
1	3	4	3	2	5	1	3	1	3	7	2	3	2	1	2	4	2	2	3	0	0	0	0	0
2	1	4	4	2	4	2	4	1	4	7	1	2	3	1	2	1	1	1	1	2	1	10	2	2
1	1	5	3	5	10	1	2	1	1	5	1	2	3	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1
1	1	4	3	1	10	1	3	3	2	5	2	3	2	3	5	1	2	1	3	0	0	0	0	0

95	4598026	2016-05-18 10:37:52	258	1	2	3	10	0	2	2	2	1	7	0	3	10	1	10
96	4598028	2016-05-18 10:38:10	243	2	2	3	5	0	5	1	3	2	9	0	2	5	2	7
97	4598029	2016-05-18 10:38:16	227	2	2	3	1	0	4	2	1	3	4	0	1	4	1	2
98	4598040	2016-05-18 10:43:16	477	1	2	3	9	0	9	1	-1	2	-1	6	1	9	1	9
99	4598042	2016-05-18 10:43:36	209	2	2	3	10	0	3	2	10	1	10	0	1	7	3	2
100	4598043	2016-05-18 10:43:48	203	2	2	3	4	0	1	1	4	2	5	0	1	5	1	4
101	4598047	2016-05-18 10:47:01	205	2	2	3	10	0	4	1	6	3	10	0	1	10	1	8
102	4598050	2016-05-18 10:48:55	358	2	2	5	6	0	2	1	6	2	10	0	1	9	1	5
103	4598055	2016-05-18 10:51:14	232	1	2	3	10	0	10	1	10	1	10	0	1	10	1	10
104	4598058	2016-05-18 10:53:08	260	1	2	3	7	0	11	2	11	2	10	0	1	-1	2	9
105	4598062	2016-05-18 10:56:44	422	1	2	3	5	0	5	2	6	3	10	0	1	-1	1	10
106	4598063	2016-05-18 10:58:51	436	2	2	3	2	0	2	1	8	2	10	0	1	10	1	3
107	4598065	2016-05-18 11:02:16	259	2	2	3	10	0	2	1	7	2	1	0	3	1	3	11
108	4598066	2016-05-18 11:02:28	322	2	2	5	5	0	5	1	2	1	10	0	1	10	1	10
109	4598068	2016-05-18 11:03:49	197	2	2	3	7	0	4	1	2	1	7	0	1	7	2	10
110	4598074	2016-05-18 11:07:34	281	2	2	3	5	0	5	1	10	1	2	0	2	5	1	10
111	4598077	2016-05-18 11:09:16	335	2	2	3	7	0	9	2	7	1	7	0	1	5	1	10
112	4598079	2016-05-18 11:10:17	290	2	2	5	10	0	7	3	10	1	-1	5	1	10	1	1
113	4598083	2016-05-18 11:12:44	150	2	2	3	4	0	5	1	2	1	10	0	1	10	1	2
114	4598095	2016-05-18 11:17:03	711	2	2	3	4	0	7	2	6	1	10	0	1	4	1	2
115	4598099	2016-05-18 11:17:49	303	2	2	3	2	0	3	3	2	1	2	0	1	2	1	5
116	4598142	2016-05-18 11:37:10	227	2	2	3	4	0	9	1	6	1	3	0	2	9	3	10
117	4598145	2016-05-18 11:40:04	386	2	2	3	2	0	-1	1	2	1	2	0	2	2	2	10
118	4598146	2016-05-18 11:40:19	315	2	2	3	10	0	10	1	5	1	11	0	3	10	1	4
119	4598156	2016-05-18 11:49:14	316	2	2	3	4	0	-1	1	8	2	4	0	3	4	3	7
120	4598172	2016-05-18 12:07:19	297	2	2	3	4	0	4	2	9	1	4	0	2	4	2	7
121	4598173	2016-05-18 12:07:44	2752	2	2	3	-1	2	-1	1	4	1	3	0	2	-1	1	7
122	4598174	2016-05-18 12:12:23	1526	2	2	3	2	0	4	1	2	1	10	0	1	4	1	5
123	4598177	2016-05-18 12:18:44	511	2	2	3	10	0	4	2	-1	2	10	0	1	4	2	7
124	4598185	2016-05-18 12:27:54	294	2	2	3	10	0	10	1	10	1	10	0	1	10	1	10
125	4598193	2016-05-18 12:36:41	202	2	2	3	10	0	10	1	10	1	10	0	1	10	1	10
126	4598200	2016-05-18 12:47:51	309	2	2	3	4	0	4	2	4	1	6	0	3	10	1	10
127	4598208	2016-05-18 13:03:44	294	2	2	3	4	0	4	2	4	2	2	0	2	2	2	9
128	4598278	2016-05-18 13:53:05	180	2	2	3	7	0	10	1	7	3	10	0	1	7	2	7
129	4598291	2016-05-18 14:18:43	316	2	4	3	10	0	9	1	10	1	7	0	1	4	1	10
130	4598312	2016-05-18 14:33:15	235	1	2	5	-1	9	2	2	10	1	1	0	2	11	3	10
131	4598325	2016-05-18 14:49:55	433	2	2	3	3	0	9	2	10	1	10	0	1	10	1	10
132	4598477	2016-05-18 15:52:16	381	2	3	5	7	0	7	2	1	2	9	0	2	7	2	2
133	4598478	2016-05-18 15:54:33	328	2	2	3	10	0	7	1	5	1	10	0	1	10	1	5
134	4598497	2016-05-18 16:18:29	215	2	2	3	1	0	10	1	10	1	2	0	1	2	1	5
135	4598498	2016-05-18 16:20:09	384	2	2	3	10	0	10	3	4	1	10	0	1	10	1	5
136	4598503	2016-05-18 16:23:58	238	2	2	3	10	0	10	1	10	1	10	0	2	10	1	9
137	4598532	2016-05-18 17:54:12	237	2	2	3	4	0	7	1	4	2	5	0	1	10	1	2
138	4598538	2016-05-18 18:07:50	219	2	2	3	2	0	4	2	5	1	1	0	1	1	1	10
139	4598544	2016-05-18 18:39:00	423	1	3	3	10	0	7	1	10	1	7	0	3	10	1	-1
140	4598598	2016-05-18 19:58:08	365	2	2	3	6	0	2	1	5	1	7	0	1	-1	1	7
141	4598691	2016-05-18 22:06:59	724	2	2	3	5	0	5	1	5	1	7	0	3	5	1	2

1	1	5	3	5	10	1	2	1	1	5	1	2	3	1	1	2	1	1	1	1	2	1	1	
1	1	3	3	1	5	1	2	3	5	3	2	3	3	1	2	2	2	2	3	0	0	0	0	0
1	1	4	3	2	1	3	2	3	3	1	3	2	3	1	2	1	2	1	3	0	0	0	0	0
1	-1	1	2	2	-1	2	2	3	5	-1	2	3	2	2	1	2	2	1	3	0	0	0	0	0
1	1	6	5	2	2	1	2	1	2	3	2	2	2	2	5	4	2	1	3	0	0	0	0	0
1	1	4	2	2	4	2	1	3	2	4	2	2	2	2	1	4	1	1	3	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	4	1	1	1	1	10	1	3	2	2	1	4	1	2	3	0	0	0	0	0
1	1	4	3	2	6	2	2	3	2	6	2	2	3	2	2	2	2	1	1	2	2	4	2	4
1	1	-1	5	-1	10	1	5	-1	5	10	1	3	1	3	3	-1	1	1	3	0	0	0	0	0
1	1	1	2	7	10	1	1	-1	5	7	1	3	2	1	2	1	2	1	3	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	5	2	2	1	3	6	3	3	4	1	1	3	1	1	2	4	1	10	0	0
2	1	4	2	2	8	2	2	3	2	8	3	3	3	1	2	-1	1	1	3	0	0	0	0	0
2	2	2	2	2	7	2	2	4	2	1	3	2	2	1	1	3	2	1	3	0	0	0	0	0
1	1	1	2	2	10	1	1	1	1	2	1	3	2	3	1	2	2	1	3	0	0	0	0	0
1	1	4	5	2	4	1	2	3	5	2	1	3	2	2	2	4	2	1	3	0	0	0	0	0
1	1	1	2	1	5	1	2	3	2	5	1	2	2	2	2	2	2	1	3	0	0	0	0	0
1	1	1	3	2	5	2	2	1	3	10	1	1	3	1	2	2	2	1	3	0	0	0	0	0
2	1	2	2	1	7	3	2	3	1	10	1	3	2	3	1	4	2	2	3	0	0	0	0	0
1	1	4	2	2	2	1	1	1	1	4	1	3	2	1	1	1	1	1	3	0	0	0	0	0
1	1	4	2	2	8	2	1	1	1	4	1	1	3	2	1	3	2	1	3	0	0	0	0	0
2	1	4	2	2	2	1	1	1	3	2	1	2	1	2	2	2	2	2	3	0	0	0	0	0
1	1	6	2	2	4	1	1	1	2	9	2	3	3	2	2	3	1	1	3	0	0	0	0	0
1	2	2	2	-1	4	1	2	-1	2	4	1	3	2	1	2	1	2	1	3	0	0	0	0	0
1	1	1	2	1	10	1	2	2	2	10	1	3	2	2	2	4	1	1	3	0	0	0	0	0
1	1	-1	3	-1	4	1	1	-1	2	4	1	3	2	3	2	2	1	2	3	0	0	0	0	0
1	3	4	3	2	9	1	2	1	4	10	1	2	2	3	2	3	1	1	4	3	1	10	2	2
1	1	1	2	7	2	1	1	3	1	2	1	3	2	1	1	2	1	1	4	1	3	3	3	2
1	1	4	1	1	4	1	2	1	5	10	1	3	1	3	1	2	2	2	3	0	0	0	0	0
1	1	2	3	2	-1	2	3	5	3	4	2	2	3	2	3	-1	2	2	3	0	0	0	0	0
1	2	1	3	2	10	1	3	2	3	10	1	3	2	3	2	4	1	1	3	0	0	0	0	0
1	2	1	2	1	10	1	2	4	5	10	1	3	1	2	5	4	1	1	3	0	0	0	0	0
1	1	4	1	2	4	1	1	1	5	-1	2	2	2	2	2	2	1	1	4	1	2	2	2	3
2	2	1	1	-1	3	2	1	2	1	3	2	2	3	1	2	1	2	1	3	0	0	0	0	0
2	1	4	3	2	7	3	2	3	4	7	3	3	2	2	2	4	2	2	3	0	0	0	0	0
1	3	1	5	1	9	1	1	1	1	10	1	2	2	2	5	3	2	1	1	3	1	10	2	5
2	1	1	1	1	2	2	1	2	1	2	2	2	4	1	1	3	1	1	2	1	2	2	1	1
1	1	1	2	1	9	2	2	2	2	9	2	2	3	2	2	1	1	1	2	3	1	9	2	2
1	1	1	2	1	7	2	2	1	2	7	2	2	2	2	2	3	1	1	2	1	2	7	2	2
1	1	4	4	-1	7	1	4	3	4	5	1	2	2	1	3	4	2	1	3	0	0	0	0	0
1	1	6	1	6	1	1	1	1	2	7	1	3	2	3	1	-1	2	2	3	0	0	0	0	0
2	1	4	3	2	4	1	2	3	5	4	1	2	2	1	2	-1	2	1	3	0	0	0	0	0
1	1	1	1	1	10	1	1	1	1	10	1	2	2	2	1	1	2	1	4	3	1	10	1	2
1	1	4	2	2	4	2	2	2	5	7	1	2	2	2	2	2	1	2	3	0	0	0	0	0
2	1	1	2	2	5	1	3	1	2	2	1	2	2	2	2	3	1	1	3	0	0	0	0	0
1	1	4	4	2	10	1	5	3	5	10	1	2	1	1	1	4	1	2	6	0	0	0	0	0
3	1	4	3	7	6	3	3	-1	5	6	3	2	2	2	2	2	1	2	3	0	0	0	0	0
1	1	-1	2	-1	5	1	2	-1	3	5	1	3	2	2	2	-1	2	1	4	1	2	10	2	2

142	4598733	2016-05-18 23:13:12	303	2	2	3	-1	4	5	1	-1	1	2	0	2	2	2	-1
143	4598753	2016-05-18 23:31:24	243	2	3	2	10	0	5	1	10	1	10	0	1	5	1	10
144	4598903	2016-05-19 10:50:45	291	1	3	3	4	0	8	2	2	1	7	0	3	7	3	9
145	4598981	2016-05-19 13:25:17	347	2	2	3	7	0	7	3	6	1	7	0	1	10	1	3
146	4599010	2016-05-19 14:43:29	390	2	2	3	9	0	7	1	9	1	4	0	2	5	1	2
147	4599069	2016-05-19 17:19:36	223	2	2	3	2	0	2	1	10	1	10	0	1	10	1	2
148	4599073	2016-05-19 17:32:52	507	2	2	5	7	0	7	2	5	1	7	0	1	7	1	7
149	4599074	2016-05-19 17:36:00	229	1	2	5	4	0	4	2	10	1	4	0	1	4	1	5
150	4599077	2016-05-19 17:50:43	377	2	3	2	4	0	4	1	7	3	2	0	1	2	1	10
151	4599081	2016-05-19 18:00:53	603	1	3	3	10	0	6	1	10	1	6	0	2	6	2	1
152	4599095	2016-05-19 18:26:42	589	2	2	3	9	0	9	2	10	1	10	0	2	7	1	9
153	4599115	2016-05-19 18:58:29	676	1	3	3	-1	7	-1	1	10	1	10	0	2	1	1	2
154	4599156	2016-05-19 20:37:24	358	2	3	3	7	0	7	1	5	1	7	0	3	7	1	5
155	4599493	2016-05-20 13:38:20	402	1	4	5	-1	1	7	1	7	1	7	0	1	7	1	10
156	4600042	2016-05-21 13:49:34	256	1	2	3	11	0	11	3	10	1	3	0	2	10	1	10
157	4600043	2016-05-21 13:53:14	219	1	2	3	10	0	3	2	5	1	4	0	2	4	2	5
158	4600045	2016-05-21 13:59:05	645	1	2	3	10	0	5	1	10	1	2	0	1	2	1	2
159	4600046	2016-05-21 14:01:26	351	1	2	2	2	0	10	1	6	2	10	0	1	10	1	11
160	4600047	2016-05-21 14:10:28	451	1	2	3	1	0	7	1	1	3	9	0	1	10	1	9
161	4600050	2016-05-21 14:15:57	1278	1	3	3	10	0	10	1	10	1	7	0	1	10	1	5
162	4600051	2016-05-21 14:16:10	590	1	2	3	10	0	9	1	5	1	7	0	3	10	1	10
163	4600052	2016-05-21 14:24:40	347	1	2	3	10	0	5	1	10	1	10	0	1	3	1	2
164	4600053	2016-05-21 14:28:41	255	2	2	2	5	0	10	1	5	1	10	0	1	10	1	7
165	4600054	2016-05-21 14:28:50	703	1	3	2	10	0	6	1	2	1	5	0	1	5	1	10
166	4600055	2016-05-21 14:29:01	205	1	3	4	10	0	10	1	10	1	7	0	1	10	1	5
167	4600059	2016-05-21 14:32:15	438	1	3	2	10	0	10	1	1	3	2	0	1	2	1	9
168	4600061	2016-05-21 14:33:04	562	1	2	3	10	0	6	3	7	1	10	0	1	10	1	10
169	4600063	2016-05-21 14:44:40	394	1	2	2	10	0	11	3	1	2	3	0	3	3	3	9
170	4600069	2016-05-21 15:12:17	331	1	3	3	7	0	7	3	1	1	10	0	1	10	1	9
171	4600070	2016-05-21 15:18:48	487	1	3	4	3	0	5	2	4	1	2	0	1	2	2	4
172	4600088	2016-05-21 16:03:32	271	1	3	5	10	0	10	1	10	1	10	0	1	10	1	7
173	4600121	2016-05-21 16:35:07	406	1	4	2	4	0	10	2	10	1	10	0	1	4	2	3
174	4600156	2016-05-21 18:50:53	1385	1	3	3	7	0	7	1	7	3	5	0	1	-1	1	4
175	4600220	2016-05-21 21:25:12	312	2	3	3	7	0	7	3	7	3	10	0	1	7	3	9
176	4600224	2016-05-21 21:26:42	429	1	3	2	10	0	10	1	7	1	10	0	1	10	1	7
177	4600244	2016-05-21 21:44:23	318	1	3	2	10	0	10	1	1	1	7	0	2	10	1	5
178	4600247	2016-05-21 21:46:53	252	2	2	3	3	0	3	2	8	1	10	0	1	7	1	1
179	4600251	2016-05-21 21:50:26	266	1	2	5	10	0	10	1	10	1	10	0	2	7	1	7
180	4600270	2016-05-21 23:00:01	404	2	2	3	7	0	11	3	10	1	7	0	1	11	3	1
181	4600364	2016-05-22 12:26:06	378	2	2	3	10	0	10	1	7	2	7	0	2	11	3	10
182	4600380	2016-05-22 13:07:52	306	2	2	3	10	0	10	1	10	1	3	0	2	5	2	5
183	4600382	2016-05-22 13:12:01	169	2	2	2	10	0	4	2	10	1	10	0	1	10	1	5
184	4600451	2016-05-22 15:52:33	386	2	2	5	10	0	10	1	10	1	10	0	2	10	1	10
185	4600468	2016-05-22 16:45:03	384	1	2	3	10	0	10	1	2	1	-1	3	1	-1	1	9
186	4600469	2016-05-22 16:46:28	824	2	2	5	10	0	9	1	7	3	9	0	1	7	1	10
187	4600499	2016-05-22 18:25:12	316	2	2	5	7	0	7	3	-1	1	7	0	3	7	1	1
188	4600504	2016-05-22 18:44:28	296	2	2	3	10	0	10	1	10	3	-1	0	1	-1	1	1

1	1	-1	4	1	5	1	5	-1	2	-1	2	3	2	1	1	-1	2	1	3	0	0	0	0	0
1	1	1	2	2	10	1	1	2	2	5	1	3	1	2	1	2	1	1	1	3	1	10	3	2
1	2	2	2	2	2	1	1	3	1	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	3	1	9	3	1
2	2	5	2	2	6	1	1	2	2	7	3	3	2	3	1	2	2	1	3	0	0	0	0	0
1	1	4	2	2	9	1	1	3	1	9	1	1	2	1	2	2	2	2	4	3	3	9	1	2
1	1	4	1	2	5	3	2	3	2	10	1	2	2	2	5	4	1	1	2	1	1	10	2	5
1	1	1	2	5	7	1	2	3	2	5	1	2	2	2	2	2	1	1	1	1	2	7	2	2
1	1	1	3	2	10	1	3	2	3	4	1	1	2	3	3	4	1	1	2	1	1	3	3	3
1	1	4	5	1	4	1	1	2	1	4	1	2	2	1	1	1	2	1	1	2	1	10	4	3
1	3	1	2	7	1	1	2	1	2	10	1	2	2	2	2	3	2	1	2	3	1	9	2	2
2	-1	-1	3	5	9	2	3	5	1	7	1	3	2	1	1	4	1	1	2	2	1	5	1	1
3	1	1	3	1	-1	1	2	2	2	11	1	3	2	3	2	5	1	1	1	3	1	10	5	2
2	1	1	5	1	7	1	2	3	5	5	1	2	2	2	2	3	1	1	1	1	1	5	2	2
1	4	4	2	2	7	1	2	1	2	7	1	2	1	2	2	1	2	1	2	3	1	7	2	2
1	1	1	3	1	11	3	2	2	2	11	3	2	4	2	5	1	1	1	1	4	3	11	0	0
1	1	4	3	2	5	1	5	3	5	5	1	2	2	2	2	1	2	1	2	3	1	10	2	1
2	1	1	1	1	5	1	1	3	2	10	1	3	2	2	2	2	1	1	1	1	1	10	2	2
3	1	1	1	1	10	1	1	3	1	6	1	3	2	1	1	1	1	1	1	3	1	9	3	3
1	1	4	1	5	9	1	1	3	2	1	3	2	2	2	1	1	1	1	1	3	1	1	1	2
1	1	4	3	2	10	1	2	2	5	10	1	3	1	2	2	-1	2	1	2	1	2	4	2	5
1	1	1	2	2	10	1	2	2	2	10	1	1	2	2	3	3	1	1	1	3	1	9	2	2
1	1	1	2	1	5	1	2	2	2	5	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	10	3	2
1	1	1	2	2	5	1	2	2	1	10	1	2	1	2	2	2	1	2	2	1	2	6	2	2
1	1	6	4	2	2	1	5	1	3	2	2	2	2	1	4	4	2	1	1	3	1	10	1	3
1	1	1	5	1	10	1	5	2	5	10	1	2	2	1	5	3	1	1	1	3	1	10	5	5
1	1	1	3	-1	7	3	2	5	5	10	1	3	1	1	5	1	2	1	1	3	1	11	2	2
1	2	1	2	1	6	3	1	2	5	6	3	2	5	1	5	3	1	1	1	4	1	10	0	0
1	1	4	1	2	1	3	1	3	1	1	3	3	5	1	3	1	1	2	1	1	3	1	1	1
1	1	4	2	6	7	2	2	-1	2	7	3	2	2	2	2	2	1	1	2	3	3	7	2	2
1	1	4	5	2	4	1	5	2	5	2	1	3	1	4	5	4	2	2	2	2	1	2	5	5
1	1	1	2	1	10	1	2	1	2	10	1	2	2	1	2	3	1	1	1	2	2	1	2	2
1	3	1	1	1	1	1	1	3	1	10	1	3	3	1	1	3	2	1	2	3	1	9	2	2
3	1	1	2	1	7	2	2	4	2	10	1	2	1	1	1	2	1	1	1	3	2	9	2	3
1	1	1	2	1	7	3	2	2	2	7	3	2	2	2	1	2	1	1	1	3	3	7	2	2
2	1	1	5	1	10	1	2	3	3	7	1	2	1	2	2	4	1	1	2	3	3	2	2	2
2	1	6	3	6	10	1	2	1	2	10	1	2	2	1	1	1	1	1	1	3	1	10	1	2
1	1	1	1	2	8	1	1	2	2	3	2	1	2	2	1	4	1	1	5	0	0	0	0	0
2	1	1	1	1	10	1	1	2	1	10	1	2	1	1	1	3	1	1	1	2	2	1	3	1
2	1	1	3	5	2	2	1	3	2	10	1	2	3	1	2	3	1	1	1	2	1	6	2	2
1	1	1	5	1	10	1	5	2	5	10	1	2	2	2	5	1	1	1	1	1	2	3	5	5
2	1	1	1	2	6	1	1	2	2	10	1	3	2	1	1	2	1	1	1	1	2	7	3	1
1	1	1	5	1	4	2	1	2	2	4	2	3	3	1	2	3	1	1	5	0	0	0	0	0
1	1	1	3	1	10	1	3	3	3	10	1	2	2	2	2	3	1	1	2	3	2	9	3	3
1	1	1	1	1	10	1	1	2	2	10	1	2	2	1	1	1	1	1	1	3	1	10	1	1
1	2	4	2	2	7	3	2	4	2	9	1	3	2	1	2	2	1	1	2	3	1	7	2	2
1	1	4	3	1	7	3	1	3	3	-1	1	3	2	1	2	1	1	1	2	2	2	4	1	2
1	1	1	2	5	2	1	2	1	1	10	1	3	2	1	1	3	1	1	2	3	1	10	1	1

189	4600766	2016-05-23 07:44:42	558	2	2	3	10	0	10	1	7	2	3	0	2	10	1	4
190	4600783	2016-05-23 08:45:03	329	2	3	5	10	0	-1	1	10	1	10	0	1	10	1	9
191	4600784	2016-05-23 08:49:33	418	2	2	2	10	0	10	1	2	1	10	0	1	10	1	4

1	-1	4	3	-1	-1	2	1	5	3	10	1	3	2	1	2	3	-1	1	1	3	1	10	1	3
1	-1	-1	2	1	-1	1	2	3	5	10	1	3	1	1	1	3	1	1	5	0	0	0	0	0
2	1	4	3	5	4	2	2	2	2	10	1	3	2	1	1	1	2	1	2	1	3	3	5	1

Příloha C – Rozhovor

Jaké barvy v současné době nejčastěji doporučujete do bytového interiéru?

V současné době je nejpoužívanější barvou z 80 % objednávek bílá barva, která je neutrální, a dobře se kombinuje s ostatními barvami. Je možné pak interiér vhodně kombinovat s dalšími barvami, tapetami, přírodním dřevem, či ostatními doplňky. Její použití je vhodné na prvky dlouhodobého rázu, které jsou obecně dražší, jako např. kuchyňské linky, šatní skříně apod., protože v interiéru člověka neomrzí. Potřebné teplo v interiéru zajistí barvy spíše na doplňcích, které je možné častěji obměňovat. Záleží i na velikosti prostoru a na tom, kolik dává světla. Světlá barva bude prostor vždy opticky zvětšovat, tmavá naopak zmenšovat.

Jaké kombinace barev nejčastěji doporučujete?

Nejčastěji právě bílou barvu, kterou kombinujeme s prvky dřeva, popř. ještě s dalším barevným odstínem, který zakomponujeme do nepohledových částí nábytku a při otevření dvířek, např. při otevření šatní skříně na Vás překvapí něco, co nečekáte. Tyto momenty trochu rozráží nudu, která může při použití bílé barvy na spoustu lidí působit chladně. Dále ostatní barvy aplikujeme ve formě různých doplňků či světel. Záleží na přání klienta a samozřejmě prostoru, který máme společně vytvořit. V hojně míře se také používají různé odstíny šedé, nejčastěji pak tmavá antracitově šedá. Tyto barvy, stejně jako bílá, jsou tzv. neutrální a dobře se kombinují s ostatními barvami a materiály. Velice záleží na použitých materiálech, samotný materiál dává určitý pocit barevnosti. Červená skleněná zástěna na kuchyňské lince nebude nikdy stejná, jako červený textilní potah na sedačce. Proto, když to není vhodné, nedoporučuje se stejnou barvu použít na různých materiálech, ale jsou momenty, kdy to vhodné je. Záleží na konkrétní případu. Důležité je ale nedocílit pocitu, že se snahou o kombinace stejných barev ve výsledku tak trochu něco nepovedlo.

Vzpomněl byste si, zda se klienti některým barvám vyhýbají?

Klienti využívají veškerých možných barev. Záleží na možnostech daného interiéru, kolik dává světla, jak je prostorný, a v neposlední řadě musíme zohlednit přání klienta.

Odvíjí se výběr barev podle použití v jednotlivých místnostech?

Každý člověk má jinou představu, ale snažíme se interiér navrhovat tak, aby spolu všechny místnosti vzájemně korespondovaly. Doporučujeme propojovat v interiéru celého bytu či domu stejné barvy, stejné prvky i stejné materiály. To znamená například použitím stejných úchytek v kuchyni, a stejných klíček jak u dveří, tak u oken. Lze použít i např. tapety, kdy může být použit stejný motiv, jen v chlapeckém pokoji bude odstín modré a v pokoji pro dívku bude odstín červené. Interiér se liší použitím barev, ale je propojen motivem tapety.

Jak jste již naznačil v první otázce, používáte jeden druh dřeviny. Jedná se pouze o konkrétní místnost nebo o kompletní interiér?

Za mě osobně a ze zkušenosti úplně nedoporučuji kombinaci více dřev. Každé dřevo má jinou barevnost a jinou kresbu, tudíž je velmi složité k sobě různé dřeviny zkombinovat. Dominantním prvkem v interiéru bývá podlaha, kde se používá dřevo nejčastěji. Proto klademe velký důraz právě na výběr podlahy, od které se pak odvíjí barevnost a použití různých materiálů v celém interiéru. Stejnou dřevinu jsme pak schopni využít např. na některých dvířkách v kuchyni nebo jí zakomponujeme v podobě šuplíků do skříní. S barvami obecně, a dřevem, je dobré to ve větší míře nepřehnat. Mnoho dřeva na vás může působit, že bydlíte ve srubu, když budete mít celý interiér bílý, bude to působit studeně. Je potřeba docílit vyvážené kombinace a tím příjemného prostředí pro lidi, kteří ho užívají. Dřevo interiér zateplí, ale všeho s mírou.

Zohledňujete psychologické působení barev?

Působení barev je základ při tvorbě interiéru, barvy na člověka mají vliv. Barevnost interiéru musí být přesně nastavena člověku, který v interiéru bydlí, nebo jinak užívá. Propojení různých prvků, například bílé barvy, nerez a skla, působí sterilně a na člověka to nemusí působit dobře. Také je důležité použití světla a lamp, které interiér dotvoří a výběr doplňků pak už záleží pouze na klientovi.

Vnímáte rozdílný výběr barevných kombinací dle věku klientů?

Ke starším lidem přistupujeme jiným způsobem. Více se s nimi bavíme o tom, v jakém prostředí bydleli doposud, takže jim nedoporučujeme jen současnou modernu. Starší člověk bude vyžadovat většinou teplé uklidňující barvy, mladí lidé jsou většinou odvážnější a interiér se nebojí ozvláštnit, např. sytou barvou.

Lze najít rozdíl při výběru i podle druhu pohlaví?

Volbu interiéru nechávají muži zejména na ženách. Pokud nemají svůj vyhraněný vkus, mají většinou alespoň představu, ze které pak vycházíme.

Přihlížíte k tomu, jaké barvy jsou do jednotlivých místností vhodnější, např. v místnostech užívaných k odpočinku a ve společně užívaných místnostech?

Můžeme rozlišit např. dětské pokoje použitím různě barevných tapet, jak už jsem říkal. Jinak v interiéru nerozlišujeme místnosti barvami, ale snažíme se zachovat v celém interiéru jednotný ráz. Přihlížíme ke zvláštním přáním klienta, ale jinak komplexně propojujeme celý interiér.

Setkáváte se s požadavkem na zachování jednobarevného interiéru?

Nesetkávám se s jednobarevným interiérem, vždy se jedná o barevnou kombinaci.

Přicházejí zákazníci s jasnou představou, či pro doporučení odborníkem barevného provedení interiéru, bez ohledu na vlastní preferenci barev?

Zohledňujeme preferenci barev, ale zajímá nás účel prostoru. Pokud se nějaká požadovaná barva do interiéru nehodí, nebo je příliš dominantní, použijeme jí spíše v podobě doplňků. Světlé barvy používáme na dominantnější prvky, syté barvy pak zakomponujeme tak, aby nepůsobily agresivně. Ale záleží na účelu.

Pokud se Vám zdá výběr barev pro danou místnost nevhodný, berete ohled na klientovo individuální přání nebo se snažíte výběr barev argumentačně podložit?

Snažíme se klientům nevhodný výběr rozmluvit nebo použít barvy tam, kde to není tak finančně nákladné, a tam, kde by barevnost v daném případě klienta omrzela tak, aby

ji mohl snadno vyměnit. Svůj názor nám klienti sice řeknou, ale právě kvůli tvorbě interiéru si najímají designéra.

Dávají klienti na první dojem na to, jak na ně jimi či odborníkem vybraná barva do interiéru působí, či si ponechají delší dobu na rozmyšlení?

Záleží na tom, jak moc je odvážný interiérový designér. Pokud vymyslí něco divokého, klienti si to promyslí, ale to je velice individuální. Většinou si objasníme preferenci barev a dále to více nerozvádíme.

Jaké barvy v současné době nejčastěji volíte do veřejných interiérů?

U těchto veřejných, či nějakých firemních prostor mnohdy zohledňujeme barvy, které má ta daná společnost jako firemní. Stejně tak se dá aplikovat do interiéru nějaký tvar, který je třeba v logu firmy. Záleží na druhu prostoru a k jakému účelu má sloužit. Důležité také je, zda mají použité barvy a materiály v návštěvníkovi či uživateli vzbuzovat nějaké pocity. Pokud se např. jedná o obchod, soustředíme se na barvy, které vyzvednou spíše nabízený produkt, a samotný interiér vhodným použitím barev mírně potlačíme. V restauraci zase musí být hostům příjemně bez barev a elementů, které by je rušily.

Berete tak v potaz psychologické působení barev i v případě veřejných interiérů?

V případě veřejných prostorů samozřejmě zohledňujeme psychologické působení barev podle daného druhu interiéru. V interiéru veřejného prostoru můžeme být s kombinacemi barev odvážnější, než v soukromém bytovém interiéru, protože tam lidé netráví tolik času jako doma. Barvy vycházejí z dané situace použití.

Hledáte inspiraci v konkrétních zemích, která podle Vás udává trendy v barvách?

Zejména v Itálii, kterou považují za mekku designu. Pokud se potřebuji inspirovat, hledám inspiraci právě tam, nebo u dalších známých designerů.

Sledujete současné trendy?

Každý se musí orientovat a dále vzdělávat v oboru, ve kterém působí. Všechny věci už byly v podstatě vymyšleny, a tak se samozřejmě inspirováme i jinde ve světě

a nápady, které se nám líbí, pak dále aplikujeme v našem prostředí. Myslím, že je to běžná praxe.

Změnily se trendy za posledních 10 let v oblasti barevnosti jednotlivých místností?

V dnešní době jsou lidé rozumnější a není to tak divoké, jak tomu bylo dříve. Nešvar v podobě takzvaného podnikatelského baroka, které se podepsalo na architektuře i barvách na začátku devadesátých let, se hodně pomalu odbourává. Mám pocit, že právě za posledních 10 let se situace uklidnila a lidé začali více přemýšlet, jaký prostor si tvoří, v čem žijí nebo pracují. Dnes více přicházejí s jasnou představou, co se jim líbí, ale zároveň si nechají poradit. Čím dál častěji si najímají interiérové designéry.

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Lucie Bumbálková

Obor: Sociální a mediální komunikace

Forma studia: kombinovaná

Název práce: Barvy interiérů jako prostředek komunikace

Rok: 2016

Počet stran textu bez příloh: 96

Celkový počet stran příloh: 24

Počet titulů českých použitých zdrojů: 16

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 1

Vedoucí práce: RNDr. Josef Musil, CSc.